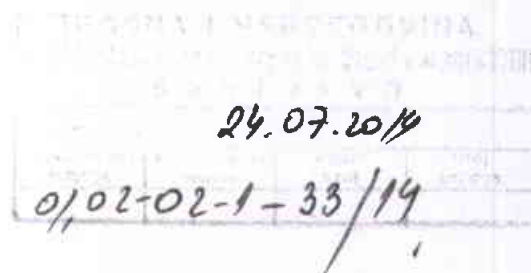




Broj: 05-02-1-888/14
Sarajevo, 23.7.2014. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -



SARAJEVO

PREDMET: Prijedlog zakona o obligacionim odnosima
u civilnom zrakoplovstvu BiH

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 94. sjednici održanoj 9.5.2014. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

U vezi s navedenim, u prilogu dostavljamo Prijedlog zakona o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kuliša

- Prijedlog -

Temeljem članka IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na _____ sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2013. godine, i na _____ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2013. godine, usvojila je

ZAKON O OBLIGACIONIM ODNOSIMA U CIVILNOM ZRAKOPLOVSTVU BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

- (1) Predmet ovog zakona predstavljaju obligaciono-pravni odnosi, koji se odnose na međunarodni prijevoz putnika, prtljaga i tereta, a koji se obavlja zrakoplovom za naknadu.
- (2) Ovaj zakon podjednako se primjenjuje i na proizvoljan prijevoz zrakoplovom koji vrši zračni operator.
- (3) Ovim zakonom se primjenjuju odgovarajuće odredbe: Konvencije za objedinjavanje određenih propisa u međunarodnom zračnom prijevozu - Doc 9740 ("Službeni glasnik BiH", broj: 14/07) (u daljem tekstu: Montrealska konvencija), glede zračnog prijevoza putnika i njihovog prtljaga, te se utvrđuju određene dodatne odredbe, kao i odredbe Multilateralnog sporazuma između Europske zajednice i njezinih zemalja članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Srbije i Privremene administrativne misije Ujedinjenih naroda na Kosovu o uspostavi Europskog zajedničkog zrakoplovnog područja ("Službeni glasnik BiH", broj: 2/07) (u daljem tekst: ECAA sporazum).

Članak 2.

(Pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu, imaju sljedeće značenje:

- a) "zračna luka" je bilo koja površina posebno namijenjena slijetanju, polijetanju i kretanju zrakoplova, uključujući pomoćne objekte, postrojenja i opremu koje mogu uključivati te operacije radi potreba zračnog prometa i usluga zračnog prijevoza, uključujući uređaje potrebne radi pružanja potpore uslugama komercijalnoga zračnog prijevoza.
- b) "dan", označava kalendarske, a ne radne dane.
- c) "dobrovoljac" znači osoba koja se pojavila na ukrcavanju pod uvjetima utvrđenim u članku 3. stavak (2) ovog zakona i koja pozitivno odgovori na poziv zračni operatora upućen putnicima koji su voljni da predaju svoje rezervacije u zamjenu za pogodnosti.
- d) "ECAA sporazum" je multilateralni sporazum između Europske zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih naroda na Kosovu (sukladno rezoluciji Vijeća sigurnosti UN 1244 od 10. lipnja 1999. godine) o uspostavljanju Zajedničkog europskog zračnog područja.
- e) "karta" znači važeći dokument kojim se daje pravo na prijevoz ili ekvivalent u nepapirnoj formi, uključujući elektronsku formu, koji je izdat ili za koji je dato ovlaštenje od strane zračnog operatora ili njegovog ovlaštenog predstavnika.
- f) "komercijalna operacija" označava operaciju za naknadu i/ili u najam.
- g) "Komitet korisnika zračne luke" označava komitet predstavnika korisnika zračne luke ili organizacija koje predstavljaju korisnike zračne luke.
- h) "korisnik zračne luke" označava bilo koje fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za zračni prijevoz putnika sa ili do predmetne zračne luke.
- i) "krajnje odredište" znači odredište na karti koja se prezentuje na prijavnom (check-in) šalteru ili, u slučaju direktno vezanih letova, odredište posljednjeg leta; raspoloživi alternativni vezani letovi se neće uzimati u obzir ako se ispoštuje

prvobitno planirano vrijeme dolaska.

j) "let" označava:

- 1) glede putnika i ručnog prtljaga, period transporta putnika zrakoplovom, uključujući njihovo ukrcavanje i iskrcavanje,
- 2) glede tereta i predatog prtljaga, period transporta prtljaga i tereta od trenutka kada se prtljag ili teret preda zračnom prijevozniku do trenutka vraćanja naslovljenom primatelju,
- 3) glede trećih strana, korištenje zrakoplova od trenutka kada se startuju motori radi rulanja ili polijetanja do trenutka kada se zrakoplov nalazi na tlu sa potpuno zaustavljenim motorima; dodatno, let označava kretanje zrakoplova vozilima za vuču ili guranje, ili silama karakterističnim za pogon i uzgon zrakoplova, naročito zračnim strujama.

k) "Lice koje ima pravo na nadoknadu" označava putnika ili bilo koje lice koje, sukladno važećim propisima, ima pravo da traži nadoknadu štete kad se radi o tom putniku.

l) "međunarodni prijevoz" znači svaki prijevoz kod kojega se prema dogovoru među strankama potpisnicama Montrealske konvencije, polazište i odredište, bez obzira postoji li prekid u prijevozu ili pretovar robe, nalaze ili unutar teritorija dvaju država potpisnica ili unutar teritorija jedne države stranke ako je dogovoreno jedno mjesto zaustavljanja unutar teritorija druge države, čak i ako ta država nije država stranka. Prijevoz između dvije točke unutar teritorija jedne države potpisnice Konvencije bez unaprijed dogovorenog mjesta zaustavljanja unutar teritorija druge države nije međunarodni prijevoz u smislu ovog zakona.

m) "Montrealska konvencija" označava 'Konvenciju za ujednačavanje određenih pravila vezanih za međunarodni zračni prijevoz', potpisanu u Montrealu 28. svibnja 1999. godine.

n) "MTOM" označava maksimalnu masu pri polijetanju koja odgovara određenom certificiranom iznosu specifičnom za sve tipove zrakoplova, kako je navedeno u uvjerenju o plovidbenosti zrakoplova.

o) "operativni zračni operator" znači zračni operator koji obavlja ili namjerava da izvede let po ugovoru sa putnikom ili u ime

nekog drugog lica, pravnog ili fizičkog, koje ima ugovor sa tim putnikom.

- p) "operator zrakoplova" označava lice ili subjekat, koji nije zračni prijevoznik, koji stalno i efektivno raspolaže korištenjem i operativnim vođenjem zrakoplova; operatorom se smatra fizičko ili pravno lice na čije je ime zrakoplov registriran, osim ako to lice može dokazati da je drugo lice operator.
- r) "organizator" označava lice koje, ne samo povremeno, organizuje paket-aranžmane i prodaje ih ili ih nudi na prodaju neposredno ili posredstvom prodavca.
- s) "osoba sa invaliditetom" ili "osoba sa smanjenom pokretljivosti" znači osoba čija je pokretljivost pri korištenju prijevoza smanjena usljed bilo kakve fizičke invalidnosti (senzorske ili lokomotorne, trajne ili privremene), mentalnog nedostatka, starosne dobi ili bilo kojeg drugog uzroka invaliditeta, i čija situacija zahtijeva posebnu pažnju i prilagođavanje potrebama date osobe u smislu usluga koje su na raspolaganju svim putnicima.
- t) "otkazivanje leta" znači neizvršenje prethodno planiranog leta na kojem je najmanje jedno mjesto rezervirano.
- u) "Paket-aranžman" označava unaprijed dogovorenu kombinaciju najmanje dvije od stavki navedenih u članku 79. Zakona o zaštiti potrošača Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 25/06).
- v) "prtljag", sem ako nije drugačije određeno, označava i registrirani i neregistrirani prtljag u smislu članka 17. stavak (4) Montrealske konvencije.
- z) "putnik" je osoba koja na temelju ugovora ima pravo na prijevoz zrakoplovom.
- aa) "redovni zračni prijevoz" označava seriju letova koji imaju sljedeće karakteristike:
 - 1) obavlja se za naknadu, zrakoplovima za prijevoz putnika ili putnika i tereta i/ili pošte, i to tako da klijenti mogu pojedinačno zakupiti sjedišta bilo izravno od zračnog operatora ili od njegovih ovlaštenih predstavnika,
 - 2) obavljaju se tako da vrše prijevoz između iste dvije ili više točaka, ili;

- 3) sukladno objavljenom redu letenja: ili
- 4) su tako redovni i učestali da čine prepoznatljiv sistematski niz.
- bb) "rezervacija" znači da putnik ima kartu ili neki drugi dokaz, po kojoj se vidi da je rezervacija prihvaćena ili registrirana od strane zračnih operatora ili turističkog operatora.
- cc) "SDR" znači specijalno pravo vučenja (Special Drawing Right) kako ga je definirao Međunarodni monetarni fond.
- dd) „treća zemlja“ označava svaku zemlju koja nije potpisnica ECAA sporazuma.
- ee) "turistički operater" označava, izuzimajući zračnog prijevoznika, organizatora putovanja sukladno Zakonu o zaštiti potrošača Bosne i Hercegovine.
- ff) "ugovor" označava sporazum koji povezuje potrošača s organizatorom i/ili prodavcem.
- gg) "ukupno trajanje putovanja" (elapsed journey time) označava vremensku razliku između vremena polaska i vremena dolaska prema redu letenja.
- hh) "upravni organ zračne luke " ili "upravni organ" označava organ koji po Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 39/09) za svoj prvenstveni cilj ima rukovođenje i upravljanje infrastrukturom zračne luke, kao i koordiniranje i kontrolu aktivnosti različitih operatora koji su prisutni na zračnoj luci ili u njenom sustavu.
- ii) "uskraćeno ukrcavanje" znači odbijanje od strane zračnog operatora da preveze putnike na određenom letu, iako su se pojavili na ukrcavanju pod uvjetima utvrđenim u članku 3. stavak (2), osim kada postoje opravdani razlozi da im se uskrati ukrcavanje, kao što su zdravstveni razlozi, pitanja bezbjednosti ili sigurnosti, ili neodgovarajući putnički dokumenti.
- jj) "uzastopni prijevoz" znači prijevoz koji vrši nekoliko operatora koji se nadovezuju jedan na drugi, smatrat će se u svrhu ovog zakona jedinstvenim prijevozom, ako ga potpisnice Montrealske konvencije smatraju jednim prometom, bilo da je dogovoren u formi jednog ugovora ili serije ugovora, i time ne gubi svoj međunarodni karakter samo zbog toga što se jedan ugovor ili serija ugovora realizira u cjelini unutar teritorije iste države.
- kk) "zračni operator" označava poduzeće za zračni prijevoz sa

važećom operativnom dozvolom.

- II) "zračni operator države potpisnice ECAA sporazuma" je zračni operator kojem je nadležno tijelo države potpisnice ECAA sporazuma izdalo važeću operativnu dozvolu sukladno odredbama Pravilnika o radnoj dozvoli zračnog operatera i zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza ("Službeni glasnik BiH", broj: 66/10).

Članak 3.

(Područje primjene)

(1) Ovaj zakon se primjenjuje:

- a) na putnike koji polijeću sa zračnih luka koje se nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine, potpisnice ECAA sporazuma, (u daljem tekstu ECAA područje);
- b) na putnike koji polijeću sa zračnih luka koje se nalazi u nekoj trećoj zemlji ka zračnoj luci smještenoj na teritoriji Bosne i Hercegovine, osim ako su dobili pogodnosti ili naknadu i ako im je pružena pomoć u toj trećoj zemlji, pod uvjetom da je operativni zračni operator za dati let zračni operator države potpisnice ECAA sporazuma.

(2) Stavak (1) ovog članka će se primjenjivati pod uvjetom da:

- a) putnici imaju potvrđenu rezervaciju za dati let i da se, osim u slučaju otkazivanja iz članka 30. ovog zakona, pojave na prijavnici (check-in),
 - 1) na način kako je utvrđeno i u vrijeme unaprijed naznačeno pismenim putem (uključujući i elektronska sredstva) od strane zračnih operatora, turističkog operatora ili ovlaštenog putničkog agenta, ili
 - 2) ako vrijeme nije naznačeno, najkasnije 45 minuta prije objavljenog vremena polijetanja;
- b) je zračni operator ili turistički operator premjestio putnike sa leta za koji su imali rezervaciju na drugi let, bez obzira na razlog.

(3) Ovaj zakon se neće primjenjivati na putnike koji putuju besplatno ili po umanjenoj cijeni karte koja široj javnosti nije direktno ili indirektno dostupna. Međutim, primjenjivat će se na putnike koji imaju karte koje su izdate po programu za česte putnike ili nekom drugom komercijalnom programu od strane zračnih operatora ili turističkog operatora.

- (4) Ovaj zakon će važiti samo za putnike koji se prevoze motorizovanim zrakoplovima sa fiksnim krilima.
- (5) Ovaj zakon će se primjenjivati na svakog operativnog zračnog operatora koji pruža prijevoz putnicima obuhvaćenim stavkom (1) i (2) ovog članka. Kada operativni zračni operator, koji nema ugovor sa putnikom, izvršava obveze iz ovog zakona, smatrat će se da to čini u ime osobe koja ima ugovor sa tim putnikom.
- (6) Ovim zakonom neće biti ugrožena prava putnika predviđena Zakonom o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 25/06). Ovaj zakon neće se primjenjivati u slučajevima kada se određeni paket aranžman otkáže iz razloga koji nisu isti kao razlozi zbog kojih je otkazan let.
- (7) Prijevoz koji vrši nekoliko operatora koji se nadovezuju jedan na drugi smatrat će se, u svrhu ovog zakona, jedinstvenim prijevozom, ako ga potpisnice smatraju jednim prijevozom, bilo da je dogovoren u formi jednog ugovora ili serije ugovora, i time ne gubi svoj međunarodni karakter samo zbog toga što se jedan ugovor ili serija ugovora realizira u cjelini unutar teritorije iste države.
- (8) Ovaj zakon se, također, primjenjuje na prijevoz naznačen u Poglavlju VI ovog zakona, sukladno uvjetima koje ovo poglavlje sadrži.

Članak 4.

(Prijevoz koji obavlja država i prijevoz poštanskih artikala)

- (1) Ovaj zakon se primjenjuje na prijevoz koji obavlja država ili pravno utemeljena državna tijela, s tim da mora potpadati pod uvjete navedene u članku 1. ovog zakona.
- (2) Prilikom prijevoza poštanskih artikala, operator će biti odgovoran samo nadležnoj poštanskoj upravi, sukladno propisima koji se primjenjuju na odnose između operatora i poštanskih uprava.
- (3) Osim u slučajevim navedenim u stavku (2) ovog člana, odredbe ovog zakona se neće primjenjivati na prijevoz poštanskih artikala.

POGLAVLJE II - DOKUMENTACIJA I OBVEZE ZRAČNOG OPERATORA U ODNOSU NA PRIJEVOZ PUTNIKA, PRTLJAGA I TERETA

Članak 5.

(Putnici i prtljag)

- (1) Zračni operator je dužan, u svezi sa prijevozom putnika, izdati pojedinačan ili kolektivni dokument o prijevozu, koji će sadržavati:
 - a) oznaku mjesta polaska i dolaska;
 - b) ako se mjesto polaska i mjesto dolaska nalaze na teritoriji jedne države potpisnice, a jedno ili više mjesta za zaustavljanje na teritoriji druge države, naznaku najmanje jednog mjesta za zaustavljanje.
- (2) Bilo koji drugi dokument, koji sadrži informaciju navedenu u stavku (1) ovog članka, može se izdati umjesto dokumenta navedenog u tom stavku. Ako se koristi takav dokument, operator će ponuditi da putnicima stavi na uvid pismenu izjavu o ovakvoj informaciji.
- (3) Operator će dati putniku prtljažnu identifikacijsku karticu za svaki prijavljeni komad prtljaga.
- (4) Putnik će dobiti pismenu obavijest o tome da, tamo gdje je moguće primijeniti ovaj zakon, ona uređuje i može ograničiti odgovornost operatora glede smrti ili ozljede putnika, ili gubitka ili oštećenja prtljaga, i kašnjenja.
- (5) Nepridržavanje odredbama navedenih stavaka neće ugroziti postojanje ili validnost ugovora o prijevozu, koji će, ipak, podlijevati propisima ovog zakona, uključujući i one koji se odnose na ograničenje odgovornosti.

Članak 6.

(Teret)

- (1) Zračni operator će, u svezi sa prijevozom tereta, izdati tovarni list.
- (2) Bilo koji drugi dokument koji sadrži izvješće o prijevozu koji će biti obavljen, može biti zamijenjen izdavanjem tovarnog lista za prijevoz zrakom. Ako se koriste takvi dokumenti, operator će, ako to od njega zatraži pošiljatelj robe, dostaviti pošiljatelju priznanicu o teretu, kojom se dozvoljava identificiranje pošiljke i pristup informacijama sadržanim u izvješću koji je naveden u pomenutom dokumentu.

Članak 7.

(Sadržaj teretnog lista za prijevoz zrakom ili priznanice o teretu)

Teretni list za prijevoz zrakom ili priznanica o teretu će sadržavati:

- a) oznaku mjesta polaska i dolaska;
- b) ako se mjesto polaska i mjesto dolaska nalaze na teritoriji jedne države potpisnice, a jedno ili više mjesta za zaustavljanje na teritoriji druge države, naznaku najmanje jednog mjesta za zaustavljanje; i
- c) oznaku težine pošiljke.

Članak 8.

(Dokument koji se odnosi na prirodu tereta)

U slučaju potrebe da ispuni carinske, policijske ili slične formalnosti, od pošiljatelja se može zatražiti da pokaže dokument koji navodi koja je priroda tereta. Iz ove odredbe za operatora ne proizilazi nikakva taksa, obveza ili odgovornost.

Članak 9.

(Opis tovarnog lista za prijevoz zrakom)

- (1) Pošiljatelj će napraviti tovarni list u tri originalna primjerka.
- (2) Prvi primjerak će nositi oznaku "Za operatora", i potpisat će ga pošiljatelj robe. Drugi primjerak će nositi oznaku "Za primatelja robe", i potpisat će ga pošiljatelj i operator. Treći primjerak će potpisati operator koji će ga predati pošiljatelju nakon predaje tereta.
- (3) Potpis operatora i pošiljatelja može biti ukucan ili stavljen faksimil.
- (4) Ako, na zahtjev pošiljatelja, operator napravi tovarni list, smatrat će se, ako ne bude dokaza za suprotno, da je operator tako i postupio u ime pošiljatelja.

Članak 10.

(Dokumentacija za višestruke pakete)

U slučaju kada postoji više od jednog paketa:

- a) prijevoznik tereta ima pravo zahtijevati da pošiljatelj izda odvojene zrakoplovne teretne listove;
- b) pošiljatelj ima pravo zahtijevati da prijevoznik dostavi odvojene potvrde o prijemu tereta kada se koriste drugi dokumenti navedeni u članku 6. stavak (2) ovog zakona.

Članak 11.

(Nepridržavanje uvjetima dokumentacije)

Nepridržavanje odredbama članka 6. i 10. ovog zakona neće utjecati na postojanje ili validnost ugovora o prijevozu, koji će, bez obzira na navedeno, podlijevati pravilima ovog zakona, uključujući i ona pravila koja se odnose na ograničenje odgovornosti.

Članak 12.

(Odgovornost za pojedinosti u dokumentaciji)

- (1) Pošiljatelj je odgovoran za točnost pojedinosti i izjava koje se odnose na teret, a koje je unio on ili su unešeni u njegovo ime u tovarni list, ili ih je on dostavio ili su u njegovo ime dostavljeni operatoru kako bi ih ovaj unio u priznanice o predatom teretu, ili radi unošenja istih u izvješće koji će biti dostavljen putem druge vrste dokumenta opisanog u članku 6. stavak (2) ovog zakona.
- (2) Odredba stavka (1) ovog članka će se, također, primijeniti u slučaju kada je osoba, koja vrši dužnost u ime pošiljatelja, istovremeno i zastupnik operatora.
- (3) U slučaju da operator ili neka druga osoba za koju je operator odgovoran, pretrpi štetu zbog neregularnosti, netočnosti ili nepotpunosti pojedinosti ili izjava koje je dao pošiljatelj ili neko drugi u njegovo ime, pošiljatelj će osloboditi od odgovornosti za pretrpljenu štetu operatora ili neku drugu osobu za koju je operator odgovoran.
- (4) Sukladno odredbama stavka (1), (2) i (3) ovog članka, u slučaju da pošiljatelj ili neka druga osoba za koju je pošiljatelj odgovoran, pretrpi štetu zbog neregularnosti, netočnosti ili nepotpunosti pojedinosti ili izjava koje je dao operator ili neko drugi u njegovo ime, kako bi podaci bili unešeni u priznaticu o predatom teretu ili u drugu vrstu dokumenta opisanog u članku 6. ovog zakona, operator će osloboditi od odgovornosti za pretrpljenu štetu pošiljatelja ili neku drugu osobu za koju je pošiljatelj odgovoran.

Članak 13.

(Dokumentacija koja dokazuje vrijednost)

- (1) Tovarri list za prijevoz zrakom ili priznanica o predatom teretu su dokaz *prima facie* zaključenja ugovora o prijemu tereta i navedenih uvjeta prijevoza.
- (2) Bilo koji podatak naveden u tovarnom listu ili priznatici o predatom teretu, a koji se odnosi na težinu, dimenzije i pakovanje tereta, kao i oni koji se odnose na broj paketa, jesu dokaz *prima facie* navedenih činjenica; podaci koji se odnose na količinu, zapreminu

i stanje tereta, ne čine dokaz protiv operatora, osim ako ih je provjerio, i u tovarnom listu ili priznanici o predatom teretu je unešeno da ih je operator provjerio u prisustvu pošiljatelja robe, ili se odnose na očigledno stanje tereta.

Članak 14.

(Pravo na raspolaganje teretom)

- (1) Podliježući odgovornosti da svoje zadatke izvrši sukladno ugovoru o prijevozu, pošiljatelj robe ima pravo da raspolaže teretom tako što će ga vratiti na polaznu ili dolaznu zračnu luku, ili tako što će ga zaustaviti tijekom putovanja u trenutku bilo kojeg slijetanja, ili zahtijevati da bude dostavljen na mjesto isporuke ili da, u toku putovanja, bude dostavljen osobi koja nije prvobitno navedena kao primatelj robe, ili tražeći da bude vraćen na polaznu zračnu luku. Pošiljatelj ne smije koristiti ovo pravo na raspolaganje teretom na način koji može ugroziti operatora ili druge pošiljatelje robe i mora nadoknaditi sve troškove do kojih dođe uživanjem ovog prava.
- (2) Ako je nemoguće izvršiti naloge pošiljatelja robe, operator o tome mora obavijestiti pošiljatelja.
- (3) Ako operator izvrši naloge pošiljatelja robe za raspolaganje teretom bez zahtjeva za uvidom u dio tovarnog lista ili priznanice koja se dostavlja pošiljatelju, operator će, bez ugrožavanja njegovog prava na naplatu od pošiljatelja, biti odgovoran za bilo kakvu štetu do koje može doći u odnosu na osobu koja zakonski posjeduje taj dio tovarnog lista ili priznanice.
- (4) Pravo prenešeno na pošiljatelja prestaje da važi u trenutku kada počinje da važi pravo primatelja robe, sukladno članku 15. ovog zakona. U protivnom, ako primatelj ne uspije da preuzme teret, ili se ne može stupiti u kontakt s njim, pošiljatelju se ponovo daje pravo na raspolaganje teretom.

Članak 15.

(Isporuka tereta)

- (1) Osim u slučaju kada je pošiljatelj postupio po svom pravu sukladno članku 14. ovog zakona, primatelj ima pravo da, po pristizanju tereta na odredište, zatraži od operatora da

dopremi teret primatelju, ima pravo na naplatu troškova i na pridržavanje uvjetima prijevoza.

- (2) Osim ako je drugačije dogovoreno, obveza je operatora da, što prije, obavijesti primatelja o pristizanju tereta.
- (3) Ako operator prizna gubitak tereta ili ako teret nije stigao prije isteka roka od sedam dana od dana kada je trebalo da stigne, primatelj ima pravo da protiv operatora upotrijebi pravo koje proističe iz ugovora o prijevozu.

Članak 16.

(Primjena prava pošiljatelja i primatelja)

Pošiljatelj i primatelj mogu, svaki ponaosob, primijeniti sva prava koja su im data članku 14. i 15. ovog zakona, svaki u svoje ime, bilo da postupa u svom osobnom interesu ili interesu nekog drugog, pod uvjetom da izvršava obveze koje mu nameće ugovor o prijevozu.

Članak 17.

(Odnos između pošiljatelja i primatelja ili uzajamni odnosi trećih strana)

- (1) Članak 14, 15. i 16. ovog zakona ne utječu ni na odnos pošiljatelja i primatelja, ni na međusobne odnose trećih strana čija prava proizilaze iz prava pošiljatelja ili primatelja.
- (2) Pravo na raspolaganje teretom, isporuka tereta i primjena prava pošiljatelja i primatelja se mogu izmijeniti samo odredbom "express" u tovarnom listu ili priznanici o isporuci tereta.

Članak 18.

(Carinske, policijske i formalnosti drugih državnih tijela)

- (1) Pošiljatelj mora pribaviti takve informacije i takve dokumente koji su neophodni radi zadovoljenja carinskih, policijskih i formalnosti drugih državnih tijela, prije nego što teret može biti isporučen primatelju. Pošiljatelj je odgovoran operatoru za svako oštećenje uzrokovano nedostatkom takvih informacija ili dokumenata ili time što su nedovoljni ili nepropisni, osim ako je do oštećenja došlo greškom operatora, njegovih službenika ili zastupnika.
- (2) Operator nema nikakvu obvezu da provjerava točnost ili dovoljnost takvih informacija ili dokumenata.

POGLAVLJE III - ODGOVORNOST OPERATORA I IZNOS KOMPENZIRANJA ZA ŠTETU

Članak 19.

(Odgovornost zračnog operatora)

- (1) Odgovornost zračnog operatora sa ECAA područja, kad se radi o putnicima i njihovom prtljagu, uređuje se odredbama ovog zakona koje se odnose na takvu odgovornost.
- (2) Obveza osiguranja podrazumijeva da se od zračnog operatora ECAA područja zahtijeva da se osigura do odgovarajuće visine koja svim licima, koja imaju pravo na nadoknadu štete, osigurava isplatu cjelokupnog iznosa na koji imaju pravo sukladno odredbama ovog zakona i Pravilnika o radnoj dozvoli zračnog operatora i zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza ("Službeni glasnik BiH", broj: 66/10), DODATAK I, članak 4. točka (h).

Članak 20.

(Smrt ili ozljeda putnika)

- (1) Operator je odgovoran za štetu pretrpljenu u slučaju smrti ili fizičke ozljede putnika samo pod uvjetom da je do ozljede, koja je prouzrokovala smrt ili ozljedu, došlo u zrakoplovu ili tijekom bilo koje od operacija ukrcavanja ili iskrcavanja.
- (2) Zračni operator ECAA područja, bez odlaganja, a najkasnije petnaest dana od dana utvrđivanja identiteta fizičkog lica koje ima pravo na nadoknadu štete, isplaćuje predujam srazmjeran teškoćama koje je ta osoba pretrpjela i koji joj omogućava da zadovolji trenutne materijalne potrebe.
- (3) Ne dovodeći u pitanje stavak (1) ovog članka, predujam u slučaju smrti ne smije biti manji od 16.000 SDR-a po putniku u protuvrijednosti u konvertibilnim markama.
- (4) Predujam ne predstavlja priznanje odgovornosti i može se kompenzirati kasnijim iznosima isplaćenim na temelju odgovornosti zračnog operatora ECAA područja, ali je nepovratan osim u slučajevima propisanim u članku 24. ovog zakona ili u slučaju kada je predujam bio isplaćen osobi koja nije imala pravo na nadoknadu štete.

Članak 21.

(Oštećenja prtljaga)

- (1) Operator je odgovoran za štetu pretrpljenu u slučaju oštećenja ili gubitka predatog prtljaga samo u slučaju da se događaj, koji je doveo do oštećenja ili gubitka, desio u zrakoplovu ili tijekom bilo kojeg perioda kada je predati prtljag bio u nadležnosti zračnog operatora. Međutim, zračni operator nije odgovoran ako i u onoj mjeri u kojoj je do oštećenja došlo zbog svojstvenog nedostatka, loše kvalitete ili mane samog prtljaga.
- (2) Ako operator prizna gubitak predatog prtljaga ili ako predati prtljag nije stigao nakon isteka perioda od dvadesetjednog (21) dana nakon dana kada je trebalo da stigne, putnik ima pravo da protiv operatora primjeni prava koja proističu iz ugovora o prijevozu.

Članak 22.

(Oštećenja tereta)

- (1) Operator je odgovoran za štetu pretrpljenu u slučaju oštećenja ili gubitka tereta samo u slučaju da se događaj, koji je doveo do tako pretrpljene štete, desio u toku prijevoza zrakom.
- (2) Međutim, operator nije odgovoran ako i u onoj mjeri u kojoj se dokaže da je do oštećenja ili gubitka tereta došlo iz jednog ili više navedenih razloga:
 - a) zbog svojstvenog nedostatka, loše kvalitete ili mane samog tereta,
 - b) lošeg pakovanja tereta, koji nije izvršio operator, ili njegovi službenici ili zastupnici,
 - c) u slučaju rata ili oružanog sukoba,
 - d) u slučaju izvršenja akta državnog tijela u svezi sa ulaskom, izlaskom ili tranzitom tereta.
- (3) Prijevoz zrakom, sa značenjem koje mu je dato u stavku (1) ovog članka, podrazumijeva vrijeme u kojem je teret u nadležnosti operatora.
- (4) Vrijeme trajanja prijevoza zrakom se ne može produljiti vremenom trajanja prijevoza kopnom, morem ili unutrašnjim vodama, koji se obavljaju van zračne luke. Ako se, ipak, takav prijevoz obavi u sklopu izvršenja ugovora za prijevoz zrakom, u svrhu utovara, isporuke ili pretovara, pretpostavlja se da je svaka šteta, pod uvjetom da nema dokaza da se desilo suprotno, rezultat događaja koji se desio tijekom prijevoza zrakom. Ako operator, bez saglasnosti pošiljatelja, zamijeni ovakav prijevoz drugim vidom prometa u cjelini ili u onom dijelu prijevoza koji je u sporazumu između država potpisnica

predviđen kao prijevoz zrakom, ovakav prijevoz drugim vidom prometa se mora obaviti za vrijeme trajanja prijevoza zrakom.

Članak 23.

(Kašnjenje)

Operator je odgovoran za štetu prouzrokovanu kašnjenjem u prijevozu putnika, prtljaga ili tereta. Međutim, operator neće biti odgovoran za štetu prouzrokovanu kašnjenjem ako dokaže da su on ili njegovi službenici i zastupnici poduzeli sve mjere koje su realno mogli poduzeti kako bi izbjegli štetu, ili ako dokažu da je bilo nemoguće poduzeti takve mjere.

Članak 24.

(Oslobađanje od odgovornosti)

Ako operator dokaže da je štetu prouzrokovao ili da je nastajanju štete doprinio nemar ili neko drugo ponašanje ili previd osobe koja traži kompenziranje, ili od osobe od koje on ili ona potražuju svoja prava, operator će biti djelomično ili u potpunosti oslobođen odgovornosti prema potražitelju u onoj mjeri u kojoj su navedeni nemar ili pogrešno djelovanje ili previd prouzrokovali štetu ili su joj doprinijeli. Kada u slučaju smrti ili ozljede putnika kompenziranje potražuje osoba koja nije putnik, operator će biti djelomično ili u potpunosti oslobođen odgovornosti u onoj mjeri u kojoj se dokaže da je šteta prouzrokovana ili da je njenom nastajanju doprinio navedeni nemar ili pogrešno djelovanje ili previd tog putnika. Ovaj članak se primjenjuje na sve odredbe o odgovornosti u ovom zakonu, uključujući članak 25. stavak (1) ovog zakona.

Članak 25.

(Kompenziranje u slučaju smrti ili povrede putnika)

- (1) Za štetu prouzrokovanu prema članku 20. stavak (1) ovog zakona, a koja ne prelazi 113.100 Specijalnih prava vučenja za svakog putnika, operator neće moći isključiti ili ograničiti svoju odgovornost.
- (2) Operator neće biti odgovoran za štetu prouzrokovanu prema članku 20. stavak (1) ovog zakona u mjeri koja prevazilazi 113.100 Specijalnih prava vučenja za svakog putnika, ako operator dokaže da:

- a) do štete nije došlo zbog nemara ili pogrešnog djelovanja ili previda operatora ili njegovih službenika ili zastupnika; ili
- b) da je do štete došlo zbog nemara ili pogrešnog djelovanja ili previda treće strane.

Članak 26.

(Ograničenja odgovornosti u odnosu na kašnjenje prtljage i tereta)

- (1) U slučaju štete prouzrokovane kašnjenjima koja su navedena u članku 23. ovog zakona u prijevozu putnika, odgovornost operatora za svakog putnika je ograničena na 4 694 Specijalnih prava vučenja.
- (2) U prijevozu prtljaga, odgovornost operatora u slučaju uništenja, gubitka, oštećenja ili zakašnjenja je ograničena na 1 131 Specijalnih prava vučenja za svakog putnika, osim ako je putnik, u trenutku kada je predati prtljag proslijeđen operatoru, dao specijalnu izjavu o ulaganju u dostavu i platio dodatni iznos ako slučaj tako zahtijeva. U tom slučaju, operator će biti dužan da plati iznos koji ne prelazi navedenu sumu, osim ako se dokaže da je suma veća od realnog ulaganja putnika u dostavu na mjesto dolaska.
- (3) U prijevozu tereta, odgovornost operatora u slučaju uništenja, gubitka, oštećenja ili zakašnjenja je ograničena na iznos od 19 Specijalnih prava vučenja po kilogramu, osim ako je, u trenutku kada je paket predat operatoru, pošiljatelj dao specijalnu izjavu o ulaganju u dostavu na odredište i platio dodatni iznos, ako slučaj tako zahtijeva. U tom slučaju, operator će biti dužan da plati iznos koji ne prelazi navedenu sumu, osim ako se dokaže da je suma veća od realnog ulaganja pošiljatelja u dostavu na mjesto dolaska.
- (4) U slučaju uništenja, gubitka, oštećenja ili zakašnjenja dijela tereta ili bilo kojeg predmeta sadržanog u njemu, težina koja će se uzeti u obzir u određivanju iznosa na koji će biti ograničena odgovornost operatora, bit će samo ukupna težina jednog ili više paketa na koje se odnosi navedeni tekst. Međutim, kada uništenje, gubitak, oštećenje ili zakašnjenje dijela tereta, ili bilo kojeg predmeta sadržanog u njemu, utiče na vrijednost ostalih paketa koji su obuhvaćeni istim tovarnim listom ili istom priznаницom, ili, ako oni nisu izdati, istim izvješćem sačuvanim u nekom drugom dokumentu pomenutom u članku 6. stavak (2) ovog zakona, ukupna težina jednog takvog paketa ili više paketa će se, također, uzeti u obzir pri određivanju granice odgovornosti.
- (5) Navedene odredbe stavka (1) i (2) ovog članka neće se primjenjivati ako se dokaže da je šteta nastala postupkom ili previdom operatora, njegovih službenika ili zastupnika, počinjenim sa namjerom da se prouzrokuje šteta ili nesmotreno u znanju da će šteta

vjerovatno nastati, pod uvjetom da se, u slučaju takvog postupka ili previda službenika ili zastupnika, dokaže da je taj službenik ili zastupnik radio u okviru svojih ovlaštenja.

- (6) Ograničenja propisana člankom 25. ovog zakona i ovim člankom, neće spriječiti sud da, sukladno drugim zakonima, dodijeli cjelokupne ili djelimične sudske troškove i druge troškove sudskog spora kojima se izložio tužitelj, uključujući i kamatu.
- (7) Dodatni iznos koji zračni operator ECAA područja može zahtijevati, sukladno stavku (2) ovog članka, ako putnik u posebnoj izjavi izrazi želju za dostavom svoje prtljage do odredišta, se zasniva na tarifi koja ovisi od dodatnih troškova prijevoza i osiguranja datog prtljaga koji se plaćaju povrh troškova prtljaga čiji se iznos procjenjuje najviše do ili ispod granice odgovornosti. Tarifa je dostupna putnicima na zahtjev.

Članak 27.

(Konverzija monetarnih jedinica)

Iznosi pomenuti sukladno Specijalnim pravima vučenja u ovom zakonu smatrat će se pozivom na Specijalna prava vučenja onako kako ih je definirao Međunarodni monetarni fond. Konverzija iznosa u valutu Bosne i Hercegovine će se, u slučaju sudskog procesa, izvršiti sukladno vrijednosti takvih valuta sukladno Specijalnim pravima vučenja na dan donošenja presude. Sukladno Specijalnim pravima vučenja, vrijednost valute Bosne i Hercegovine izračunat će se sukladno metodi procjene koju primjenjuje Međunarodni monetarni fond za svoje poslove i transakcije, a koja je na snazi na dan donošenja presude.

Članak 28.

(Odgovornost zračnog operatora u slučaju uskraćenog ukrcavanja, otkazivanja leta i kašnjenja leta)

Ovim zakonom se utvrđuje, pod uvjetima ovdje navedenim, minimum prava za putnike u slučajevima kada:

- a) je protiv njihove volje uskraćeno ukrcavanje;
- b) je njihov let otkazan;
- c) njihov let kasni;

Članak 29.

(Uskraćeno ukrcavanje)

- (1) Kada operativni zračni operator opravdano očekuje da će morati da uskrati ukrcavanje na određeni let, prvo će pozvati da dobrovoljci predaju svoje rezervacije u zamjenu za pogodnosti, pod uvjetima koji će biti dogovoreni između datog putnika i operativnog zračnog operatora. Dobrovoljcima će se pružiti pomoć sukladno članku 33. ovog zakona, pri čemu će ta pomoć biti dodatna u odnosu na pogodnosti koje su pomenute u ovom stavku.
- (2) Ako broj dobrovoljaca koji istupe nije dovoljan da se ostalim putnicima sa rezervacijama omogući ukrcavanje na let, tada operativni zračni operator može uskratiti ukrcavanje putnicima protiv njihove volje.
- (3) Ako je ukrcavanje putnicima uskraćeno protiv njihove volje, operativni zračni operator im odmah morati izvršiti kompenziranje sukladno članku 32. ovog zakona i pružiti pomoć sukladno članku 33. i 34. ovog zakona.

Članak 30.

(Otkazivanje)

- (1) U slučaju otkazivanja leta:

- a) putnicima će operativni zračni operator ponuditi pomoć sukladno članku 33. ovog zakona; i
- b) putnicima će operativni zračni operator ponuditi pomoć sukladno članku 34. stavak (1) točka a) i članku 34. stavak (2) ovog zakona, kao i u slučaju preusmjerenja kada je opravdano očekivano vrijeme polijetanja novog leta najmanje na dan nakon polijetanja koje je bilo planirano za otkazani let, pomoć utvrđenu u članku 34. stavak (1) točka b) i članku 34. stavak (1) točka c) ovog zakona; i
- c) putnici imaju pravo na nadoknadu od strane operativnog zračnog operatora sukladno članku 32. ovog zakona, osim ako:
 - 1) su o otkazivanju obaviješteni najmanje dvije sedmice prije predviđenog vremena polijetanja; ili
 - 2) su o otkazivanju obaviješteni između dvije sedmice i sedmicu prije predviđenog vremena polijetanja a ponuđeno im je preusmjerenje, čime bi im se omogućilo da polete najviše dva sata prije predviđenog vremena polijetanja i da stignu do svog krajnjeg odredišta manje od četiri sata nakon predviđenog vremena slijetanja; ili
 - 3) su o otkazivanju obaviješteni manje od sedam dana prije predviđenog vremena polijetanja a ponuđeno im je preusmjerenje, čime bi im se omogućilo da polete

najviše jedan sat prije predviđenog vremena polijetanja i da stignu do svog krajnjeg odredišta manje od dva sata nakon predviđenog vremena slijetanja.

- (2) Kada se putnici obavijeste o otkazivanju, moraju im se dati objašnjenja u svezi sa mogućim alternativnim prijevozom.
- (3) Operativni zračni operator neće biti obvezan da plati nadoknadu sukladno članku 32. ovog zakona ako može da dokaže da je otkazivanje uzrokovano izvanrednim okolnostima koje nisu mogle biti izbjegnute čak i da su sve potrebne mjere bile poduzete.
- (4) Teret dokazivanja u svezi sa pitanjima glede toga da li je i kada je putnik obaviješten o otkazivanju leta biti će na operativnom zračnom operatoru.

Članak 31.

(Kašnjenje)

- (1) Kada operativni zračni operator opravdano očekuje da će određeni let kasniti u odnosu na predviđeno vrijeme polijetanja:
 - a) dva sata ili više u slučaju letova od 1500 kilometara ili manje; ili
 - b) tri sata ili više za letove unutar ECAA područja, dužine između 1500 i 3500 kilometara; ili
 - c) za četiri sata ili više u slučaju svih letova koji ne potpadaju pod točku a) ili b) zračni operater će putnicima ponuditi:
 - 1) pomoć kako je utvrđeno u članku 34. stavak (1) točka a) i članku 34. stavak (2) ovog zakona; i
 - 2) pomoć kako je utvrđeno u članku 34. stavak (1) točka b) i članku 34. stavak (1) točka c) ovog zakona, kada je opravdano očekivano vrijeme polijetanja najmanje dan nakon vremena polijetanja koje je prethodno najavljeno; i
 - 3) pomoć kako je utvrđeno u članku 33. stavak (1) točka a) ovog zakona, kada je u pitanju kašnjenje od najmanje četiri sata.
- (2) U svakom slučaju, pomoć će se ponuditi u okviru vremenskih granica, kako je to navedeno u stavku (1) ovog članka, a u odnosu na svaki raspon daljina zasebno.

Član 32.

(Pravo na nadoknadu)

- (1) Putnicima pripada pravo na nadoknadu u iznosu od:
- a) EUR 250 za sve letove od 1500 kilometara ili manje;
 - b) EUR 400 za sve letove unutar ECAA područja dužine od preko 1500 kilometara i za sve druge letove između 1500 i 3500 kilometara;
 - c) EUR 600 za sve letove koji ne potpadaju pod točku a) ili b) ovog stavka.
- (2) Pri utvrđivanju daljine, temelj za utvrđivanje naknade biti će posljednje odredište na kojem će uskraćeno ukrcavanje i otkazivanje izazvati kašnjenje dolaska putnika u odnosu na predviđeno vrijeme.
- (3) Vrijednost naknade izražene u EUR isplaćivat će se u KM (konvertibilna marka) protuvrijednosti. Temelj za obračun naknade u eurima, koja se plaća u KM, je protuvrijednost deviznog iznosa iskazanog u KM, prema važećem tečaju Centralne banke na dan obračuna.
- (4) Kada se putnicima ponudi preusmjerenje do njihovog krajnjeg odredišta kroz alternativni let sukladno članku 33. ovog zakona, a čije vrijeme dolaska ne premašuje predviđeno vrijeme dolaska leta koji je prvobitno rezerviran:
- a) za dva sata, za sve letove od 1500 kilometara ili manje; ili
 - b) za tri sata, za sve letove unutar ECAA područja dužine od preko 1500 kilometara i sve druge letove između 1500 i 3500 kilometara; ili
 - c) za četiri sata, za sve letove koji ne potpadaju pod točku a) ili b) ovog stavka, operativni avioprijevoznik može za 50% umanjiti nadoknadu predviđenu u stavku (1).
- (5) Nadoknada iz stavka (1) ovog članka će se isplaćivati u gotovini, elektronskim bankovnim transferom, bankovnim nalogom ili bankovnim čekom ili uz potpisanu suglasnost putnika, putničkim doznakama (*travel vouchers*) i/ili kroz druge usluge.
- (6) Razdaljine iz stavka (1) i (2) mjeriti će se metodom velike kružne rute (*the great circle route method*).

Članak 33.

(Pravo na povrat novca ili preusmjerenje)

- (1) Putnicima će se ponuditi da izaberu između:
- a) povrata novca u roku od sedam dana, na način predviđen člankom 32. stavak (3) ovog zakona, za puni iznos karte po cijeni za koju je kupljena, za dio ili dijelove putovanja

koji nisu realizirani, i za dio ili dijelove koji su već realizirani ako taj let više ne služi nikakvoj svrsi u smislu prvobitnog plana putovanja putnika, zajedno sa, kada je to bitno, povratnim letom na prvu točku polijetanja, prvom prilikom;

- b) preusmjerenja, pod sličnim uvjetima prijevoza, na njihovo krajnje odredište, prvom prilikom; ili
 - c) preusmjerenja, pod sličnim uvjetima prijevoza, na njihovo krajnje odredište, nekog kasnijeg datuma, po volji putnika, u ovisnosti od raspoloživosti sjedišta.
- (2) Na putnike, čiji letovi čine dio paket aranžmana, primjenjuje se stavak (1) točka a) ovog članka, isključujući pravo na nadoknadu u slučajevima u kojima takvo pravo proizilazi iz Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini.
- (3) Kada operativni zračni operator, u slučaju kada određeni grad, metropolu ili regiju opslužuje nekoliko zračnih luka, ponudi putniku let do zračne luke koja je alternativa onoj za koju je izvršena rezervacija, operativni zračni operator će snositi troškove prebacivanja putnika od te alternativne zračne luke do zračne luke za koju je izvršena rezervacija ili do nekog drugog obližnjeg odredišta koje je dogovoreno sa putnikom.

Članak 34.

(Pravo na zbrinjavanje)

- (1) Putnicima će se besplatno ponuditi:
- a) obroci i osvježenja u razumnom odnosu prema vremenu čekanja;
 - b) hotelski smještaj u slučajevima:
 - 1) kada je nužno zadržati se tijekom jedne ili više noći, ili
 - 2) kada je nužno zadržati se duže nego što je putnik namjeravao;
 - c) prijevoz na relaciji između zračne luke i mjesta smještaja (hotel ili nešto drugo).
- (2) Pored toga, putnicima će se besplatno ponuditi dva telefonska poziva, teleks ili faks poruke ili e-mail.
- (3) Pri primjeni ovog članka, operativni zračni operator mora posebnu pažnju posvetiti potrebama osoba sa smanjenom pokretljivošću i osoba koje su u njihovoj pratnji, kao i potrebama djece bez pratnje.

Članak 35.

(Smještaj u višu ili nižu klasu)

- (1) Ako operativni zračni operator smjesti putnika u klasu višu od one za koju je kupljena karta, može da ne zahtijeva nikakvo dodatno plaćanje.
- (2) Ako operativni zračni operator smjesti putnika u klasu nižu od one za koju je kupljena karta, onda će, u roku od sedam dana, i na način predviđen člankom 32. stavak (3) ovog zakona, putniku isplatiti:
 - a) 30% cijene karte za sve letove od 1500 kilometara ili manje, ili
 - b) 50% cijene karte za sve letove unutar ECAA područja od preko 1500 kilometara i za sve druge letove između 1500 i 3500 kilometara; ili
 - c) 75% cijene karte za sve letove koji ne potpadaju pod točku a) i b) ovog stavka.

Članak 36.

(Dodatna nadoknada)

- (1) Ovaj zakon će se primjenjivati ne dovodeći u pitanje prava putnika na dodatnu nadoknadu. Od takve nadoknade se može odbiti nadoknada koja se dodijeli po ovom zakonu.
- (2) Ne dirajući u relevantne principe i pravila utvrđena ovim zakonom, uključujući i sudsku praksu, stavak (1) ovog članka se neće primjenjivati na putnike koji su dobrovoljno predali rezervaciju po članku 29. stavak (1) ovog zakona.

Članak 37.

(Regres)

- (1) U slučajevima kada operativni zračni operator plati nadoknadu ili ispuni druge obveze predviđene ovim zakonom, ima pravo da potražuje nadoknadu od bilo kojeg lica, uključujući treće strane, sukladno važećem zakonu.
- (2) Ovim zakonom se ne ograničava pravo operativnog zračnog operatora da potražuje naknadu novca od turističkog operatora ili nekog drugog lica sa kojim operativni zračni operator ima ugovor.

- (3) Odredbe ovog zakona ne ograničavaju pravo turističkog operatora ili treće strane, sem putnika, sa kojim operativni zračni operator ima ugovor, da potražuje povrat novca ili nadoknadu od operativnog zračnog operatora, sukladno relevantnim važećim zakonima.

Članak 38.

(Obveza obavješćavanja putnika o njihovim pravima)

- (1) Operativni zračni operator će osigurati da na prijavnici (*check-in*) bude postavljeno i jasno vidljivo putnicima, čitljiva obavijest sa sljedećim tekstom: 'Ako vam je uskraćeno ukrcavanje ili je vaš let otkazan ili odložen na najmanje dva sata, na prijavnici (*check-in*) ili kapiji za ukrcavanje (*boarding gate*) potražite tekst u kojem su navedena vaša prava, posebno glede nadoknade i pomoći'.
- (2) Operativni zračni operator, koji uskraćuje ukrcavanje ili otkazuje let, mora svakom putniku, koji je time pogođen, dati pismenu obavijest u kojoj se navode pravila za nadoknadu i pomoć sukladno ovom zakonu. Također, i svakom putniku koji je pogođen kašnjenjem od najmanje dva sata mora dostaviti jednaku obavijest. Putniku se u pismenom obliku moraju dati i kontakt detalji o imenovanom državnom organu iz članka 40. ovog zakona.
- (3) Kada su u pitanju slijepa i slabovidna lica, odredbe ovoga članka primjenjivati će se kroz uporabu odgovarajućih alternativnih sredstava.

Članak 39.

(Isključivanje odbacivanja odgovornosti)

- (1) Obveze glede putnika sukladno ovom zakonu ne mogu se ograničiti ili odbaciti, naročito ne odstupanjem ili restriktivnom klauzulom u ugovoru o prijevozu.
- (2) Ako se, pak, takvo odstupanje ili restriktivna klauzula primijeni u svezi sa putnikom, ili ako putnik nije pravilno obaviješten o svojim pravima pa je iz tog razloga prihvatio nadoknadu koja je manja u odnosu na onu koju predviđa ovaj zakon, putnik će ipak imati pravo da pokrene postupak pred nadležnim sudom ili organom, a sa ciljem da dobije dodatnu nadoknadu.

Članak 40.

(Nadležno tijelo)

- (1) Ovim zakonom utvrđuje se da je Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHDCA) nadležno tijelo za sprovođenje ovog zakona po pitanju letova sa zračnih luka smještenih na teritoriji Bosne i Hercegovina i letova od neke treće zemlje

do tih zračnih luka. Kada je to neophodno, BHDCA će poduzimati mjere potrebne da bi se osiguralo poštivanje prava putnika.

- (2) Bez obzira na članak 36. ovog zakona, svaki putnik se može žaliti BHDCA na navodno kršenje ovog zakona na bilo kojoj zračnoj luci smještenoj na teritoriji BiH ili u svezi sa bilo kojim letom od određene treće zemlje do zračne luke smještene na teritoriji BiH.
- (3) Sankcije koje utvrdi BHDCA za kršenje ovog zakona moraju biti djelotvorne, srazmjerne i obeshrabrujuće.

Članak 41.

(Klauzula o ograničenjima)

Operator može utvrditi da će ugovor o prijevozu podlijegati višim ograničenjima odgovornosti od onih navedenih u ovom zakonu ili, čak, nikakvim ograničenjima.

Članak 42.

(Pravna nevalidnost odredaba ugovora)

Svaka odredba, kojom se pokušava osloboditi operatora od odgovornosti ili se pokušava odrediti niži prag odgovornosti od onog koji je ustanovljen ovim zakonom, biti će poništena, ali poništenje bilo koje takve odredbe ne uključuje poništenje cijelog ugovora, koji će i dalje podlijegati odredbama ovog zakona.

Članak 43.

(Sloboda ugovaranja)

- (1) Ništa sadržano u ovom zakonu neće spriječiti operatora da odbije da potpiše bilo koji ugovor o prijevozu, da odbaci bilo koju vrstu zaštite dostupnu prema ovom zakonu ili da postavi uvjete koji nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.
- (2) Svi zračni prijevoznici prilikom prodaje zračnog prijevoza unutar ECAA područja, osiguravaju da rezime glavnih odredbi, koje uređuju odgovornost prema putnicima i njihovom prtljagu, uključujući rokove za podnošenje tužbe za nadoknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljagi, budu dostupni putnicima na svim prodajnim mjestima, uključujući prodaju telefonom ili internetom. Kako bi udovoljili ovom zahtjevu za pružanje informacija, zračni prijevoznici koriste obavjest, kako je to navedeno u članu 44. ovog zakona. Takav rezime ili obavijest ne može služiti kao temelj za zahtjev za nadoknadu štete, niti se može koristiti za tumačenje odredaba ovog zakona.

- (3) Pored zahtjeva u svezi sa pružanjem informacija iz stavka (1) ovog članka, svi zračni prijevoznici, za zračni prijevoz koji se obavlja ili prodaje, svakom putniku izdaju pisanu obavijest o:
- a) granici odgovornosti operatora koja važi za dati let u slučaju smrti ili ozljede, ukoliko takva granica postoji;
 - b) granici odgovornosti operatora koja važi za dati let u slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga, kao i upozorenje na to da putnik treba prilikom registriranja prtljaga upozoriti avio-kompaniju na sav prtljag čija vrijednost premašuje taj iznos, ili prtljag u cjelini treba osigurati prije putovanja;
 - c) granici odgovornosti operatora koja važi za dati let za štetu izazvanu kašnjenjem.
- (4) Kada prijevoz u cjelini obavljaju zračni operator iz ECAA područja, ograničenja koja su navedena sukladno zahtjevima za pružanje informacija iz stavka (1) i (2) su ograničenja utvrđena ovim zakonom, osim u slučaju kada zračni operator ECAA područja dobrovoljno primjenjuje viša ograničenja.
- (5) Na sav prijevoz koji obavljaju zračni prijevoznici izvan ECAA područja, primjenjuju se stavak (1) i (2) ovog članka samo glede prijevoza u ECAA područje, iz njega ili u njemu.

Članak 44.

(Izvod o odgovornosti zračnog operatora za putnike i njihov prtljag)

Izvod o odgovornosti zračnog operatora prema putnicima i njihovom prtljagu sa kojima je zračni operator dužan da upozna putnike glasi:

„Ova informativna obavijest rezimira pravila o odgovornosti zračnih operatora sa ECAA područja sukladno odredbama Zakona o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Montrealske konvencije.

(1) Nadoknada u slučaju smrti ili ozljede

Ne postoje finansijska ograničenja za odgovornost u slučaju ozljede ili smrti putnika. Zračni operator ne može osporavati zahtjeve za nadoknadu štete u slučaju kada se radi o šteti do iznosa od 113.100 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti). U slučaju iznosa većeg od navedenog, zračni operator može osporavati zahtjev dokazujući da nije nemarno postupao ili da nije kriv zbog nečeg drugog.

(2) Avansna plaćanja

- a) U slučaju smrti ili povrede putnika, zračni operator mora u roku od 15 dana od identificiranja lica, koje ima pravo na nadoknadu štete, isplatiti predujam koji je potreban za pokrivanje trenutnih ekonomskih potreba. U slučaju smrti, ovo avansno plaćanje ne smije biti manje od 16.000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).
- b) Avansna isplata ne predstavlja priznanje odgovornosti i može se odbiti od bilo kojeg naknadnog iznosa plaćenog na temelju odgovornosti zračnog prijevoznika sa ECAA područja, ali je nepovratna, osim u slučajevima ako zračni prijevoznik dokaže da je štetu izazvala, ili joj je doprinijela, nemarnost ozlijeđenog ili preminulog putnika, ovaj zračni prijevoznik može biti oslobođen, u potpunosti ili djelomično, odgovornosti sukladno važećim zakonima, ili u okolnostima kada se naknadno dokaže da je osoba, koja je primila avansnu isplatu, svojim nemarom izazvala ili doprinijela šteti ili da se ne radi o osobi koje ima pravo na nadoknadu.

(3) Kašnjenje putnika

U slučaju kašnjenja putnika, zračni operator je odgovoran za štetu osim ako je poduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće poduzeti takve mjere. Odgovornost u slučaju kašnjenja putnika je ograničena na 4.694 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).

(4) Kašnjenje prtljaga

U slučaju kašnjenja prtljaga, zračni operator je odgovoran za štetu osim ako je poduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće poduzeti takve mjere. Odgovornost u slučaju kašnjenja prtljaga je ograničena na 1.131 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).

(5) Uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga

Zračni operator je odgovoran za uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga do iznosa od 1.131 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti). U slučaju registriranog prtljaga, zračni operator je odgovoran čak i ako nije kriv, osim ako je prtljag bio neispravan. U slučaju prtljaga koji nije registriran, operator je odgovoran samo ako je kriv.

(6) Viša ograničenja odgovornosti za prtljag

Putnik ima pravo na više ograničenje odgovornosti ako najkasnije pri registraciji da posebnu izjavu i plati dodatnu naknadu.

(7) Žalbe u svezi sa prtljagom

Ako je prtljag oštećen, ako kasni ili je izgubljen ili uništen, putnik mora pisati i žaliti se zračnom operatoru što je prije moguće. U slučaju oštećenja registriranog prtljaga, putnik mora pisati i žaliti se u roku od 7 dana, a u slučaju kašnjenja u roku od 21 dana, u oba slučaja od datuma na koji je prtljag bio predat putniku.

(8) Odgovornost ugovornih i stvarnih operatora

Ako zračni operator, koji zaista izvodi let, nije i ugovorni zračni operator, putnik ima pravo da uputi žalbu ili da podnese zahtjev za nadoknadu štete protiv bilo kojeg od njih. Ukoliko je na karti naznačeno ime ili kod zračnog operatora, taj je zračni operator ugovorni operator.

(9) Rok za podnošenje tužbe

Tužba za nadoknadu štete mora se podnijeti u roku od dvije godine od datuma dolaska zrakoplova ili od datuma kada je zrakoplov trebao sletjeti.

(10) Temelj za informacije

Temelj za gore opisana pravila je Montrealska konvencija od 28. svibnja 1999. godine i Zakon o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine.“

Članak 45.

(Temelj za potraživanja odštete)

U prijevozu putnika, prtljaga i tereta, svako potraživanje odštete, utemeljeno bilo na ovom zakonu ili ugovoru ili krivičnom djelu ili na neki drugi način, može podlijegati uvjetima i ograničenjima odgovornosti onako kako je navedeno u ovom zakonu, bez utjecaja na to tko su osobe koje imaju pravo da pokrenu postupak i koja su njihova pojedinačna prava. U svakom takvom slučaju, kaznena, opominjuća ili neka druga nenadoknativa odšteta, neće se isplatiti.

Članak 46.

(Službenici, zastupnici - Prikupljanje zahtjeva za odštetu)

- (1) Ako se povede postupak protiv službenika ili zastupnika zračnog operatora zbog nastale štete koja je obuhvaćena ovim zakonom, takav službenik ili zastupnik, ako dokaže da je radio u okviru svojih ovlaštenja, imat će pravo da koristi uvjete i ograničenja odgovornosti na koja sam operator ima pravo da se pozove prema ovom zakonu.
- (2) Prikupljanje iznosa koji se mogu nadoknaditi od zračnog operatora, njegovih službenika i zastupnika, u tom slučaju, neće prevazići utvrđene iznose.

- (3) Osim glede prijevoza tereta, odredbe stavka (1) i (2) ovog članka se neće primijeniti ako se dokaže da je šteta proistekla iz postupka ili omaške službenika ili zastupnika, počinjene sa namjerom da se izazove šteta ili nesmotreno i znajući da će vjerojatno doći do štete.

Članak 47.

(Pravovremena obavijest o žalbi)

- (1) Ako osoba ovlaštena da primi predati prtljag ili teret izvrši prijem bez prigovora, to je dokaz *prima facie* da je prtljag ili teret dostavljen u dobrom stanju i sukladno dokumentu o prijevozu ili u izvješću sadržanom u nekom drugom dokumentu koji se spominje u članku 5. stavak (2) i članku 6. stavak (2) ovog zakona.
- (2) U slučaju oštećenja, osoba odgovorna za isporuku mora prigovoriti zračnom operatoru odmah nakon što uoči oštećenje, i to, u slučaju prtljaga, najkasnije sedam dana od dana prijema, ili u slučaju tereta, 14 dana od dana prijema. U slučaju zakašnjenja, prigovor se mora uložiti najkasnije u roku od 21 dan od dana kada su prtljag ili teret stavljeni njoj ili njemu na raspolaganje.
- (3) Svaki prigovor se mora uložiti u pisanoj formi i biti predat ili otpavljen u gore propisanom roku.
- (4) Ako se u gore navedenom roku ne uloži prigovor, protiv operatora se neće poduzimati nikakva radnja, osim u slučaju prijevare koju je operator počinio.

Članak 48.

(Smrt odgovorne osobe)

U slučaju smrti odgovorne osobe, tužba za naknadu štete sukladno ovom zakonu treba biti upućena protiv pravnih zastupnika njegove ili njezine imovine.

Članak 49.

(Nadležnosti)

- (1) Zahtjev za potraživanje odštete se, po nahođenju tužitelja, mora predati na teritoriji Bosne i Hercegovine, i to nadležnom sudu njegovog glavnog sjedišta, ili nadležnom sudu gdje je poslovno sjedište u kojem je potpisan ugovor ili pred sudom u zemlji odredišta.

(2) Glede štete koja proistekne iz smrti ili ozljede putnika, zahtjev se može dostaviti jednom od sudova spomenutih u stavku (1) ovog članka, ili na teritoriji države potpisnice u kojoj, u trenutku nesreće, putnik ima svoje osnovno i stalno prebivalište prema kojem i od kojeg operator prometuje u prijevozu putnika zrakom, bilo svojim vlastitim zrakoplovom ili zrakoplovom drugog zrakoplovnog operatora prema komercijalnom sporazumu, i u kojem taj operator obavlja prijevoz putnika zrakom, u prostorijama koje operator iznajmljuje ili posjeduje ili ih iznajmljuje ili posjeduje drugi operator sa kojim je navedeni operator potpisao komercijalni sporazum.

(3) U svrhu stavka (2) ovog člana:

- a) "komercijalni sporazum" označava sporazum, osim onog agencijskog, koji su potpisali prijevoznici i koji se odnosi na odredbu o zajedničkim uslugama za zračni prijevoz putnika;
- b) "osnovno i stalno mjesto prebivališta" označava ono koje je nepromjenjivo i stalno prebivalište putnika u trenutku nesreće. Državljanstvo putnika neće biti odlučujući faktor u ovom pogledu.

(4) Proceduru će odrediti zakon suda koji vodi postupak.

Članak 50.

(Arbitraža)

(1) Podliježući odredbama ovog članka, potpisnice ugovora o prijevozu tereta mogu navesti da će svaki spor koji se odnosi na odgovornost operatora, sukladno ovom zakonu, biti riješen arbitražom. Takav dogovor će biti u pisanoj formi.

(2) Arbitražni postupak će se, po nahođenju strane koja ga potražuje, održati u jednom od sudova navedenih u članku 49. ovog zakona.

(3) Arbitar ili arbitražni tribunal će primijeniti odredbe ovog zakona.

(4) Odredbe stavka (2) i (3) ovog članka smatrat će se dijelom svake arbitražne klauzule ili sporazuma i svaki uvjet takve klauzule ili sporazuma, koji nije sukladan ovom zakonu, biti će poništen.

Članak 51.

(Uzastopni prijevoz)

- (1) U slučaju prijevoza koji obavljaju različiti uzastopni prijevoznici i koji spada u definiciju navedenu u članku 2. točka jj) ovog zakona, svaki operator koji primi putnike, prtljag ili teret dužan je da poštuje propise navedene u ovom zakonu.
- (2) U slučaju prijevoza ove vrste, putnik ili bilo koja druga osoba koja ima pravo na kompenziranje, u smislu da on ili ona mogu povesti postupak protiv operatora koji je vršio prijevoz tijekom kojeg je došlo do nesreće ili kašnjenja, osim u slučaju kada je, izričitim sporazumom, prvi operator preuzeo odgovornost za cijelo putovanje.
- (3) U svezi sa prtljagom ili teretom, putnik ili pošiljatelj će imati pravo na postupak protiv prvog operatora, i putnik ili primatelj, koji ima pravo na dostavu, imat će pravo na postupak protiv posljednjeg operatora, i nadalje, svako od njih može povesti postupak protiv operatora koji je vršio prijevoz tijekom kojeg je došlo do uništenja, gubitka, oštećenja ili zakašnjenja. Ovi prijevoznici biti će zajedno i pojedinačno odgovorni putniku ili pošiljatelju ili primatelju.

Članak 52.

(Pravo na naplatu štete od trećih strana)

Ništa navedeno u ovom zakonu neće dovesti u pitanje da li osoba odgovorna za štetu, sukladno odredbama Montrealske konvencije, ima pravo na naplatu štete od bilo koje druge osobe.

POGLAVLJE IV – OSOBE SA SMANJENOM POKRETLJIVOSTI ILI POSEBNIM POTREBAMA

Članak 53.

(Osobe sa smanjenom pokretljivosti ili posebnim potrebama)

- (1) Operativni zračni prijevoznici moraju u prijevozu dati prioritet osobama sa smanjenom pokretljivosti i svim osobama ili certificiranim psima u njihovoj pratnji, kao i djeci bez pratnje.
- (2) U slučajevima uskraćenog ukrcavanja, otkazivanja ili kašnjenja u bilo kom trajanju, osobe sa smanjenom pokretljivosti i sve osobe u njihovoj pratnji, kao i djeca bez pratnje, imati će pravo na zbrinjavanje sukladno članku 34. ovog zakona, što je prije moguće.
- (3) Ovim zakonom uspostavljaju se pravila za zaštitu i pružanje pomoći licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti koji putuju zračnim prometom, sa ciljem da ih se zaštiti od diskriminacije i da im se osigura pružanje pomoći.

- (4) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti koja koriste ili namjeravaju da koriste komercijalne putničke usluge u zračnom prometu pri odlasku sa, tranzitu kroz ili dolasku na zračnu luku, kada se ta zračna luka nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine na koju se primjenjuje ECAA sporazum.
- (5) Članak 54, 55. i 61. ovog zakona se primjenjuju i na putnike koji putuju sa zračne luke smještene u određenoj trećoj zemlji do zračne luke koja se nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine, na koju se ECAA sporazum primjenjuje, ako operativni zračni operator pripada nekoj od država potpisnica ECAA sporazuma.
- (6) Ovim zakonom ne diraju se prava putnika određena člankom 79. do 90. Zakona o zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini, kao ni prava putnika određena u članku 28. do 31. ovog zakona.
- (7) U slučaju ako su odredbe ovog zakona u sukobu sa odredbama Pravilnika za pružanje zemaljskih usluga na zračnim lukama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 13/13), primjenjivaće se odredbe ovog zakona.

Članak 54.

(Sprječavanje odbijanja prijevoza)

Zračni operator ili njegov zastupnik ili turistički operator ne smiju, po osnovu invaliditeta ili smanjene pokretljivosti, odbiti:

- a) da prihvate rezervaciju za let sa zračne luke ili na zračnu luku za koje važi ovaj zakon;
- b) da ukrcaju lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti na takvoj zračnoj luci, pod uvjetom da predmetno lice posjeduje važeću kartu i rezervaciju.

Članak 55.

(Odstupanja, posebni uvjeti i informiranje)

- (1) Bez obzira na odredbe članka 54. ovog zakona, zračni operator ili njegov zastupnik ili turistički operator mogu odbiti, po osnovu invaliditeta ili smanjene pokretljivosti, da prihvate rezervaciju od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, ili da takvo lice ukrcaju:
- a) ako je to u svrhu zadovoljenja važećih zahtjeva u svezi sa sigurnosti letenja ustanovljenih međunarodnim pravom, ECAA sporazumom, Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ili u svrhu zadovoljenja zahtjeva u svezi sa sigurnosti letenja koje je ustanovio organ koji je predmetnom zračnom operatoru izdao zračni operativni certifikat (AOC),

- b) ako veličina zrakoplova ili njegovih vrata čini fizički nemogućim ukrcavanje ili prijevoz predmetnog lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.
- (2) U slučaju odbijanja da prihvati rezervaciju po osnovu koji je naveden pod točkom a) ili b) iz stavka (1) ovog članka, zračni operator, njegov zastupnik ili turistički operator su dužni da se potrude i predmetnom licu predlože prihvatljivu alternativu.
- (3) Licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, kojem je uskraćeno ukrcavanje na temelju njegove invalidnosti ili smanjene pokretljivosti, te bilo kojem licu koje je u pratnji navedenom licu sukladno stavku (2) ovog članka, mora biti ponuđeno pravo na nadoknadu troškova ili preusmjerenje kako je utvrđeno u članku 33. ovog zakona. Pravo na mogućnost povratnog leta ili preusmjerenje ovisi od toga da li su zadovoljeni svi zahtjevi po pitanju sigurnosti letenja.
- (4) Pod istim uvjetima navedenim u stavku (1), točka a) ovog članka, zračni operator ili njegov zastupnik ili turistički operator mogu zahtijevati od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti da imaju pratnju drugog lica koje je osposobljeno za pružanje neophodne pomoći predmetnom licu.
- (5) Zračni operator ili njegov zastupnik dužni su da učine javno dostupnim, u pristupačnim formatima i bar na istim jezicima kao i informacije koje su dostupne drugim putnicima, pravila u svezi sa sigurnosti letenja, koje primjenjuju na prijevoz lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, kao i sva eventualna ograničenja koja se odnose na njihov prijevoz ili opremu za kretanje zbog veličine zrakoplova. Turistički operator je dužan takva pravila i ograničenja objaviti za letove koji su uključeni u turističke paket aranžmane koje isti organizira, prodaje ili nudi na prodaju.
- (6) U slučaju da zračni operator ili njegov zastupnik koriste odstupanja iz stava (1) ili (2) ovog članka, dužni su o razlozima takvog postupanja odmah obavijestiti lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti. Zračni operator, njegov zastupnik ili turistički operator su dužni, na zahtjev, pismeno dostaviti ove razloge predmetnom licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti u roku od pet radnih dana od prijema zahtjeva.

Članak 56.

(Određivanje dolaznih i odlaznih točaka)

- (1) U suradnji sa korisnicima zračnih luka, putem Komiteta korisnika zračne luke, kao i relevantnim organizacijama koje zastupaju lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, upravni organ zračne luke je dužan, uzimajući u obzir lokalne okolnosti, odrediti dolazne i odlazne točke u okviru granice zračne luke ili na mjestu koje je pod izravnom kontrolom upravnog organa, i unutar i izvan terminalnih zgrada, na kojim lica

sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti mogu lako najaviti svoj dolazak na zračnu luku i zatražiti pomoć

- (2) Dolazne i odlazne točke iz stavka (1) ovog članka moraju biti jasno obilježene i pružati osnovne informacije o zračnoj luci, u pristupačnim formatima.

Članak 57.

(Prijenos informacija)

- (1) Zračni prijevoznici, njihovi zastupnici i turistički operatori dužni su poduzeti sve neophodne mjere za prijem, na svim svojim prodajnim točkama na teritoriji država potpisnica ECAA sporazuma, uključujući telefonsku i internet prodaju, obavijesti o potrebi za dobijanjem pomoći upućenih od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.
- (2) U slučaju da zračni operator ili njegov zastupnik prime obavijesti o potrebi za dobijanjem pomoći najmanje 48 sati prije objavljenog odlaska leta, dužni su ovu informaciju prenijeti najmanje 36 sati prije objavljenog vremena odlaska leta:
- a) upravnim organima odlazne, dolazne i tranzitne zračne luke, i
 - b) operativnom zračnom operatoru, ako rezervacija nije izvršena kod tog operatora, sem ako identitet operativnog zračnog operatora nije poznat u vrijeme prijema obavijesti, u kojem slučaju se informacija prenosi čim to bude izvodljivo.
- (3) U svim slučajevima osim onog koji je naveden u stavku (2) ovog članka, zračni operator ili njegov zastupnik ili turistički operator dužni su informaciju prenijeti što je prije moguće.
- (4) Čim bude moguće nakon odlaska leta, operativni zračni operator je dužan obavijestiti upravni organ odredišne zračne luke, ako se nalazi na teritoriji ECAA područja, o broju lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti ukrcanih na taj let kojima je neophodna pomoć utvrđena u članku 67. ovog zakona, kao i o prirodi te pomoći.

Članak 58.

(Pravo na pomoć na zračnim lukama)

- (1) Po dolasku lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti na zračnu luku radi putovanja zračnim prometom, upravni organ zračne luke je dužan osigurati pružanje pomoći kako je utvrđeno člankom 67. ovog zakona na način da se licu omogući let za koji posjeduje rezervaciju, pod uvjetom da je obavijest o posebnim potrebama tog lica za

dobijanje pomoći upućeno predmetnom zračnom operatoru ili njegovom zastupniku ili turističkom operatoru najmanje 48 sati prije objavljenog vremena odlaska leta. Ovom obavijesti je obvezno obuhvatiti i povratni let, ako su odlazni let i povratni let ugovoreni sa istim zračnim operatorom.

- (2) U slučaju potrebe za poslom pomagačem, isti se osigurava pod uvjetom da je o tome upućena obavijest zračnom operatoru ili njegovom zastupniku ili turističkom operatoru sukladno važećim pravilima koja obuhvataju prijevoz pasa pomagača u zrakoplovu, ako takva pravila postoje.
- (3) Ako nije dostavljena obavijest sukladno stavku (1) ovog članka, upravni organ je dužan poduzeti sve što je u njegovoj moći da osigura pomoć kako je utvrđeno člankom 67. ovog zakona na način da se predmetnom licu omogući let za koji posjeduje rezervaciju.
- (4) Odredbe ovog stavka važe pod uvjetom da:
 - a) se lice pojavi na prijavnom šalteru:
 - 1) u vrijeme koje je unaprijed i napismeno (uključujući i elektronska sredstva) odredio zračni operator ili njegov zastupnik ili turistički operator, ili
 - 2) ako nije navedeno vrijeme, najkasnije jedan sat prije objavljenog vremena odlaska, ili
 - b) lice dođe na mjesto u okviru granice zračne luke koje je utvrđeno sukladno članku 56. ovog zakona:
 - 1) u vrijeme koje je unaprijed i napismeno (uključujući i elektronska sredstva) odredio zračni operator ili njegov zastupnik ili turistički operator, ili
 - 2) ako vrijeme nije navedeno, najkasnije dva sata prije objavljenog vremena odlaska.
- (5) Kada lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti ima tranzitni let preko zračne luke na koju se primjenjuje ovaj zakon, ili je od strane zračnog operatora ili turističkog operatora prebačeno sa leta za koji posjeduje rezervaciju na drugi let, upravni organ je dužan osigurati pružanje pomoći kako je utvrđeno člankom 67. ovog zakona na način da se licu omogući da iskoristi let za koji posjeduje rezervaciju.
- (6) Po dolasku zračnim prijevozom lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti na zračnu luku za koju važi ovaj zakon, upravni organ zračne luke je dužan osigurati pružanje pomoći kako je utvrđeno člankom 67. ovog zakona na način da se licu omogući da stigne do odlazne točke sa zračne luke na koju upućuje članak 56. ovog zakona.

- (7) Pružena pomoć mora, u mjeri u kojoj je to izvodljivo, biti odgovarajuća u odnosu na posebne potrebe predmetnog putnika.

Članak 59.

(Odgovornost za pomoć na zračnim lukama)

- (1) Upravni organ zračne luke je odgovoran da osigura pružanje pomoći kako je utvrđeno člankom 67. bez dodatne naplate licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti.
- (2) Upravni organ može samostalno osigurati navedenu pomoć. Alternativno, u ispunjavanju svoje odgovornosti, i pod uvjetom da se uvijek ispoštuju kvalitativni standardi navedeni u članku 60. stavak (1) ovog zakona, upravni organ može ugovorno angažirati jednu ili više strana za pružanje navedene pomoći. U suradnji sa korisnicima zračne luke, putem Komiteta korisnika zračne luke gdje je ustanovljen, upravni organ može u takav ugovorni aranžman ući samoinicijativno ili na zahtjev, koji može doći i od zračnog operatora, vodeći računa o postojećim uslugama na predmetnoj zračnoj luci. U slučaju da odbije takav zahtjev, upravni organ je dužan dati pismeno obrazloženje.
- (3) Upravni organ zračne luke može, na nediskriminatorskoj osnovi, nametnuti korisnicima zračne luke plaćanje posebne naknade u svrhu financiranja ove pomoći.
- (4) Ova posebna naknada mora biti umjerena, uskladena sa troškovima, transparentna i utvrđena od upravnog organa zračne luke u suradnji sa korisnicima zračne luke, putem Komiteta korisnika zračnih luka, ako je ustanovljen, ili bilo kojeg drugog odgovarajućeg subjekta. Korisnici zračne luke međusobno dijele plaćanje naknade u proporciji sa ukupnim brojem svih putnika koje svaki od njih preveze na i sa predmetne zračne luke.
- (5) Upravni organ zračne luke dužan je razdvojiti račune za aktivnosti u svezi pomoći koja se pruža licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti od računa za druge aktivnosti, sukladno tekućoj poslovnoj praksi.
- (6) Upravni organ zračne luke dužan je korisnicima zračne luke, putem Komiteta korisnika zračnih luka, ako je ustanovljen, ili putem drugog odgovarajućeg subjekta, kao i izvršnom organu ili organima navedenim u članku 65. ovog zakona, staviti na raspolaganje revidirani godišnji pregled naplaćenih naknada i načinjenih troškova glede pomoći koja je pružena licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti.

Članak 60.

(Kvalitativni standardi za pružanje pomoći)

- (1) Sa izuzetkom zračne luke čiji je godišnji promet manji od 150 000 komercijalnih kretanja putnika, upravni organ je dužan da utvrdi kvalitativne standarde za pružanje pomoći, kako je utvrđeno u članku 67. ovog zakona, i odredi zahtjeve u svezi sa resursima za ispunjavanje navedenih standarda, u suradnji sa korisnicima zračnih luka, putem Komiteta korisnika zračnih luka ako je ustanovljen, i organizacijama koje predstavljaju putnike sa invaliditetom i putnike smanjene pokretljivosti.
- (2) U utvrđivanju takvih standarda, obvezno treba voditi računa o međunarodno priznatim politikama i kodeksima ponašanja glede olakšavanja prijevoza licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti, naročito ECAC Kodeks dobrog ponašanja pri prihvatu i otpremi lica smanjene pokretljivosti.
- (3) Upravni organ zračne luke dužan je objaviti svoje kvalitativne standarde.
- (4) Zračni operator i upravni organ zračne luke mogu postići dogovor da, za putnike koje zračni operator prevozi do i sa zračne luke, upravni organ pruža pomoć većeg standarda od standarda utvrđenih u stavku (1) ovog članka ili da pruža dodatne usluge u odnosu na one koje su utvrđene u članku 67. ovog zakona.
- (5) U svrhu financiranja bilo kojeg od pomenutih dogovora, upravni organ može zračnom korisniku nametnuti plaćanje određene naknade pored one koja je utvrđena člankom 59. stavak (3) ovog zakona, koja mora biti transparentna, usklađena sa troškovima i utvrđena nakon konsultacija sa predmetnim zračnim operatorom.

Članak 61.

(Pomoć zračnih operatora)

Zračni operator je dužan pružiti pomoć iz članka 68. ovog zakona bez dodatne naplate od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti koji odlaze sa, dolaze na ili su u tranzitu kroz zračnu luku za koju važi ovaj zakon pod uvjetom da predmetno lice ispunjava uvjete iz članka 58. stavak (1), (2) i (4) ovoga zakona.

Članak 62.

(Obuka)

Zračni prijevoznici i upravni organi zračne luke dužni su:

- a) osigurati da svo njihovo osoblje, uključujući i osoblje koje upošljava bilo koji podugovarač, koje direktno pruža pomoć licima sa invaliditetom ili licima smanjene

pokretljivosti, posjeduje znanje o tome kako ispuniti potrebe lica sa različitim invaliditetima ili smanjenom pokretljivošću;

- b) osigurati obuku o jednakosti invalidnih lica i svijesti o invalidnosti za svo osoblje koje radi na zračnoj luci koje se direktno bavi putnicima;
- c) osigurati da, nakon zapošljavanja, svi novi zaposlenici pohađaju obuku u svezi sa invalidnosti, kao i da im se osiguraju kursevi osvježavanja znanja prema potrebi.

Članak 63.

(Nadoknada za izgubljena ili oštećena invalidska kolica, drugu opremu za kretanje i pomoćna sredstva)

U slučaju da se invalidska kolica ili druga oprema za kretanje ili pomoćna sredstva izgube ili oštete za vrijeme njihovog prihvata i otpreme na zračnoj luci ili prijevoza u zrakoplovu, putniku kojem pripada predmetna oprema daje se nadoknada sukladno pravilima međunarodnog prava, odredbama ECAA sporazuma i ovog zakona.

Članak 64.

(Sprječavanje odbacivanja obaveze)

Obveze prema licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti sukladno ovom zakonu ne smiju se ograničiti niti odbaciti.

Članak 65.

(Izvršni organ i njegovi zadaci)

- (1) Ovim zakonom se utvrđuje da je BHDCA nadležno tijelo koje se bavi pitanjima nadzora nad sprovođenjem odredaba ovog zakona o pravima lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti.
- (2) BHDCA prema potrebi poduzima neophodne mjere da se osigura poštivanje prava lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, uključujući poštivanje standarda navedenih u članku 60. stavak (1) ovog zakona.
- (3) BHDCA je dužna, prema potrebi, sukladno stavku (1) ovog članka, osigurati zadovoljavajuću primjenu članka 59. ovog zakona, uključujući i odredbe o naplati naknada da bi se izbjegla neravnomjerna konkurencija.

Članak 66.

(Žalbeni postupak)

- (1) Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti, koje smatra da je ovaj zakon prekršen, može se obratiti upravnom organu zračne luke ili predmetnom zračnom operatoru, ovisno od slučaja.
- (2) Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti ne može na ovaj način doći do zadovoljavajućeg rješenja, može uložiti žalbu o navodnoj povredi ovog zakona BHDCA.
- (3) Ukoliko BHDCA primi žalbu u svezi sa pitanjem koje je u nadležnosti imenovanog organa iz druge države koja primjenjuje odredbe u svezi sa pravom lica sa invaliditetom, dužna je žalbu proslijediti organu te druge države članice.
- (4) BHDCA je dužna poduzeti mjere da lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti budu obaviještena o njihovim pravima po ovom zakonu, kao i o mogućstvu ulaganja žalbe BHDCA.

Članak 67.

(Pomoć licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti)

- (1) Pomoć i rješenja neophodna da se licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti omogući da:
 - a) najave svoj dolazak na zračnu luku i zahtjev za pomoć na za to označenim točkama unutar i van terminalnih zgrada navedenih u članku 56. ovog zakona;
 - b) se kreću od označene točke do prijavnog pulta;
 - c) prijave i registriraju prtljag;
 - d) dođu od prijavnog pulta do zrakoplova, uz završavanje emigracijskih, carinskih i sigurnosnih procedura;
 - e) se ukrcaju u zrakoplov, uz osiguran lift, invalidska kolica ili drugu neophodnu pomoć, po potrebi;
 - f) dođu od vrata zrakoplova do svojih sjedišta;
 - g) smjeste i pakuju svoj prtljag u zrakoplovu;
 - h) dođu od svojih sjedišta do vrata zrakoplova;
 - i) se iskrcaju iz zrakoplova, uz osiguran lift, invalidska kolica ili drugu neophodnu pomoć, po potrebi;

- j) dođu od zrakoplova do prostora za preuzimanje prtljaga i pakupe svoj prtljag, uz završavanje emigracijskih, carinskih i sigurnosnih procedura;
 - k) dođu od prostora za preuzimanje prtljaga do označene točke;
 - l) stignu na vezani let kada su u tranzitu, uz pomoć i na zračnoj i na zemaljskoj strani, kao i u okviru i između terminala, prema potrebi;
 - m) dođu do toaleta, ako je potrebno.
- (2) Kada licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti pomoć pruža lice koje je u njegovoj pratnji, tom licu se mora, na zahtjev, dozvoliti da neophodnu pomoć pruži na zračnoj luci, kao i pri ukrcavanju i iskrcavanju.
 - (3) Prihvat i otprema sve neophodne opreme za kretanje, uključujući i opremu, kao što su električna invalidska kolica, za što je potrebno upozorenje 48 sati unaprijed, i koja podliježe eventualnim prostornim ograničenjima u zrakoplovu, kao i primjeni odgovarajućih propisa koji se tiču opasnog tereta.
 - (4) Privremena zamjena oštećene ili izgubljene opreme, pri čemu nije obvezna zamjena jednakog jednakim.
 - (5) Prihvat i otprema priznatih pasa pomagača, prema potrebi.
 - (6) Dostavljanje informacija potrebnih za let, u pristupačnim formatima.

Članak 68.

(Pomoć zračnih prijevoznika)

- (1) Zračni operatori će osigurati prijevoz priznatih pasa pomagača u kabini posebnim propisima donešenim sukladno ovom zakonu.
- (2) Pored medicinske opreme, zračni operator će osigurati prijevoz najviše dva komada opreme za kretanje po jednom licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, uključujući električna invalidska kolica, za što je potrebno upozorenje 48 sati unaprijed, i koja podliježe eventualnim prostornim ograničenjima u zrakoplovu, kao i primjeni odgovarajućih propisa koji se tiču opasnog tereta.
- (3) Zračni operatori će osigurati dostavljanje bitnih informacija u svezi sa letom, u pristupačnim formatima.

- (4) Zračni operator će učiniti sve u okviru svojih mogućnosti da se, na zahtjev, red sjedenja postavi tako da zadovolji potrebe lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti a sukladno sigurnosnim zahtjevima i raspoloživosti.
- (5) Zračni operator će osigurati pomoć u odlasku u toalet, ako je potrebno.
- (6) Kada licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti pomoć pruža lice iz njegove pratnje, zračni operator će učiniti sve u okviru svojih mogućnosti da tom licu osigura sjedište odmah pored predmetnog lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.

POGLAVLJE V - KOMBINIRANI PRIJEVOZ

Članak 69.

(Kombinirani prijevoz)

- (1) U slučaju kombiniranog prijevoza koji se dijelom obavlja zrakom, a dijelom bilo kojim drugim vidom prijevoza, odredbe ovog zakona će se, suglasno članku 22. stavak (4) ovog zakona, primijeniti samo na prijevoz zrakom, pod uvjetom da prijevoz zrakom spada u uvjete navedene u članku 1. ovog zakona.
- (2) Ništa navedeno u ovom zakonu neće spriječiti strane potpisnice ugovora u slučaju kombiniranog prijevoza, od unošenja uvjeta koji se odnose na druge vidove prijevoza u dokument o zračnom prijevozu, pod uvjetom da se odredbe ovog zakona sagledavaju u odnosu na zračni prijevoz.

POGLAVLJE VI - PRIJEVOZ ZRAKOM KOJI OBAVLJA OSOBA KOJA NIJE OPERATOR PO UGOVORU

Članak 70.

(Operator po ugovoru - Sadašnji operator)

Odredbe ovog poglavlja se primjenjuju kada osoba (u daljem tekstu: "operator po ugovoru"), u svojstvu strane koja ugovara u svoje ime, potpiše ugovor o prijevozu, koji je usklađen sa ovim zakonom, sa putnikom ili pošiljateljem robe ili sa osobom koja djeluje u ime putnika ili pošiljatelja, i drugom osobom (u daljem tekstu: "sadašnji operator") i obavlja, po ovlaštenju operatora po ugovoru, prijevoz u cjelini ili djelimično, ali nije, glede takvog dijela, uzastopni

operator u okviru značenja koje mu daje ovaj zakon. Takvo ovlaštenje će se pretpostaviti kao važeće u slučaju da ne postoji dokaz koji dokazuje suprotno.

Članak 71.

(Pojedinačna odgovornost operatora po ugovoru i sadašnjeg operatora)

Ako sadašnji operator, u cjelini ili djelomično, obavlja prijevoz, koji je sukladan ugovoru koji se navodi u članku 70. ovog zakona, uređen ovim zakonom, i operator po ugovoru i sadašnji operator će, osim ako se drugačije odredi u ovom poglavlju, podlijevati propisima ovog zakona, i to prvi za cjelokupni prijevoz obrađen ovim ugovorom, a drugi samo za prijevoz koji obavlja.

Članak 72.

(Uzajamna odgovornost)

- (1) Postupci i previdi sadašnjeg operatora i njegovih službenika i zastupnika, koji djeluju u okviru svojih nadležnosti, smatrat će se, u odnosu na prijevoz koji je obavio sadašnji operator, postupcima i previdima operatora po ugovoru.
- (2) Postupci i previdi operatora po ugovoru i njegovih službenika i zastupnika koji djeluju u okviru svojih nadležnosti, također će se, u odnosu na prijevoz koji je obavio sadašnji operator, smatrati postupcima i previdima operatora po ugovoru. Bez obzira na već navedeno, nijedan takav postupak ili previd neće izložiti sadašnjeg operatora odgovornosti koja prelazi iznose navedene u članku 26, 27. i 41. ovog zakona. Bilo koji specijalni sporazum prema kojem operator po ugovoru preuzima obveze koje nisu nametnute ovim zakonom ili bilo koje odricanje prava ili ovlaštenja prenešenih ovim zakonom ili bilo koja specijalna izjava o ulaganju u dostavu na odredište, koja je obrađena u članku 26. ovog zakona, neće utjecati na sadašnjeg operatora osim ako se on složi sa tim.

Članak 73.

(Primatelj žalbi i instrukcija)

Bilo koja žalba koja se uloži ili instrukcija koja se operatoru da sukladno ovom zakonu, imat će isti rezultat, bilo da se upućuje operatoru po ugovoru ili sadašnjem operatoru. Bez obzira na navedeno, instrukcije koje su obrađene u članku 14. ovog zakona bit će na snazi samo ako su upućene na operatora po ugovoru.

Članak 74.

(Službenici i zastupnici)

U svezi sa prijevozom koji obavlja sadašnji operator, svakom službeniku ili zastupniku tog operatora ili operatora po ugovoru će, ako dokažu da su djelovali u okviru svojih ovlaštenja, biti dozvoljeno da iskoriste uvjete i ograničenja odgovornosti koji se, sukladno ovom zakonu, primjenjuju na operatora čiji su službenik ili zastupnik, osim ako se dokaže da su djelovali na način koji ih sprječava da se pozovu na ograničenja odgovornosti sukladno ovom zakonu.

Članak 75.

(Prikupljanje odštete)

Glede prijevoza koji obavlja sadašnji operator, prikupljanje iznosa koje je moguće povratiti od tog operatora i operatora po ugovoru, i od njihovih službenika i zastupnika koji djeluju u okviru svojih ovlaštenja, neće prelaziti najveći iznos koji je, sukladno ovom zakonu, moguće dobiti bilo od operatora po ugovoru ili sadašnjeg operatora, ali nijedna od pomenutih osoba neće biti odgovorna za isplatu sume koja prelazi ograničenje koje se može primijeniti na tu osobu.

Članak 76.

(Primatelj zahtjeva)

- (1) Glede prijevoza koji obavlja sadašnji operator, može se, po nahodanju tužitelja, protiv tog operatora ili operatora po ugovoru, ili protiv obojice zajedno ili odvojeno, pokrenuti postupak za naplatu štete.
- (2) Ako se postupak pokrene samo protiv jednog od operatora, taj će operator imati pravo da zatraži da i drugi operator bude uključen u postupak, pri čemu će procedura i rezultati iste biti uređeni sukladno zakonu suda koji obrađuje predmet.

Članak 77.

(Dodatna sudska nadležnost)

Svaki postupak za naplatu štete mora biti pokrenut, po tužbi tužitelja, na teritoriji jedne od ugovornih strana, bilo pred sudom pred kojim se postupak može pokrenuti protiv operatora po ugovoru, kako je i navedeno u članku 49. ovog zakona ili na sudu koji ima sudska nadležnost u mjestu u kojem sadašnji operator ima boravište ili glavno sjedište poslovanja.

Članak 78.

(Ništavost ugovornih odredaba)

Svaka ugovorna odredba, čija je svrha da oslobodi operatora po ugovoru ili sadašnjeg operatora od odgovornosti prema ovom poglavlju ili da odredi niži limit od onog koji se primjenjuje prema ovom poglavlju, biti će poništena, ali poništenje bilo koje takve odredbe ne podrazumijeva poništenje ugovora, koji će i dalje podlijevati odredbama ovog poglavlja.

Članak 79.

(Uzajamni odnosi između operatora po ugovoru i sadašnjeg operatora)

Osim onog što je navedeno u članku 76. ovog zakona, nijedan član iz ovog poglavlja neće utjecati na prava i obveze između samih operatora, uključujući pravo na povrat sredstava ili naknadu štete.

Članak 80.

(Obvezna primjena)

Bilo koja klauzula sadržana u ugovoru o prijevozu i svi posebni aranžmani u koje se ušlo prije nego što je došlo do štete, kojima ugovorne strane imaju za cilj kršenje propisa utvrđenih ovim zakonom, bilo odlučujući o Zakonu koji će se primjenjivati, ili mijenjajući propise glede sudske nadležnosti, biti će poništena i nevažeća.

POGLAVLJE VII – OSIGURANJE

Članak 81.

(Osiguranje)

- (1) Zračni operator će imati odgovarajuće osiguranje koje će obuhvatiti njihovu odgovornost koju imaju sukladno ovom zakonu. Bosna i Hercegovina, putem BHDCA, može tražiti od operatora koji obavlja prijevoz na njenoj teritoriji, da dostavi dokaz o tome da održava odgovarajuće osiguranje koje obuhvata njegovu odgovornost koju ima sukladno ovom zakonu i međunarodnim propisima na kojim se zasniva ovaj zakon.
- (2) Cilj ovog zakona je utvrđivanje minimalnih zahtjeva u svezi sa osiguranjem za zračne operatore i operatore zrakoplova glede putnika, prtljaga, tereta i trećih strana.
- (3) Glede prijevoza pošte, zahtjevi za osiguranjem su oni koji su utvrđeni Pravilnikom o radnoj dozvoli zračnog operatora i zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza.

Članak 82.

(Obim primjene)

(1) Ovaj zakon se primjenjuje na sve zračne operatore i na sve operatore zrakoplova koji lete u okviru, ka, iz ili preko teritorije Bosne i Hercegovine.

(2) Ovaj zakon se ne primjenjuje na:

- a) državne zrakoplove;
- b) makete zrakoplova sa MTOM masom manjom od 20 kg;
- c) letjelice koje polijeću iz trka (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve);
- d) vezane balone;
- e) papirne zmajeve;
- f) padobrane (uključujući vučene padobrane);
- g) zrakoplove, uključujući jedrilice, sa MTOM masom manjom od 500 kg, i mikrolake letjelice, koje:
 - 1) se koriste u nekomercijalne svrhe, ili
 - 2) se koriste za lokalnu nastavu letenja koja ne obuhvata prelaženje međunarodnih granica,

u mjeri u kojoj se tiče obveza osiguranja po ovom zakonu koje se odnose na rizike od rata i terorizma.

Članak 83.

(Principi osiguravanja)

- (1) Zračni operatori i operatori zrakoplova iz članka 82. ovog zakona dužni su da, sukladno ovom zakonu, budu osigurani po pitanju karakteristične zrakoplovne odgovornosti glede putnika, prtljaga, tereta i trećih strana. Osiguranim rizicima se moraju obuhvatiti djela rata, terorizma, otmice, sabotaže, nezakonitog zauzimanja zrakoplova i građanskih nemira.
- (2) Zračni operatori i operatori zrakoplova dužni su osigurati osiguravajuću zaštitu za svaki let, bez obzira da li im je korišteni zrakoplov na raspolaganju kroz vlasništvo ili bilo koji oblik ugovora o najmu, ili kroz zajedničke ili franšizne operacije, zajedničko korištenje kodova ili bilo koji drugi sporazum iste prirode.

Članak 84.

(Ispunjavanje uvjeta)

- (1) Zračni operatori i, kada je neophodno, operatori zrakoplova, kako je navedeno u članku 82. ovog zakona, dužni su pokazati da poštuju zahtjeve u svezi sa osiguranjem utvrđenim ovim zakonom na način da BHDCA dostave primjerak uvjerenja o osiguranju ili drugi dokaz o važećem osiguranju.
- (2) Izuzetno od stavka (1) ovog člana, država potpisnice ECAA sporazuma, preko koje se vrše letovi, može zahtijevati da zračni operatori i operatori zrakoplova iz članka 82. ovog zakona predoče dokaze o važećem osiguranju sukladno ovom zakonu.
- (3) Glede zračnih operatora izvan područja ECAA sporazuma i operatora zrakoplova koji koriste zrakoplove registrirane izvan tog područja, dostavljanje dokaza o osiguranju je dovoljno za BHDCA, ne dovodeći u pitanje primjenu članka 88. stavak (5) ovog zakona.
- (4) Za potrebe ovog člana, "država potpisnica ECAA sporazuma" označava državu potpisnicu ECAA sporazuma koja je odobrila radnu dozvolu zračnom prijevozniku iz ECAA područja ili državu potpisnicu ECAA sporazuma u kojoj je zrakoplov predmetnog operatora zrakoplova registriran. Za zračne prijevoznike izvan ECAA područja i operatore zrakoplova koji koriste zrakoplove registrirane izvan područja ECAA, "država potpisnica ECAA sporazuma" označava državu potpisnicu ECAA sporazuma prema kojoj ili iz koje se obavljaju letovi.

Članak 85.

(Osiguranje glede odgovornosti za putnike, prtljag i teret)

- (1) Za odgovornost glede putnika, minimalna osiguravajuća zaštita je 250 000 SDR po putniku. Međutim, glede nekomercijalnih operacija zrakoplova sa MTOM od 2700 kg ili manje, Bosna i Hercegovina, BHDCA, može postaviti nižu razinu minimalne osiguravajuće zaštite, pod uvjetom da je ta zaštita najmanje 100 000 SDR po putniku.
- (2) Za odgovornost u svezi sa prtljagom, minimalno pokriće osiguranjem u komercijalnim operacijama je 1 131 SDR-a po putniku.
- (3) Za odgovornost u svezi sa teretom, minimalno pokriće osiguranjem u komercijalnim operacijama je 19 SDR-a po kilogramu.
- (4) Stavak (1), (2) i (3) se ne primjenjuju glede letova iznad teritorije Bosne i Hercegovine koje izvođe zračni operatori izvan ECAA područja i operatori zrakoplova koji koriste zrakoplove registrirane izvan tog područja koji ne uključuju slijetanja u ili polijetanje sa te teritorije.

- (5) Vrijednosti navedene u ovom članku se mogu mijenjati, prema potrebi, u slučajevima kada se za tim ukaže potreba u izmjenama i dopunama odgovarajućih međunarodnih ugovora.

Članak 86.

(Osiguranje glede odgovornosti za treće strane)

- (1) Glede odgovornosti za treće strane, minimalna osiguravajuća zaštita po incidentu, za svaki pojedinačni zrakoplov, iznosi:

Kategorija	MTOM (kg)	Minimalno osiguranje (miliona SDR)
1	< 500	0,75
2	< 1 000	1,5
3	< 2 700	3
4	< 6 000	7
5	< 12 000	18
6	< 25 000	80
7	< 50 000	150
8	< 200 000	300
9	< 500 000	500
10	≥ 500 000	700

- (2) Ako u bilo kom trenutku osiguravajuća zaštita za štete prema trećim stranama, usljed rizika od rata ili terorizma, nije dostupna bilo kojem zračnom operatoru ili operatoru zrakoplova na temelju pojedinačne nesreće, taj zračni operator ili operator zrakoplova može ispuniti svoju obavezu za osiguravanjem takvih rizika na način da izvrši osiguravanje na ukupnoj osnovi.
- (3) Vrijednosti navedene u ovom članku se mogu mijenjati, prema potrebi, u slučajevima kada se za tim ukaže potreba u izmjenama i dopunama odgovarajućih međunarodnih ugovora.

Članak 87.

(Izuzeće)

Izuzeće od odredbe članka 86. ovog zakona, za zrakoplove koji se ne koriste u komercijalne svrhe, odnosno koji se koriste za obuku pilota, sportsko ili amatersko letenje i koji se koriste

samo za let unutar zračnog prostora Bosne i Hercegovine, predstavlja najniža suma osiguranja, po jednom štetnom događaju, koja ne može biti niža od:

za zrakoplove kojima MTOM iznosi:

- | | |
|---------------------|------------|
| – manje od 200 kg | 8.000 SDR |
| – manje od 500 kg | 25.000 SDR |
| – manje od 1.000 kg | 50.000 SDR |
| – manje od 2.700 kg | 80.000 SDR |

Članak 88.

(Sprovođenje i sankcije)

- (1) BHDCA je dužna osigurati da zračni operateri i operatori zrakoplova iz članka 82. ovoga zakona poštuju Zakon glede preleta od strane zračnih operatora izvan ECAA područja ili zrakoplova registriranih izvan područja ECAA, koji ne uključuju slijetanje u ili polijetanje iz bilo koje države potpisnice ECAA sporazuma, kao i glede zadržavanja takvih zrakoplova u Bosni i Hercegovini u svrhe koje ne uključuju zračni promet, Bosna i Hercegovina može zatražiti dokaz o ispunjavanju zahtjeva o osiguranju utvrđenih u ovom zakonu.
- (2) Ako je neophodno, BHDCA može tražiti i dodatne dokaze od predmetnog zračnog operatora, operatora zrakoplova ili osiguravatelja.
- (3) Glede zračnih operatora sa ECAA područja, sankcije za nepoštivanje ovog zakona mogu uključivati oduzimanje radne dozvole, sukladno relevantnim odredbama Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine.
- (4) Glede zračnih operatora izvan područja ECAA i operatora zrakoplova koji koriste zrakoplove registrirane izvan tog područja, sankcije mogu uključivati odbijanje prava na slijetanje na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (5) U slučaju da BHDCA nije uvjerena da su zadovoljeni uvjeti iz ovog zakona, neće dozvoliti zrakoplovu da poleti prije nego što predmetni zračni operator ili operator zrakoplova dostavi dokaze o odgovarajućoj osiguravajućoj zaštiti sukladno ovom zakonu.

Članak 89.

(Prijevoz koji se obavlja u izvanrednim okolnostima)

Odredbe članka 3, 4, 5, 7. i 8, koji se odnose na dokumentaciju o prijevozu, neće se primjenjivati u slučaju prijevoza koji je obavljen u izvanrednim okolnostima, izvan uobičajenog opsega posla operatora.

POGLAVLJE VIII - UGOVOR O OBAVLJANJU DRUGIH KOMERCIJALNIH DJELATNOSTI U ZRAČNOM PROMETU

Članak 90.

(Opseg i oblik ugovora)

- (1) Ugovorom o obavljanju drugih komercijalnih djelatnosti pravna osoba registrirana za obavljanje tih djelatnosti obvezuje se izvršiti uslugu zrakoplovom koja nije prijevoz osoba ili stvari, a naručitelj te usluge obvezuje se platiti određenu naknadu.
- (2) Uslugom iz stavka (1) ovoga člana smatraju se naročito radovi u poljoprivredi, šumarstvu ili građevinarstvu, protupožarnoj zaštiti, protugradnoj odbrani, reklami, potraga i spašavanje, nadzor i patroliranje, obuka letačkog osoblja, snimanje iz zraka, provjera radionavigacijskih uređaja i slično.
- (3) Ugovor o obavljanju drugih komercijalnih djelatnosti važeći je ako je sklopljen u pisanom obliku.

Članak 91.

(Odgovarajuća primjena odredbi)

Na ugovor o obavljanju drugih komercijalnih djelatnosti na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 5. ovoga zakona i druge relevantne odredbe ovoga zakona.

Članak 92.

(Izvršenje naloga naručitelja usluge)

- (1) Kod ugovora o obavljanju drugih komercijalnih djelatnosti, pravna osoba koja obavlja takvu djelatnost dužna je izvršavati naloge naručitelja usluge u granicama ugovora i prema namjeni zrakoplova.

(2) Pravna osoba koja obavlja djelatnosti iz ove glave, nije dužna izvršiti nalog naručitelja usluge koji bi zrakoplov ili osobe u zrakoplovu izložio opasnosti, a ni nalog za koji se može osnovano pretpostaviti da će, ako se izvrši, uzrokovati štetu trećim osobama.

Članak 93.

(Odgovornost za štetu)

(1) Pravna osoba koja obavlja djelatnosti iz ove glave, odgovara za štetu koju naručitelju u izvršenju ugovora nanese osobe koje su po njezinu nalogu i za njezin račun radile na izvršenju usluge.

(2) Ugovorom iz stavka (1) ovoga članka ne može se isključiti odgovornost za štetu koju namjerno ili krajnjom nepažnjom nanese osobe koje su po nalogu i za račun pravne osobe koja obavlja djelatnosti iz ove glave radile na izvršenju usluge.

Članak 94.

(Odgovarajuća primjena odredbi o odgovornosti iz ugovora o prijevozu osoba i stvari)

Na štetu zbog smrti, oštećenja zdravlja ili ozljede naručitelja usluge ili osoba za koje je naručitelj usluge odgovoran, a koje se nalaze u zrakoplovu, te na štetu zbog gubitka ili oštećenja naručiteljevih stvari koje se nalaze u zrakoplovu radi izvršenja usluge, na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga zakona o odgovornosti iz ugovora o prijevozu osoba i stvari.

Članak 95.

(Primjena odredbi drugog propisa)

Ako ovim zakonom nije određeno drugačije, na izvršenje ugovora o djelatnosti iz ove glave primjenjuju se odredbe općih zakona o obligacionim odnosima, koji važe u Bosni i Hercegovini o ugovoru o djelu.

Članak 96.

(Primjena odredbi ovoga zakona o izvanugovornoj odgovornosti)

Na štetu koju zrakoplov u letu, pri ispunjenju ugovora o djelatnosti iz ove glave, nanese na zemlji, primjenjuju se odredbe ovoga zakona o izvanugovornoj odgovornosti.

POGLAVLJE IX - ZAKUP ZRAKOPLOVA

Članak 97.

(Obim i oblik ugovora o zakupu zrakoplova)

(1) Ugovorom o zakupu zrakoplova, prema ovom zakonu, zakupodavac se obvezuje predati zakupoprimcu na korištenje određeni zrakoplov, a zakupoprimac se obvezuje da za to plaća određenu zakupninu.

(2) Ugovor o zakupu zrakoplova pravovaljan je ako je sklopljen u pisanom obliku.

Članak 98.

(Obveze zakupodavca i posade zrakoplova)

(1) Zakupodavac je obavezan predati zakupoprimcu zrakoplov u stanju da se može upotrebljavati prema ugovorenoj ili uobičajenoj namjeni.

(2) Ako je ugovorom o zakupu zrakoplova predviđeno da zakupodavac stavi na raspolaganje i posadu zrakoplova, posada je obvezna izvršavati naloge zakupoprimalaca.

Članak 99.

(Snošenje troškova korištenja zrakoplova)

(1) Troškove korištenja zrakoplova snosi zakupoprimalatelj.

(2) Zakupoprimac ne snosi troškove popravka zrakoplova potrebnog za otklanjanje skrivenog nedostatka zrakoplova koji je postojao i u vrijeme kada mu je zrakoplov predan, niti snosi troškove za štetu zbog gubitka zrakoplova usljed djelovanja više sile.

Članak 100.

(Održavanje zrakoplova tijekom trajanja ugovora)

Zakupoprimac je dužan održavati zrakoplov tijekom trajanja ugovora, a nakon proteka ugovora dužan je vratiti zrakoplov u stanju u kakvom ga je primio i u mjestu u kojem ga je primio, ali ne odgovara za redovno trošenje (habanje) zrakoplova.

Članak 101.

(Odgovornost za štetu zbog nedostatka zrakoplova)

Zakupodavac odgovara za štetu nastalu zbog nedostatka koji čini zrakoplov neupotrebljivim ili smanjuje njegovu upotrebljivost za ugovoreno ili uobičajeno iskorištavanje, a postojao je u vrijeme predaje zrakoplova zakupoprimcu.

Članak 102.

(Postojanje sumnje o vrsti zaključenog ugovora)

U slučaju sumnje je li zaključen ugovor o zakupu ili ugovor o prijevozu na određeno vrijeme, smatra se da je zaključen ugovor o prijevozu na određeno vrijeme.

Članak 103.

(Zakupnina)

(1) Ako nije ugovoreno drugačije, zakupnina se plaća mjesečno unaprijed, računajući od dana predaje zakupljenog zrakoplova.

(2) Zakupnina ne pripada zakupodavcu za vrijeme dok je zakupoprimac bio spriječen koristiti zrakoplov krivnjom zakupodavca ili zbog skrivenog nedostatka zrakoplova ako je taj nedostatak postojao u vrijeme predaje zrakoplova zakupoprimcu.

(3) Zakupodavac ima pravo svojom izjavom raskinuti ugovor ako mu zakupnina nije plaćena u roku od 15 dana od dana dospijeća, čime se ne dira u njegovo pravo na naknadu štete.

(4) U slučaju iz stavka (3) ovog članka ugovor će ostati na snazi ako zakupoprimac isplati dužnu zakupninu prije nego što primi izjavu o raskidu.

Članak 104.

(Trajanje i raskid ugovora o zakupu i otkazni rok)

(1) Ugovor o zakupu može se zaključiti na određeno ili neodređeno vrijeme.

(2) Ugovor o zakupu može se produžiti ili raskinuti samo u pisanom obliku, ako ovim zakonom nije određeno drugačije.

(3) Ugovor o zakupu zaključen na neodređeno vrijeme može se otkazati unaprijed u roku koji ne može biti kraći od tri mjeseca, i to samo u pisanom obliku.

Članak 105.

(Raskid ugovora o zakupu zbog nemogućnosti korištenja zrakoplova)

Ugovor o zakupu se raskida u slučaju uništenja zrakoplova, trajne neupotrebljivosti zrakoplova, te u slučaju koji se nije mogao predvidjeti, niti spriječiti, a koji onemogućava korištenje zrakoplova tijekom zakupa.

Članak 106.

(Odustajanje od ugovora)

(1) Ako traju popravci koje snosi zakupodavac ili se predviđa da će trajati duže vremena u odnosu na vrijeme trajanja ugovora ili svrhu zaključenja ugovora, zakupoprimac može svojom pisanom izjavom odustati od ugovora.

(2) U slučaju iz stavka (1) ovog članka zakupoprimac ima pravo tražiti vraćanje srazmjernog iznosa plaćene zakupnine za vrijeme za koje je bio onemogućen u korištenju zrakoplova, bez obzira na to je li odustao od ugovora.

Članak 107.

(Zakašnjenje u vraćanju zrakoplova)

(1) Ako zakupoprimac ne vrati zakupodavcu zrakoplov nakon proteka vremena za vraćanje predviđenog ugovorom o zakupu, dužan je platiti razmjernu naknadu u visini dvostruke ugovorene zakupnine za prekoračeno vrijeme.

(2) Ako je zakupoprimac kriv za zakašnjenje u vraćanju zrakoplova, odgovara, pored iznosa iz stavka (1) ovoga članka, i za svaku štetu koju time pretrpi zakupodavac.

Članak 108.

(Nagrada za potragu i spašavanje zakupljenim zrakoplovom)

Nagrada za potragu i spašavanje zakupljenim zrakoplovom tijekom trajanja ugovora o zakupu pripada zakupoprimecu.

Članak 109.

(Podzakup)

Zakupoprimac može dati zrakoplov u zakup drugome (podzakup) samo na temelju pristanka zakupodavca datog u pisanom obliku.

POGLAVLJE X - ODGOVORNOST ZA ŠTETE KOJE ZRAKOPLOV U LETU NANESE NA ZEMLJI

Članak 110.

(Temelj odgovornosti)

(1) Operator zrakoplova (nositelj pothvata u zračnom prometu) odgovara za štetu nastalu na zemlji zbog smrti, oštećenja zdravlja ili ozljede trećih osoba, te za štetu nanešenu stvarima koju uzrokuje zrakoplov u letu, ili osobe, ili stvari koje su ispale, ili su izbačene iz zrakoplova u letu, izuzev ako se dokaže da zrakoplov u letu, ili osobe, ili stvari koje su ispale, ili su izbačene iz zrakoplova u letu, nisu bile uzrok štete.

(2) Operator zrakoplova odgovara za štetu iz stavka (1) ovog članka koju uzrokuje osoba koja je, po njegovom nalogu, ili za njegov račun, radila na obavljanju prijevoza.

(3) Odredba stavka (1) ovog članka se odnosi i na štetu koja je uzrokovana samim prolaskom zrakoplova kroz zračni prostor ako je do štete došlo zbog nepridržavanja odgovarajućih propisa o sigurnosti zračnog prometa (npr. šteta uzrokovana zvukom i sl).

(4) Smatra se da je zrakoplov pokretan motorom u letu, prema stavku (1) ovog članka, od trenutka pokretanja motora u svrhu voženja, odnosno uzlijetanja, pa sve do trenutka zaustavljanja zrakoplova nakon slijetanja i prestanka rada motora nakon slijetanja, odnosno voženja.

(5) Ako se radi o zrakoplovu koji se ne pokreće vlastitim pogonom (npr. jedrilica, balon i dr.), odgovornost za štetu iz stavka (1) ovog članka traje od trenutka odvezivanja, odnosno početka uzlijetanja, pa do trenutka ponovnog vezivanja nakon slijetanja, odnosno zaustavljanja nakon slijetanja.

Članak 111.

(Odgovornost za štetu koju nanese zrakoplov u zakupu)

Za štetu iz članka 110. stavak (1) ovoga zakona, koju nanese zrakoplov uzet u zakup, odgovara zakupoprimac kao operator zrakoplova.

Članak 112.

(Oslobođenje od odgovornosti)

Osoba odgovorna za štetu prema odredbama članka 110. i 111. ovog zakona (odgovorna osoba), neće odgovarati ako dokaže:

- a) da je šteta nastala radnjom oštećenika ili osobe koja je radila po nalogu i za račun oštećenika; ili
- b) da je šteta nastala radnjom treće osobe; ili
- c) da je šteta nastala od nekog uzroka koji se nalazio izvan zrakoplova, a čije se djelovanje nije moglo predvidjeti, ni izbjeći ili otkloniti.

Članak 113.

(Djelomično oslobođenje od odgovornosti)

(1) Ako odgovorna osoba dokaže da je nastanku štete djelomično doprinio oštećenik ili osoba koja je radila po nalogu ili za račun oštećenika, odgovornost odgovorne osobe za naknadu štete smanjuje se u srazmjeru sa doprinosom navedenih osoba u nastanku štete.

(2) Ako odgovorna osoba dokaže da je nastanku štete djelomično doprinijela treća osoba, ona odgovara oštećeniku solidarno s odgovornom osobom, a dužna je snositi naknadu, srazmjerno težini svoje krivnje.

Član 114.

(Protupravno iskorištavanje zrakoplova)

Ako je odgovornoj osobi zrakoplov oduzet na protupravan način, za štetu koja od njega potiče ne odgovara odgovorna osoba, nego onaj koji mu je oduzeo zrakoplov, ako odgovorna osoba nije kriva za oduzimanje.

Članak 115.

(Odgovornost za štetu kao posljedicu sudara ili međusobnog ometanja zrakoplova)

Za štetu iz članka 110. ovog zakona, koja nastane kao posljedica sudara ili međusobnog ometanja dvaju ili više zrakoplova, te za štetu koju zajednički nanese dva ili više zrakoplova, odgovaraju solidarno sve odgovorne osobe.

Članak 116.

(Visina naknade štete)

- (1) Odgovorna osoba odgovara za štetu koju je zrakoplov učinio stvarima na zemlji do visine vrijednosti (cijene) novog zrakoplova istog tipa, odnosno, ukoliko se takav tip zrakoplova više ne proizvodi, odgovarajućeg tipa, u vrijeme nesreće.
- (2) Ako se naknada štete iz stavka (1) ovog članka dosuđuje u obliku rente, ukupni iznos rente ne može biti veći od iznosa navedenog u tom stavku.
- (3) Preračunavanje posebnih prava vučenja u KM obavlja se po kursu važećem na dan isplate naknade štete od strane odgovorne osobe, a ako je u svezi s naknadom štete iz stavka (2) ovog članka došlo do sudskog spora, na dan donošenja pravomoćne presude.

Članak 117.

(Kada se odgovorna osoba nema pravo pozivati na granicu odgovornosti)

(1) Na granice odgovornosti iz članka 116. ovog zakona odgovorna osoba se nema pravo pozivati ako se dokaže da je štetu uzrokovala namjerno ili krajnjom nepažnjom.

(2) Odgovorna osoba ima pravo pozivati se na granicu odgovornosti ako dokaže da je osoba, koja je radila po njezinom nalogu ili za njezin račun, u obavljanju prijevoza nanijela štetu namjerno ili krajnjom nepažnjom, radeći izvan okvira svojih obaveza.

(3) Osoba, koja se protupravno koristila zrakoplovom kojim je uzrokovana šteta, nema pravo pozivati se na granicu odgovornosti iz članka 116. ovog zakona.

Članak 118.

(Odgovarajuća primjena odredbi na strani zrakoplov)

Odredbe o ograničenoj odgovornosti iz ovog dijela Zakona primjenjivati će se i na strani zrakoplov uz uvjete reciprociteta.

Članak 119.

(Odgovarajuća primjena odredbi na vojne, carinske, policijske i strane državne zrakoplove)

(1) Odredbe članka 110 - 118. ovog zakona se odnose i na vojne, carinske i policijske zrakoplove.

(2) Na strani državni zrakoplov odredbe ovoga zakona se primjenjuju uz uvjete reciprociteta.

POGLAVLJE XI – ZASTARA POTRAŽIVANJA

Članak 120.

(Zastara i započinjanje zastare)

(1) Potraživanje iz ugovora o prijevozu, te regresna potraživanja u svezi s tim ugovorom, zastarijevaju za dvije godine.

(2) Potraživanja iz ugovora o obavljanju drugih komercijalnih djelatnosti u zračnom prometu, i potraživanja za naknadu štete kod odgovornosti, te regresna potraživanja u svezi s navedenom tražbinom zastarijevaju za jednu godinu.

(3) Potraživanja iz ugovora o osiguranju zastarijevaju za pet godina.

(4) Zastarijevanje počinje teći:

a) kod ugovora o prijevozu putnika:

- 1) u slučaju smrti, fizičke ozljede putnika ili zakašnjenja u prijevozu - od dana kada je zrakoplov stigao ili trebao stići u mjesto odredišta,
- 2) u slučaju smrti koja je nastupila nakon iskrcavanja putnika iz zrakoplova, kao posljedica ozljede nastale tijekom prijevoza od dana smrti, ali tužba mora biti podnešena najkasnije u roku od 3 godine od dana kada je zrakoplov stigao ili trebao stići u mjesto odredišta,

b) kod prijevoza ručne prtljage - od dana kada je zrakoplov stigao ili trebao stići u mjesto odredišta,

c) kod prijevoza predane prtljage i stvari:

- 1) u slučaju gubitka ili oštećenja - od dana kada su predane, odnosno, trebale biti predane u mjestu odredišta;
- 2) u slučaju zakašnjenja u prijevozu - od dana kada su predane u mjestu odredišta;
- 3) u slučaju ostalih potraživanja - od dana kada je tražbinu trebalo ispuniti;

d) kod ugovora o prihvatu i otpremi putnika, prtljage i stvari - od dana određenog u točki c) alinejama 1) do 3) ovoga stavka,

e) kod ugovora o obavljanju drugih komercijalnih djelatnosti u zračnom prometu - od dana dospjlosti potraživanja,

f) kod odgovornosti - od dana kada je oštećeni doznao za štetu i za osobu koja je nanijela štetu, a najkasnije u roku od tri godine od dana kada je nastala šteta,

g) kod regresnih zahtjeva - od dana kada je nastala obveza isplate potraživanja na temelju sudske odluke ili na temelju svakog drugog akta kojim se osniva pravo na regres,

h) kod ugovora o osiguranju:

- 1) za potraživanja naknade štete nanešene trećim osobama - od dana kada osiguranik dobije zahtjev treće osobe za naknadu štete;
- 2) za ostale potraživanja - prvog dana nakon proteka kalendarske godine u kojoj je nastala potraživanje.

(5) Način izračunavanja tog perioda će odrediti sud koji vodi postupak.

POGLAVLJE XII - PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 121.

(Prekršaji operatora ili drugih pravnih, odgovornih i fizičkih osoba)

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj operator ili druga pravna osoba:
- a) ako uskrati propisana prava i pomoć putnicima u slučaju kašnjenja leta, uskraćivanja ukrcavanja ili otkazivanja leta;
 - b) ako najkasnije petnaest dana od dana utvrđivanja identiteta fizičke osobe s pravom na naknadu štete ne isplati predujam naknade štete;
 - c) ako prilikom prodaje usluga zračnog prijevoza ne osigura da su sažeci glavnih odredaba, koje uređuju njegovu odgovornost prema putnicima i njihovoj prtljazi, uključujući rokove za podnošenje tužbe za naknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljazi, dostupni putnicima;
 - d) ako uskrati propisana prava i pomoć osobama s invaliditetom ili osobama smanjene pokretljivosti.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora ili druge pravne osobe novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i druga fizička osoba novčanom kaznom od 500,00 do 3.000,00 KM.

Članak 122.

(Prekršaji operatora zračne luke ili drugih pravnih osoba)

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj operator zračne luke ili druga pravna osoba ako uskrati propisana prava i pomoć osobama s invaliditetom ili osobama smanjene pokretljivosti.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatora zračne luke, novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se i druga fizička osoba, novčanom kaznom od 500,00 do 3.000,00 KM.

Članak 123.

(Sprovođenje prekršajnog postupka)

Prekršajni postupak po prekršajima iz ovoga zakona sprovodi se prema odredbama Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Zakona o prekršajima ("Službeni glasnik BiH", broj: 20/04).

POGLAVLJE XIII – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 124.

(Primjena ovog zakona)

Na odnose nastale prije dana stupanja na snagu ovog zakona primjenjuju se propisi koji su bili na snazi u vrijeme nastanka tih odnosa.

Članak 125.

(Prestanak važenja drugih propisa)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o obligacionim i osnovnim materijalno-pravnim odnosima u zračnoj plovidbi – Prvi do Treći dio ("Službeni list SFRJ", broj: 22/22 i 18/85), koji je preuzet Uredbom sa zakonskom snagom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u Bosni i Hercegovini primjenjuju kao republički zakoni ("Službeni list RBiH", broj: 2/92).

Članak 126.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

PSBiH broj: _____

Datum: _____

Sarajevo

**Predsjedatelj
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH**

**Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH**

OBRAZLOŽENJE

A) USTAVNOPRAVNI I ZAKONSKI OSNOV ZA UVOĐENJE PROPISA

Ustavnopravni temelj za donošenje Zakona o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine nalazi se u članku IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine.

B) RAZLOGE ZA UVOĐENJE PROPISA I OBJAŠNJENJE ODABRANE POLITIKE

Zakonom o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine uređuju se obligaciono – pravni odnosi, koji se odnose na međunarodni prijevoz putnika, prtljaga i tereta, a koji se obavlja zrakoplovom za naknadu. Ovaj zakon podjednako se primjenjuje i na proizvoljan prijevoz zrakoplovom koji vrši zračni operator. Ovim zakonom se primjenjuju odgovarajuće odredbe: Konvencije o ujednačavanju određenih pravila u međunarodnom prometu zrakom (u daljem tekstu: Montrealska konvencija), Uredbe Vijeća (EZ) broj 2027/97 od 9. listopada 1997. o odgovornosti zračnog operatora u slučaju nesreće, Uredbe (EZ) broj 889/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. svibnja 2002, koja dopunjava Uredbu Vijeća 2027/97, Uredbe (EZ) broj 785/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o zahtjevima osiguranja za zračne prevoziocce i operatore zrakoplova, Uredbe Komisije (EU) 285/2010 od 06. travnja 2010. godine kojom se mijenja i dopunjava Uredba (EZ) broj 785/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima u vezi osiguranja za zračne operatore i operatore zrakoplova, Uredbe (EZ) 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. kojom se uspostavljaju zajednička pravila za kompenzaciju i pomoć putnicima u slučajevima uskraćivanja ukrcavanja o otkazivanja letova ili dugih čekanja na letove, kojom se opoziva Uredba (EC) 295/91, i Uredbe (EC) broj 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. godine glede prava osoba sa invaliditetom i osoba sa ograničenom pokretljivosti kada putuju zračnim putem.

Predmetnim zakonom, Bosna i Hercegovina će ispuniti još jedan od ključnih uvjeta iz Multilateralnog sporazuma o uspostavljanju zajedničke europske zrakoplovne oblasti (ECAA), koji je ista ratificirala 2008. godine, i obvezala se na njegovo izvršavanje. Predmetnim sporazumom, Bosna i Hercegovina se obvezala na usklađivanje svog zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije. Zakonom o obligacionim odnosima Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina će ispuniti uvjete postavljene u prvoj tranzicijskoj fazi, koja je sadržana u Aneksu V Protokola II ovog Sporazuma.

C) USKLAĐENOST PROPISA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Zakon o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine je u potpunosti usklađen sa Uredbom Vijeća (EZ) broj 2027/97 od 9. listopada 1997. o odgovornosti zračnog operatora u slučaju nesreće, Uredbom (EZ) broj 889/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. svibnja 2002, koja dopunjava Uredbu Vijeća 2027/97, Uredbom

(EZ) broj 785/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o zahtjevima osiguranja za zračne prevoziocce i operatore zrakoplova, Uredbom Komisije (EU) 285/2010 od 06. travnja 2010. godine kojom se mijenja i dopunjava Uredba (EZ) broj 785/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima u vezi osiguranja za zračne operatore i operatore zrakoplova, Uredbom (EZ) 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. kojom se uspostavljaju zajednička pravila za kompenzaciju i pomoć putnicima u slučajevima uskraćivanja ukrcavanja o otkazivanja letova ili dugih čekanja na letove, kojom se opoziva Uredba (EC) 295/91 i Uredbom (EC) broj 1107/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. godine glede prava osoba sa invaliditetom i osoba sa ograničenom pokretljivošću kada putuju zračnim putem, što je potvrđeno Mišljenjem o usklađenosti prednacrtu Zakona o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine sa *acquis*, Direkcije za europske integracije broj: 03/A-06-2-SB-421-2/13 od 26.03.2013. godine.

D) PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURAVANJA POŠTIVANJA PROPISA

Provedbeni mehanizmi i načini osiguravanja poštivanja propisa su sadržani u predmetnom propisu.

E) OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE PROPISA I FINANCIJSKI EFEKTI ZAKONA

Financijska sredstva za provođenje predmetnog propisa potrebno je osigurati u proračunima aviokompanija.

F) OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PROPISA

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine je prednacrt Zakona o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine objavila na svojoj web stranici, kako bi sve zainteresirane strane mogle dati svoje mišljenje na isti. U postupku konsultacija, na predmetni propis dostavljeni su komentari Međunarodnog aerodroma Sarajevo i Međunarodnog aerodroma Tuzla. Pored toga, BHDCA je pribavila mišljenje DEI o usklađenosti propisa sa *acquis*. Nakon dostavljenog mišljenja od strane DEI, predmetni propis bit će dostavljen Uredu za zakonodavstvo i Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine na davanje mišljenja.

G) RASPORED EVENTUALNOG PONOVRNOG PREISPITIVANJA UVEDENOG PROPISA

Predmetnim propisom nije predviđena revizija istog. Predmetni propis će biti mijenjan sukladno izmjenama EU propisa koji uređuju oblast koju uređuje predmetni propis.

UPOREDNI PRIKAZ USKLAĐENOSTI

Datum izrade: 05.03.2013.godine

1. Naziv propisa :

Uredba 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. februara 2004. o utvrđivanju zajedničkih pravila u vezi s nadoknadom i pomoći putnicima u slučaju zabrane ukrcaja i otkazivanja ili drugih kašnjenja letova, kojom se ukida Uredba (EEZ) br. 295/91 (Sl.gl. L 46, 17.2.2004)

Regulation No 261/2004 of the European Parliament and of the Council of 11 February 2004 establishing common rules on compensation and assistance to passengers in the event of denied boarding and of cancellation or long delay of flights, and repealing Regulation (EEC) No 295/91 (OJ L 46, 17.2.2004)

CELEX oznaka: 32004R0261

Predmet reguliranja: Prava putnika, pod određenim uslovima, u slučajevima kada je njihov let otkazan, odložen ili im je protiv njihove volje uskraćeno ukrcajanje

Cilj reguliranja: Obezbjediti visokog nivoa zaštite putnika kao i sistem kompenzacije za putnike koji su pogođeni uskraćenim ukrcajanjem, otkazivanjem ili kašnjenjem letova.

2. Naziv nacrta/prijedloga propisa: Zakon o obligacionim odnosim u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine
Law of obligation relations in civil aviation of Bosnia and Herzegovina

Predmet reguliranja: Predmet ovog Zakona predstavljaju obligaciono – pravni odnosi, koji se odnose na međunarodni prevoz putnika, prtljaga i tereta, a koji se obavlja zrakoplovom za naknadu.

Cilj reguliranja: Ciljevi koji se žele postići donošenjem Zakona jesu:

- Unifikacija pravila vezanih za mastanak, promjene i prestanak obligaciono – pravnih odnosa u civilnom zrakoplovstvu i;
- Usaglašenost obligaciono – pravnih pravila sa pravilima sadržanim u međunarodnim propisima (Montrealska konvencija).

3. Usklađenost sa primarnim izvorom prava Evropske unije:

Ugovor o funkcioniranju Evropske unije, prečišćeni tekst 2010/C83/01, Glava VII: Zajednička pravila o tržišnom natjecanju, oporezivanju i usklađivanju zakonodavstva, Poglavlje 3: Usklađivanje zakonodavstva
Potpuno usklađen

4. Usklađenost sa sekundarnim izvorom prava Evropske unije:

Potpuno usklađeno

a) Odredbe propisa EU	b) Odredbe nacrta/prijedloga propisa	c) Usklađenost odredbe nacrta/prijedloga propisa sa odredbama propisa EU	d) Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	e) Predviđeni rok za postizanje potpune usklađenosti
<p>Član 1</p> <p>Predmet</p> <p>1.Ovom Uredbom se utvrđuje, pod uslovima ovdje navedenim, minimum prava za putnike u slučajevima kada:</p> <p>(a) im je protiv njihove volje uskraćeno ukrcavanje;</p> <p>(b) je njihov let otkazan;</p> <p>(c) je njihov let odložen;</p>	<p>Član 28.</p> <p>(Odgovornost zračnog operatora u slučaju uskraćenog ukrcavanja, otkazivanja leta i kašnjenja leta)</p> <p>Ovim Zakonom se utvrđuje, pod uslovima ovdje navedenim, minimum prava za putnike u slučajevima kada:</p> <p>a) je protiv njihove volje uskraćeno ukrcavanje;</p> <p>b) je njihov let otkazan;</p> <p>c) njihov let kasni;</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 1</p> <p>2. Smatra se da primjena ove Uredbe ne dovodi u pitanje odgovarajuće pravne pozicije Kraljevine Španije i Ujedinjenog kraljevstva u smislu spora oko suverenosti nad teritorijom na kojoj je aerodrom smješten.</p>		Neprenosivo	Ova odredba se odnosi isključivo na Kraljevinu Španiju i UK.	
<p>Član 1</p> <p>3. Primjena ove Uredbe na aerodrom Gibraltara će se suspendovati do vremena kada aranžmani u Zajedničkoj deklaraciji koju su 2. decembra 1987. godine sačinila</p>		Neprenosivo	Ova odredba se odnosi isključivo na Kraljevinu Španiju i UK	

Ministarstva spoljnih poslova Kraljevine Španije i Ujedinjenog kraljevstva stupe u praksu. Vlade Španije i Ujedinjenog kraljevstva će obavijestiti Savjet o datumu stupanja u praksu.	Član 2 Definicije Za potrebe ove Uredbe: (a) 'avioprevoznik' znači preduzeće za vazdušni transport koje ima važeću radnu dozvolu;			Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 785/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Usporednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.	
b) 'operativni avioprevoznik' znači avioprevoznik koji obavlja ili namjerava da izvede let po ugovoru sa putnikom ili u ime nekog drugog lica, pravnog ili fizičkog, koje ima ugovor sa tim putnikom;	Član 2			Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 1107/2006, te stepen usklađenosti je naveden u Usporednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.	
(c) 'avioprevoznik iz Zajednice' znači avioprevoznik sa važećom	Član 2			Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe	

radnom dozvolom koju mu je izdala određena Država članica u skladu sa odredbama Pravilnika Savjeta (EEC) br. 2407/92 od 23. jula 1992 o licenciranju avioprevoznika (1);			785/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.	
<p>Član 2</p> <p>(d) 'turistički operator' znači, sa izuzetkom avioprevoznika, organizator obuhvaćen značenjem Člana 2, tačka 2, Direktive Savjeta 90/314/EEC od 13. juna 1990 o putničkim paket aranžmanima, paket aranžmanima za odmor i paket aranžmanima za obilaske (2);</p>			Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 1107/2006, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.	
<p>Član 2</p> <p>(e) 'paket' označava usluge definisane u Članu 2, tačka 1, Direktive 90/314/EEC;</p>	Član 2	18) "Paket-aranžman" označava unaprijed dogovorenu kombinaciju najmanje dvije od stavki navedenih u čl. 79 Zakona o zaštiti potrošača BiH (Službeni glasnik BiH, 25/06).	Potpuno usklađeno	
<p>Član 2</p> <p>(f) 'karta' znači važeći dokument kojim se daje pravo na prevoz, ili ekvivalent u nepapirnoj formi, uključujući elektronsku formu, koji je</p>	Član 2	4). „karta“ znači važeći dokument kojim se daje pravo na prevoz, ili ekvivalent u nepapirnoj formi, uključujući elektronsku formu, koji je izdat ili za koji je dato	Potpuno usklađeno	

izdat ili za koji je dato ovlaštenje od strane avioprevoznika ili njegovog ovlaštenog predstavnika;	ovlaštenje od strane zračni operatora ili njegovog ovlaštenog predstavnika;			
<p>Član 2</p> <p>(g) 'rezervacija' znači da putnik ima kartu, ili neki drugi dokaz, po kojoj se vidi da je rezervacija prihvaćena ili registrovana od strane avioprevoznika ili turističkog operatora;</p>	<p>Član 2</p> <p>22). „rezervacija“ znači da putnik ima kartu, ili neki drugi dokaz, po kojoj se vidi da je rezervacija prihvaćena ili registrovana od strane zračni operatora ili turističkog operatora;</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 2</p> <p>(h) 'krajnje odredište' znači odredište na karti koja se prezentuje na prijavnom (check-in) šalteru ili, u slučaju direktno vezanih letova, odredište posljednjeg leta; raspoloživi alternativni vezani letovi se neće uzimati u obzir ako se ispoštuje prvobitno planirano vrijeme dolaska;</p>	<p>Član 2</p> <p>8). „krajnje odredište“ znači odredište na karti koja se prezentuje na prijavnom (check-in) šalteru ili, u slučaju direktno vezanih letova, odredište posljednjeg leta; raspoloživi alternativni vezani letovi se neće uzimati u obzir ako se ispoštuje prvobitno planirano vrijeme dolaska;</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 2</p> <p>(i) 'osoba sa smanjenom pokretljivošću' znači osoba čija je pokretljivost pri korištenju prevoza smanjena usljed bilo kakve fizičke invalidnosti (senzorske ili lokomotorne, trajne ili privremene), mentalnog nedostatka, starosne dobi, ili bilo kojeg drugog uzroka invaliditeta, i čija situacija zahtijeva posebnu pažnju i prilagođavanje potrebama date osobe u smislu usluga koje su na raspolaganju svim putnicima;</p>			Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 1107/2006, te stepen usklađenosti je naveden u Urednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.	
Član 2	Član 2	Potpuno usklađeno		

(j) 'uskraćeno ukrcavanje' znači odbijanje od strane avioprevoznika da preveze putnike na određenom letu, iako su se pojavili na ukrcavanju pod uslovima utvrđenim u Članu 3(2), osim kada postoje opravdani razlozi da im se uskrati ukrcavanje, kao što su zdravstveni razlozi, pitanja bezbjednosti ili sigurnosti, ili neodgovarajući putnički dokumenti;	29). „uskraćeno ukrcavanje“ znači odbijanje od strane zračni operatora da preveze putnike na određenom letu, iako su se pojavili na ukrcavanju pod uslovima utvrđenim u Članu 3(2), osim kada postoje opravdani razlozi da im se uskrati ukrcavanje, kao što su zdravstveni razlozi, pitanja bezbjednosti ili sigurnosti, ili neodgovarajući putnički dokumenti;			
<p>Član 2</p> <p>(k) 'dobrovoljac' znači osoba koja se pojavila na ukrcavanju pod uslovima utvrđenim u Članu 3(2) i koja pozitivno odgovori na poziv avioprevoznika upućen putnicima koji su voljni da predaju svoje rezervacije u zamjenu za pogodnosti.</p>	<p>Član 2</p> <p>2). „dobrovoljac“ znači osoba koja se pojavila na ukrcavanju pod uslovima utvrđenim u članu 3(2) i koja pozitivno odgovori na poziv zračni operatora upućen putnicima koji su voljni da predaju svoje rezervacije u zamjenu za pogodnosti.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 2</p> <p>(l) 'otkazivanje' znači neizvršenje prethodno planiranog leta na kojem je najmanje jedno mjesto rezervisano.</p>	<p>Član 2</p> <p>17). „otkazivanje leta“ znači neizvršenje prethodno planiranog leta na kojem je najmanje jedno mjesto rezervisano;</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 3</p> <p>Obim</p> <p>1. Ovaj Pravilnik će se primjenjivati:</p> <p>(a) na putnike koji polijeću sa aerodroma koji se nalazi na teritoriji određene Države članice za koju važi Ugovor;</p> <p>(b) na putnike koji polijeću sa aerodroma koji se nalazi u nekoj trećoj</p>	<p>Član 3.</p> <p>(Područje primjene)</p> <p>(1). Ovaj Zakon se primjenjuje:</p> <p>a) na putnike koji polijeću sa aerodroma koji se nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine, potpisnice ECAA Sporazuma, (u daljem tekstu ECAA područje);</p>	Potpuno usklađeno		

zemlji ka aerodromu smještenom na teritoriji određene Države članice za koju važi Ugovor, osim ako su dobili pogodnosti ili naknadu i ako im je pružena pomoć u toj trećoj zemlji, pod uslovom da je operativni avioprevoznik za dati let avioprevoznik iz Zajednice.	b) na putnike koji poljeću sa aerodroma koji se nalazi u nekoj trećoj zemlji ka aerodromu smještenom na teritoriji Bosne i Hercegovine, osim ako su dobili pogodnosti ili naknadu i ako im je pružena pomoć u toj trećoj zemlji, pod uslovom da je operativni zračni operator za dati let zračni operator države potpisnice ECAA Sporazuma.			
<p>2. Stav 1 će se primjenjivati pod uslovom da:</p> <p>(a) putnici imaju potvrđenu rezervaciju za dati let i da se, osim u slučaju otkazivanja iz Člana 5, pojave na prijavnici (check-in),</p> <p>— na način kako je utvrđeno i u vrijeme unaprijed naznačeno pismenim putem (uključujući i elektronska sredstva) od strane avioprevoznika, turističkog operatora ili ovlaštenog putničkog agenta,</p> <p>ili, ako vrijeme nije naznačeno,</p> <p>— najkasnije 45 minuta prije objavljenog vremena polijetanja; ili</p> <p>(b) je avioprevoznik ili turistički operator premjestio putnike sa leta za koji su imali rezervaciju na drugi let, bez obzira na razlog.</p>	<p>Član 3.</p> <p>(2). Stav (1) će se primjenjivati pod uslovom da:</p> <p>a) putnici imaju potvrđenu rezervaciju za dati let i da se, osim u slučaju otkazivanja iz člana 30. ovog Zakona, pojave na prijavnici (check-in),</p> <p>- na način kako je utvrđeno i u vrijeme unaprijed naznačeno pismenim putem (uključujući i elektronska sredstva) od strane zračnih operatora, turističkog operatora ili ovlaštenog putničkog agenta,</p> <p>ili, ako vrijeme nije naznačeno,</p> <p>- najkasnije 45 minuta prije objavljenog vremena polijetanja; ili</p> <p>b) je zračni operator ili turistički operator premjestio putnike sa leta za koji su imali rezervaciju na drugi let, bez obzira na razlog.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>3. Ovaj Pravilnik se neće primjenjivati na putnike koji putuju besplatno ili po umanjenoj cijeni karte koja široj javnosti nije direktno ili indirektno dostupna. Međutim, primjenjivaće se na putnike koji imaju karte koje su izdate po programu za česte putnike ili nekom drugom komercijalnom programu od strane avioprevoznika ili turističkog operatora.</p>	<p>Član 3.</p> <p>(3) Ovaj Zakon se neće primjenjivati na putnike koji putuju besplatno ili po umanjenoj cijeni karte koja široj javnosti nije direktno ili indirektno dostupna. Međutim, primjenjivaće se na putnike koji imaju karte koje su izdate po programu za česte putnike ili nekom drugom komercijalnom programu od strane zračni operatora ili turističkog operatora.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>4. Ovaj pravilnik će važiti samo za putnike koji se prevoze motorizovanim vazduhoplovima sa fiksnim krilima.</p>	<p>Član 3.</p> <p>(4) Ovaj Zakon će važiti samo za putnike koji se prevoze motorizovanim zrakoplovima sa fiksnim krilima.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>5. Ovaj Pravilnik će se primjenjivati na svakog operativnog avioprevoznika koji pruža prevoz putnicima obuhvaćenim stavovima 1 i 2. Kada operativni avioprevoznik koji nema ugovor sa putnikom izvršava obaveze iz ovog Pravilnika, smatraće se da to čini u ime lica koje ima ugovor sa tim putnikom.</p>	<p>Član 3.</p> <p>(5) Ovaj Zakon će se primjenjivati na svakog operativnog zračnog operatora koji pruža prevoz putnicima obuhvaćenim stavovima (1) i (2). Kada operativni zračni operator koji nema ugovor sa putnikom izvršava obaveze iz ovog Zakona, smatraće se da to čini u ime lica koje ima ugovor sa tim putnikom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>6. Ovim Pravilnikom neće biti ugrožena prava putnika iz Direktive 90/314/EEC. Ovaj Pravilnik neće se primjenjivati u slučajevima kada se određeni paket aranžman otkáže iz razloga koji nisu isti kao razlozi zbog</p>	<p>Član 3.</p> <p>(6) Ovim Zakonom neće biti ugrožena prava putnika predviđena Zakonom o zaštiti potrošača Bosne i Hercegovine (Sl.glasnik BiH 25/06). Ovaj Zakon neće se primjenjivati u slučajevima kada se određeni paket aranžman otkáže iz</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

kojih je otkazan let.	razloga koji nisu isti kao razlozi zbog kojih je otkazan let.		
<p>Član 4</p> <p>Uskraćeno ukrcavanje</p> <p>1. Kada operativni avioprevoznik opravdano očekuje da će morati da uskratiti ukrcavanje na određeni let, prvo će pozvati da dobrovoljci predaju svoje rezervacije u zamjenu za pogodnosti pod uslovima koji će biti dogovoreni između datog putnika i operativnog avioprevoznika. Dobrovoljcima će se pružiti pomoć u skladu sa Članom 8, pri čemu će ta pomoć biti dodatna u odnosu na pogodnosti koje su pomenute u ovom stavu.</p>	<p>Član 29.</p> <p>(Uskraćeno ukrcavanje)</p> <p>(1). Kada operativni zračni operator opravdano očekuje da će morati da uskratiti ukrcavanje na određeni let, prvo će pozvati da dobrovoljci predaju svoje rezervacije u zamjenu za pogodnosti pod uslovima koji će biti dogovoreni između datog putnika i operativnog zračnog operatora. Dobrovoljcima će se pružiti pomoć u skladu sa članom 33. ovog Zakona, pri čemu će ta pomoć biti dodatna u odnosu na pogodnosti koje su pomenute u ovom stavu.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>Član 4</p> <p>2. Ako broj dobrovoljaca koji istupe nije dovoljan da se ostalim putnicima sa rezervacijama omogućí ukrcavanje na let, tada operativni avioprevoznik može uskratiti ukrcavanje putnicima protiv njihove volje.</p>	<p>Član 29.</p> <p>(2). Ako broj dobrovoljaca koji istupe nije dovoljan da se ostalim putnicima sa rezervacijama omogućí ukrcavanje na let, tada operativni zračni operator može uskratiti ukrcavanje putnicima protiv njihove volje.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>Član 4</p> <p>3. Ako je ukrcavanje putnicima uskraćeno protiv njihove volje, operativni avioprevoznik im odmah mora izvršiti kompenzaciju u skladu sa Članom 7 i pružiti pomoć u skladu sa Članovima 8 i 9.</p>	<p>Član 29.</p> <p>(3). Ako je ukrcavanje putnicima uskraćeno protiv njihove volje, operativni zračni operator im odmah mora izvršiti kompenzaciju u skladu sa članom 32. ovog Zakona i pružiti pomoć u skladu sa članovima 33. i 34. ovog Zakona.</p>	Potpuno usklađeno	

<p>Član 5</p> <p>Otkazivanje</p> <p>1. U slučaju otkazivanja leta:</p> <p>(a) putnicima će operativni avioprevoznik ponuditi pomoć u skladu sa Članom 8; i</p> <p>(b) putnicima će operativni avioprevoznik ponuditi pomoć u skladu sa Članom 9(1)(a) i 9(2), kao i, u slučaju preusmjerenja kada je opravdano očekivano vrijeme polijetanja novog leta najmanje na dan nakon polijetanja koje je bilo planirano za otkazani let, pomoć utvrđenu u Članu 9(1)(b) i 9(1)(c); i</p> <p>(c) putnici imaju pravo na nadoknadu od strane operativnog avioprevoznika u skladu sa Članom 7, osim ako:</p> <p>(i) su o otkazivanju obaviješteni najmanje dvije sedmice prije predviđenog vremena polijetanja; ili (ii) su o otkazivanju obaviješteni između dvije sedmice i sedmicu prije predviđenog vremena polijetanja a ponuđeno im je preusmjerenje, čime bi im se omogućilo da polete najviše dva sata prije predviđenog vremena polijetanja i da stignu do svog krajnjeg odredišta manje od četiri sata nakon</p>	<p>Član 30.</p> <p>(Otkazivanje)</p> <p>(1) U slučaju otkazivanja leta:</p> <p>a) putnicima će operativni zračni operator ponuditi pomoć u skladu sa članom 33. ovog Zakona; i</p> <p>b) putnicima će operativni zračni operator ponuditi pomoć u skladu sa članom 34. stav (1) tačka (a) i 34. stav (2) ovog Zakona, kao i, u slučaju preusmjerenja kada je opravdano očekivano vrijeme polijetanja novog leta najmanje na dan nakon polijetanja koje je bilo planirano za otkazani let, pomoć utvrđenu u članu 34. stav (1) tačka (b) i 34. stav (1) tačka (c) ovog Zakona; i</p> <p>c) putnici imaju pravo na nadoknadu od strane operativnog zračnog operatora u skladu sa članom 32. ovog Zakona, osim ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> - su o otkazivanju obaviješteni najmanje dvije sedmice prije predviđenog vremena polijetanja; ili - su o otkazivanju obaviješteni između dvije sedmice i sedmicu prije predviđenog vremena polijetanja a ponuđeno im je preusmjerenje, čime bi im se omogućilo da polete najviše dva sata prije predviđenog vremena polijetanja i da stignu do svog krajnjeg odredišta manje od četiri sata nakon 	<p>Polupuno usklađeno</p>	
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------	--

predviđenog vremena slijetanja; ili (ii) su o otkazivanju obaviješteni manje od sedam dana prije predviđenog vremena polijetanja a ponuđeno im je preusmjeravanje, čime bi im se omogućilo da polete najviše jedan sat prije predviđenog vremena polijetanja i da stignu do svog krajnjeg odredišta manje od dva sata nakon predviđenog vremena slijetanja.			predviđenog vremena slijetanja; ili - su o otkazivanju obaviješteni manje od sedam dana prije predviđenog vremena polijetanja a ponuđeno im je preusmjeravanje, čime bi im se omogućilo da polete najviše jedan sat prije predviđenog vremena polijetanja i da stignu do svog krajnjeg odredišta manje od dva sata nakon predviđenog vremena slijetanja.		
Član 5 2. Kada se putnici obavijeste o otkazivanju, moraju im se dati objašnjenja u vezi sa mogućim alternativnim prevozom.		Potpuno usklađeno	Član 30. (2). Kada se putnici obavijeste o otkazivanju, moraju im se dati objašnjenja u vezi sa mogućim alternativnim prevozom.		
Član 5 3. Operativni avioprevoznik neće biti obavezan da plati nadoknadu u skladu sa Članom 7 ako može da dokaže da je otkazivanje uzrokovano vanrednim okolnostima koje nisu mogle biti izbjegnute čak i da su sve potrebne mjere bile preduzete.		Potpuno usklađeno	Član 30. (3). Operativni zračni operator neće biti obavezan da plati nadoknadu u skladu sa članom 32. ovog Zakona ako može da dokaže da je otkazivanje uzrokovano vanrednim okolnostima koje nisu mogle biti izbjegnute čak i da su sve potrebne mjere bile preduzete.		
Član 5 4. Teret dokazivanja u vezi sa pitanjima u pogledu toga da li je i kada je putnik obaviješten o otkazivanju leta će biti na operativnom avioprevozniku		Potpuno usklađeno	Član 30. (4). Teret dokazivanja u vezi sa pitanjima u pogledu toga da li je i kada je putnik obaviješten o otkazivanju leta će biti na operativnom zračni operatoru.		
Član 6		Potpuno usklađeno	Član 31. (Kašnjenje)		

<p>Kašnjenje</p> <p>1. Kada operativni avioprevoznik opravdano očekuje da će određeni let kasniti u odnosu na predviđeno vrijeme polijetanja:</p> <p>(a) dva sata ili više u slučaju letova od 1500 kilometara ili manje; ili</p> <p>(b) tri sata ili više u slučaju svih letova unutar Zajednice od preko 1500 kilometara i svih drugih letova između 1500 i 3500 kilometara; ili</p> <p>(c) četiri sata ili više u slučaju svih letova koji ne padaju pod (a) ili (b), putnicima će avioprevoznik ponuditi:</p> <p>(i) pomoć kako je utvrđeno u Članu 9(1)(a) i 9(2); i</p> <p>(ii) pomoć kako je utvrđeno u Članu 9(1)(b) i 9(1)(c), kada je opravdano očekivano vrijeme polijetanja najmanje dan nakon vremena polijetanja koje je prethodno najavljeno; i</p> <p>(iii) pomoć kako je utvrđeno u Članu 8(1)(a), kada je u pitanju kašnjenje od najmanje četiri sata.</p>	<p>(1). Kada operativni zračni operator opravdano očekuje da će određeni let kasniti u odnosu na predviđeno vrijeme polijetanja:</p> <p>a) dva sata ili više u slučaju letova od 1500 kilometara ili manje; ili</p> <p>b) tri sata ili više za letove unutar ECAA područja, dužine između 1500 i 3500 kilometara; ili</p> <p>c) za četiri sata ili više u slučaju svih letova koji ne padaju pod (a) ili (b) zračni operator će putnicima ponuditi:</p> <p>(i) pomoć kako je utvrđeno u članu 34. stav (1) tačka (a) i 34. stav (2) ovog Zakona; i</p> <p>(ii) pomoć kako je utvrđeno u članu 34. stav (1) tačka (b) i 34. stav (1) tačka (c) ovog Zakona, kada je opravdano očekivano vrijeme polijetanja najmanje dan nakon vremena polijetanja koje je prethodno najavljeno; i</p> <p>(iii) pomoć kako je utvrđeno u članu 33. stav (1) tačka (a) ovog Zakona, kada je u pitanju kašnjenje od najmanje četiri sata.</p>		
<p>Član 6</p> <p>2. U svakom slučaju, pomoć se mora ponuditi u okviru vremenskih granica navedenih iznad a u odnosu na svaki raspon daljina zasebno.</p>	<p>Član 31.</p> <p>(2) U svakom slučaju, pomoć se mora ponuditi u okviru vremenskih granica navedenih iznad a u odnosu na svaki raspon daljina zasebno.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>Član 7</p> <p>Pravo na nadoknadu</p> <p>1. Kada se pravi referenca na ovaj član, putnici će dobiti nadoknadu u iznosu od:</p> <p>(a) EUR 250 za sve letove od 1500 kilometara ili manje;</p> <p>(b) EUR 400 za sve letove unutar Zajednice od preko 1500 kilometara, i za sve druge letove između 1500 i 3500 kilometara;</p> <p>(c) EUR 600 za sve letove koji ne potpadaju pod (a) ili (b).</p> <p>Pri utvrđivanju daljine, osnova će biti posljednje odredište na kojem će uskraćeno ukrcavanje i otkazivanje izazvati kašnjenje dolaska putnika u odnosu na predviđeno vrijeme.</p>	<p>Član 32.</p> <p>(Pravo na nadoknadu)</p> <p>(1). Pozivanjem na ovaj član, putnici će dobiti nadoknadu u iznosu od:</p> <p>a) EUR 250 za sve letove od 1500 kilometara ili manje;</p> <p>b) EUR 400 za sve letove unutar ECAA područja dužine od preko 1500 kilometara, i za sve druge letove između 1500 i 3500 kilometara;</p> <p>c) EUR 600 za sve letove koji ne potpadaju pod (a) ili (b).</p> <p>Pri utvrđivanju daljine, osnova će biti posljednje odredište na kojem će uskraćeno ukrcavanje i otkazivanje izazvati kašnjenje dolaska putnika u odnosu na predviđeno vrijeme.</p> <p>Vrijednost naknade izražene u EUR, isplaćivat će se u KM (konvertibilna marka) protivvrijednosti. Osnov za obračun naknade u eurima koja se plaća u KM je protivvrijednost deviznog iznosa iskazanog u KM prema važećem kursu Centralne banke, na dan obračuna.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 7</p> <p>2. Kada se putnicima ponudi preusmjerenje do njihovog krajnjeg odredišta kroz alternativni let u skladu sa članom 8, a čije vrijeme dolaska ne premašuje predviđeno vrijeme dolaska</p>	<p>Član 32.</p> <p>(2) Kada se putnicima ponudi preusmjerenje do njihovog krajnjeg odredišta kroz alternativni let u skladu sa članom 33 ovog Zakona, a čije vrijeme</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>leta koji je prvobitno rezervisan</p> <p>(a) za dva sata, za sve letove od 1500 kilometara ili manje; ili</p> <p>(b) za tri sata, za sve letove unutar Zajednice od preko 1500 kilometara i sve druge letove između 1500 i 3500 kilometara; ili</p> <p>(c) za četiri sata, za sve letove koji ne padaju pod (a) ili (b), operativni avioprevoznik može za 50% umanjiti nadoknadu predviđenu u stavu 1.</p>	<p>dolaska ne premašuje predviđeno vrijeme dolaska leta koji je prvobitno rezervisan:</p> <p>a) za dva sata, za sve letove od 1500 kilometara ili manje; ili</p> <p>b) za tri sata, za sve letove unutar ECAA područja od preko 1500 kilometara i sve druge letove između 1500 i 3500 kilometara; ili</p> <p>c) za četiri sata, za sve letove koji ne padaju pod (a) ili (b), operativni avioprevoznik može za 50% umanjiti nadoknadu predviđenu u stavu 1.</p>			
<p>Član 7</p> <p>3. Nadoknada iz stava 1 će se isplaćivati u gotovini, elektronskim bankovnim transferom, bankovnim nalogom ili bankovnim čekom ili, uz potpisano saglasnost putnika, putničkim doznakama (travel vouchers) i/ili kroz druge usluge.</p>	<p>Član 32.</p> <p>(3) Nadoknada iz stava (1) će se isplaćivati u gotovini, elektronskim bankovnim transferom, bankovnim nalogom ili bankovnim čekom ili, uz potpisano saglasnost putnika, putničkim doznakama (travel vouchers) i/ili kroz druge usluge.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 7</p> <p>4. Razdaljine iz stavova 1 i 2 će se mjeriti metodom velike kružne rute (the great circle route method).</p>	<p>Član 32.</p> <p>(4) Razdaljine iz stavova (1) i (2) će se mjeriti metodom velike kružne rute (the great circle route method).</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 8</p> <p>Pravo na povrat novca ili</p>	<p>Član 33.</p> <p>(Pravo na povrat novca ili preusmjerenje)</p> <p>(1) Putnicima će se ponuditi da izaberu</p>	Potpuno usklađeno		

<p>preusmjerenje</p> <p>1. Kada se pravi referenca na ovaj Član, putnicima će se ponuditi da izaberu između:</p> <p>(a) povrat novca u roku od sedam dana, na način predviđen Članom 7(3), za puni iznos karte po cijeni za koju je kupljena, za dio ili dijelove putovanja koji nisu realizovani, i za dio ili dijelove koji su već realizovani ako taj let više ne služi nikakvoj svrsi u smislu prvobitnog plana putovanja putnika, zajedno sa, kada je to bitno, - povratnim letom na prvu tačku polijetanja, prvom prilikom;</p> <p>(b) preusmjerenja, pod sličnim uslovima prevoza, na njihovo krajnje odredište, prvom prilikom; ili</p> <p>(c) preusmjerenja, pod sličnim uslovima prevoza, na njihovo krajnje odredište, nekog kasnijeg datuma, po volji putnika, u zavisnosti od raspoloživosti sjedišta.</p>	<p>između:</p> <p>a) povrata novca u roku od sedam dana, na način predviđen članom 32. stav (3) ovog Zakona, za puni iznos karte po cijeni za koju je kupljena, za dio ili dijelove putovanja koji nisu realizovani, i ako taj let više ne služi nikakvoj svrsi u smislu prvobitnog plana putovanja putnika, zajedno sa, kada je to bitno, povratnim letom na prvu tačku polijetanja, prvom prilikom;</p> <p>b) preusmjerenja, pod sličnim uslovima prevoza, na njihovo krajnje odredište, prvom prilikom; ili</p> <p>c) preusmjerenja, pod sličnim uslovima prevoza, na njihovo krajnje odredište, nekog kasnijeg datuma, po volji putnika, u zavisnosti od raspoloživosti sjedišta.</p>		
<p>Član 8</p> <p>2. Stav 1(a) će se takođe primjenjivati i na putnike čiji letovi čine dio paket aranžmana, osim prava na povrat novca u slučajevima kada to pravo proizilazi iz Direktive 90/314/EEC.</p>	<p>Član 33.</p> <p>(2) Na putnike čiji letovi čine dio paket aranžmana primjenjuje se stav 1 tačka a) ovog člana, isključujući pravo na nadoknadu u slučajevima u kojima takvo pravo proizilazi iz Zakona o zaštiti potrošača Bosne i Hercegovine (Sl.gl. BiH br.25/06)</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 8</p> <p>3. Kada operativni avioprevoznik, u slučaju kada određeni grad,</p>	<p>Član 33.</p> <p>(3) Kada operativni zračni operator, u</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

metropolu ili regiju opslužuje nekoliko aerodroma, ponudi putniku let do aerodroma koji je alternativa onom za koji je izvršena rezervacija, operativni avioprevoznik će snositi troškove prebacivanja putnika od tog alternativnog aerodroma do aerodroma za koji je izvršena rezervacija ili do nekog drugog obližnjeg odredišta koje je dogovoreno sa putnikom.	slučaju kada određeni grad, metropolu ili regiju opslužuje nekoliko aerodroma, ponudi putniku let do aerodroma koji je alternativa onom za koji je izvršena rezervacija, operativni zračni operator će snositi troškove prebacivanja putnika od tog alternativnog aerodroma do aerodroma za koji je izvršena rezervacija ili do nekog drugog obližnjeg odredišta koje je dogovoreno sa putnikom.			
<p>Član 9</p> <p>Pravo na zbrinjavanje</p> <p>1. Kada se pravi referenca na ovaj član, putnicima će se besplatno ponuditi:</p> <p>(a) obroci i osvježenja u razumnom odnosu prema vremenu čekanja;</p> <p>(b) hotelski smještaj u slučajevima:</p> <p>— kada je nužno zadržati se tokom jedne ili više noći, ili</p> <p>— kada je nužno zadržati se duže nego što je putnik namjeravao;</p> <p>(c) prevoz na relaciji između aerodroma i mjesta smještaja (hotel ili nešto drugo).</p>	<p>Član 34.</p> <p>(Pravo na zbrinjavanje)</p> <p>(1) Putnicima će se besplatno ponuditi:</p> <p>a) obroci i osvježenja u razumnom odnosu prema vremenu čekanja;</p> <p>b) hotelski smještaj u slučajevima:</p> <p>- kada je nužno zadržati se tokom jedne ili više noći, ili</p> <p>- kada je nužno zadržati se duže nego što je putnik namjeravao;</p> <p>c) prevoz na relaciji između aerodroma i mjesta smještaja (hotel ili nešto drugo).</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 9</p> <p>2. Pored toga, putnicima će se besplatno ponuditi dva telefonska poziva, telex ili faks poruke, ili e-maila.</p>	<p>Član 34.</p> <p>(2) Pored toga, putnicima će se besplatno ponuditi dva telefonska poziva, telex ili faks poruke, ili e-mail.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 9</p>	<p>Član 34.</p>	Potpuno usklađeno		

3. Pri primjeni ovog Člana, operativni avioprevoznik mora posebnu pažnju posvetiti potrebama osoba sa smanjenom pokretljivošću i osoba koje su u njihovoj pratnji, kao i potrebama djece bez pratnje.				
<p>Član 10</p> <p>Unapređivanje i unazađivanje (Upgrading and downgrading)</p> <p>1. Ako operativni avioprevoznik smjesti putnika u klasu višu od one za koju je kupljena karta, može da ne zahtijeva nikakvo dodatno plaćanje.</p>	<p>Član 35.</p> <p>(Smještaj u višu ili nižu klasu)</p> <p>(1) Ako operativni zračni operator smjesti putnika u klasu višu od one za koju je kupljena karta, može da ne zahtijeva nikakvo dodatno plaćanje.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 10</p> <p>2. Ako operativni avioprevoznik smjesti putnika u klasu nižu od one za koju je kupljena karta, onda će, u roku od sedam dana, i na način predviđen Članom 7(3), putniku isplatiti</p> <p>(a) 30% cijene karte za sve letove od 1500 kilometara ili manje, ili</p> <p>(b) 50% cijene karte za sve letove unutar Zajednice od preko 1500 kilometara, osim letova između evropske teritorije Država članica i francuskih prekomorskih područja, i za sve druge letove između 1500 i 3500 kilometara; ili</p> <p>(c) 75% cijene karte za sve letove koji ne potpadaju pod (a) i (b), uključujući letove između evropske teritorije Država članica i francuskih</p>	<p>Član 35.</p> <p>(2) Ako operativni zračni operator smjesti putnika u klasu nižu od one za koju je kupljena karta, onda će, u roku od sedam dana, i na način predviđen članom 32. stav (3) ovog Zakona, putniku isplatiti:</p> <p>a) 30% cijene karte za sve letove od 1500 kilometara ili manje, ili</p> <p>b) 50% cijene karte za sve letove unutar ECAA područja od preko 1500 kilometara, i za sve druge letove između 1500 i 3500 kilometara; ili</p> <p>c) 75% cijene karte za sve letove koji ne potpadaju pod (a) i (b).</p>	Potpuno usklađeno		

prekomorskih područja.					
<p>Član 11</p> <p>Osobe sa smanjenom pokretljivošću ili posebnim potrebama</p> <p>1. Operativni avioprevoznici moraju u prevozu dati prioritet osobama sa smanjenom pokretljivošću i svim osobama ili sertifikovanim psima u njihovoj pratnji, kao i djeci bez pratnje.</p>	<p>Član 53.</p> <p>(Osobe sa smanjenom pokretljivošću ili posebnim potrebama)</p> <p>(1) Operativni zračni prevoznici moraju u prevozu dati prioritet osobama sa smanjenom pokretljivošću i svim osobama ili sertifikovanim psima u njihovoj pratnji, kao i djeci bez pratnje.</p>	Potpuno usklađeno			
<p>Član 11</p> <p>2. U slučajevima uskraćenog ukrcavanja, otkazivanja ili kašnjenja u bilo kom trajanju, osobe sa smanjenom pokretljivošću i sve osobe u njihovoj pratnji, kao i djeca bez pratnje, će imati pravo na zbrinjavanje u skladu sa Članom 9 što je prije moguće.</p>	<p>Član 53.</p> <p>(2) U slučajevima uskraćenog ukrcavanja, otkazivanja ili kašnjenja u bilo kom trajanju, osobe sa smanjenom pokretljivošću i sve osobe u njihovoj pratnji, kao i djeca bez pratnje, će imati pravo na zbrinjavanje u skladu sa članom 34. ovog Zakona što je prije moguće.</p>	Potpuno usklađeno			
<p>Član 12</p> <p>Dodatna nadoknada</p> <p>1. Ovaj Pravilnik će se primjenjivati ne dovodeći u pitanje prava putnika na dodatnu nadoknadu. Od takve nadoknade se može odbiti nadoknada koja se dodijeli po ovom Pravilniku.</p>	<p>Član 36.</p> <p>(Dodatna nadoknada)</p> <p>(1) Ovaj Zakon će se primjenjivati ne dovodeći u pitanje prava putnika na dodatnu nadoknadu. Od takve nadoknade se može odbiti nadoknada koja se dodijeli po ovom Zakonu.</p>	Potpuno usklađeno			
<p>Član 12</p> <p>2. Ne dirajući u relevantne principe i pravila nacionalnog zakona,</p>	<p>Član 36.</p> <p>(2) Ne dirajući u relevantne principe i pravila utvrđena ovim zakonom,</p>	Potpuno usklađeno			

uključujući sudsku praksu, stav 1 se neće primjenjivati na putnike koji su dobrovoljno predali rezervaciju po Članu 4(1).	uključujući i sudsku praksu, stav (1) se neće primjenjivati na putnike koji su dobrovoljno predali rezervaciju po članu 29. stav (1) ovog Zakona.			
<p>Član 13</p> <p>Pravo na ispravku (Right of redress)</p> <p>U slučajevima kada operativni avioprevoznik plati nadoknadu ili ispuni druge obaveze koje mu slijedu po ovom Pravilniku, nijednu odredbu ovog Pravilnika ne treba tumačiti na način da se njom ograničava njegovo pravo da potražuje nadoknadu od bilo kojeg lica, uključujući treće strane, u skladu sa važećim zakonom. Ovim Pravilnikom se naročito neće na bilo koji način ograničavati pravo operativnog avioprevoznika da potražuje naknadu novca od turističkog operatora ili nekog drugog lica sa kojim operativni avioprevoznik ima ugovor. Slično tome, nijednu odredbu ovog Pravilnika ne treba tumačiti na način da se njom ograničava pravo turističkog operatora ili treće strane, sem putnika, sa kojim operativni avioprevoznik ima ugovor, da potražuje povrat novca ili nadoknadu od operativnog avioprevoznika u skladu sa relevantnim važećim zakonima.</p>	<p>Član 37. (Regres)</p> <p>(1)U slučajevima kada operativni zračni operator plati nadoknadu ili ispuni druge obaveze predviđene ovim Zakonom, ima pravo da potražuje nadoknadu od bilo kojeg lica, uključujući treće strane, u skladu sa važećim zakonom.</p> <p>(2)Ovim Zakonom se ne ograničava pravo operativnog zračnog operatora da potražuje naknadu novca od turističkog operatora ili nekog drugog lica sa kojim operativni zračni operator ima ugovor.</p> <p>(3)Odredbe ovog Zakona ne ograničavaju pravo turističkog operatora ili treće strane, sem putnika, sa kojim operativni zračni operator ima ugovor, da potražuje povrat novca ili nadoknadu od operativnog zračnog operatora u skladu sa relevantnim važećim zakonima.</p>	Potpuno usklađeno		
Član 14 Obaveza obavješćavanja putnika o	Član 38. (Obaveza obavješćavanja putnika o njihovim pravima)	Potpuno usklađeno		

<p>njihovim pravima</p> <p>1. Operativni avioprevoznik će osigurati da na prijavnici (check-in) bude jasno čitljivo obavještenje sa sljedećim tekstom postavljeno na način da bude jasno vidljivo putnicima: 'Ako vam je uskraćeno ukrcavanje ili je vaš let otkazan ili odložen na najmanje dva sata, na prijavnici (check-in) ili kapiji za ukrcavanje (boarding gate) potražite tekst u kojem su navedena vaša prava, posebno u pogledu nadoknade i pomoći'.</p>	<p>(1) Operativni zračni operator će osigurati da na prijavnici (check-in) bude postavljeno i jasno vidljivo putnicima, čitljivo obavještenje sa sljedećim tekstom: 'Ako vam je uskraćeno ukrcavanje ili je vaš let otkazan ili odložen na najmanje dva sata, na prijavnici (check-in) ili kapiji za ukrcavanje (boarding gate) potražite tekst u kojem su navedena vaša prava, posebno u pogledu nadoknade i pomoći'.</p>		
<p>Član 14</p> <p>2. Operativni avioprevoznik koji uskraćuje ukrcavanje ili otkazuje let mora svakom putniku koji je time pogođen dati pismeno obavještenje u kojem se navode pravila za nadoknadu i pomoć u skladu sa ovim Pravilnikom. Takođe, i svakom putniku koji je pogođen kašnjenjem od najmanje dva sata mora dostaviti jednako obavještenje. Putniku se u pismenom obliku moraju dati i kontakt detalji o imenovanom državnom organu iz Člana 16.</p>	<p>Član 38.</p> <p>(2) Operativni zračni operator koji uskraćuje ukrcavanje ili otkazuje let mora svakom putniku koji je time pogođen dati pismeno obavještenje u kojem se navode pravila za nadoknadu i pomoć u skladu sa ovim Zakonom. Takođe, i svakom putniku koji je pogođen kašnjenjem od najmanje dva sata mora dostaviti jednako obavještenje. Putniku se u pismenom obliku moraju dati i kontakt detalji o imenovanom državnom organu iz člana 40. ovog Zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 14</p> <p>3. Kada su u pitanju slijepa i slabovidna lica, odredbe ovog Člana će se primjenjivati kroz upotrebu odgovarajućih alternativnih sredstava</p>	<p>Član 38.</p> <p>(3) Kada su u pitanju slijepa i slabovidna lica, odredbe ovog člana će se primjenjivati kroz upotrebu odgovarajućih alternativnih sredstava.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 15</p>	<p>Član 39.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>Isključivanje odbacivanja odgovornosti</p> <p>1. Obaveze u pogledu putnika u skladu sa ovim Pravilnikom ne mogu se ograničiti ili odbaciti, naročito ne odstupanjem ili restriktivnom klauzulom u ugovoru o prevozu.</p>	<p>(Isključivanje odbacivanja odgovornosti)</p> <p>(1) Obaveze u pogledu putnika u skladu sa ovim Zakonom ne mogu se ograničiti ili odbaciti, naročito ne odstupanjem ili restriktivnom klauzulom u ugovoru o prevozu.</p>		
<p>Član 15</p> <p>2. Ako se, pak, takvo odstupanje ili restriktivna klauzula primijeni u vezi sa putnikom, ili ako putnik nije pravilno obaviješten o svojim pravima pa je iz tog razloga prihvatio nadoknadu koja je manja u odnosu na onu koju predviđa ovaj Pravilnik, putnik će ipak imati pravo da pokrene potrebne postupke pred nadležnim sudovima ili organima a sa ciljem da dobije dodatnu nadoknadu.</p>	<p>Član 39.</p> <p>(2) Ako se, pak, takvo odstupanje ili restriktivna klauzula primijeni u vezi sa putnikom, ili ako putnik nije pravilno obaviješten o svojim pravima pa je iz tog razloga prihvatio nadoknadu koja je manja u odnosu na onu koju predviđa ovaj Zakon, putnik će ipak imati pravo da pokrene postupak pred nadležnim sudom ili organom, a sa ciljem da dobije dodatnu nadoknadu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 16</p> <p>Prekršaji</p> <p>1. Svaka Država članica će odrediti tijelo koje će biti nadležno za provođenje ovog Pravilnika po pitanju letova sa aerodroma smještenih na njenoj teritoriji i letova od neke treće zemlje do tih aerodroma. Kada je to neophodno, ovo tijelo će preduzimati mjere potrebne da bi se osiguralo poštovanje prava putnika. Države članice će obavijestiti Komisiju o tijelu koje je određeno u skladu sa ovim stavom.</p>	<p>Član 40.</p> <p>(Nadležno tijelo)</p> <p>(1) Ovim Zakonom utvrđuje se da je BHIDCA nadležno tijelo za provođenje ovog Zakona po pitanju letova sa aerodroma smještenih na njenoj teritoriji i letova od neke treće zemlje do tih aerodroma. Kada je to neophodno, BHIDCA će preduzimati mjere potrebne da bi se osiguralo poštovanje prava putnika.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>Član 16</p> <p>2. Bez obzira na Član 12, svaki putnik se može žaliti svakom tijelu koje je određeno po stavu 1, ili bilo kojem nadležnom organu koje odredi neka od Država članica, na navodno kršenje ovog Pravilnika na bilo kojem aerodromu smještenom na teritoriji određene Države članice ili u vezi sa bilo kojim letom od određene treće zemlje do aerodroma smještenom na datoj teritoriji.</p>	<p>Član 40.</p> <p>(2) Bez obzira na član 36., svaki putnik se može žaliti BHDCA, na navodno kršenje ovog Zakona na bilo kojem aerodromu smještenom na teritoriji BiH ili u vezi sa bilo kojim letom od određene treće zemlje do aerodroma smještenom na teritoriji BiH.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 16</p> <p>3 Sankcije koje utvrde Države članice za kršenje ovog Pravilnika moraju biti djelotvorne, srazmjerne i obeshrabrjujuće.</p>	<p>Član 40.</p> <p>(3) Sankcije koje utvrdi BHDCA za kršenje ovog Zakona moraju biti djelotvorne, srazmjerne i obeshrabrjujuće.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>5. Usklađenost sa ostalim izvorima prava EU: <i>Multilateralni sporazum o zajedničkoj evropskoj zrakoplovnoj oblasti – European Common Aviation Area (ECAA), 2006. Ratificiran 2007 od strane Parlamentarne skupštine BiH</i></p>			

UPOREDNI PRIKAZ USKLADENOSTI ¹	
Datum izrade: 05.03.2013.godine	
1. Naziv propisa : EU: UREDBA (EC) br. 785/2004 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 21. aprila 2004. o zahtjevima u vezi sa osiguranjem za sve zračne prijevoznike i operatore zrakoplova (Sl.gl. L 138, 30.4.2004)	
Regulation (EC) No 785/2004 of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on insurance requirements for air carriers and aircraft operators (OJ L 138, 30.4.2004)	
CELEX oznaka: 32004R0785	
Predmet reguliranja: zahtjevi u vezi sa osiguranjem za sve zračne prijevoznike i operatore zrakoplova	
Cilj reguliranja: Cilj ove Uredbe je utvrđivanje minimalnih zahtjeva u vezi sa osiguranjem za zračne prijevoznike i operatore zrakoplova u pogledu putnika, prtljaga, tereta i trećih strana.	
2. Naziv nacrta/prijedloga propisa: Zakon o obligacionim odnosim u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine Law of obligation relations in civil aviation of Bosnia and Herzegovina	
Predmet reguliranja: Predmet ovog Zakona predstavljaju obligaciono – pravni odnosi, koji se odnose na međunarodni prevoz putnika, prtljaga i tereta, a koji se obavlja zrakoplovom za naknadu.	
Cilj reguliranja: Ciljevi koji se žele postići donošenjem Zakona jesu: <ul style="list-style-type: none"> • Unifikacija pravila vezanih za mastanak, promjene i prestanak obligaciono – pravnih odnosa u civilnom zrakoplovstvu i; • Usaglašenost obligaciono – pravnih pravila sa pravilima sadržanim u međunarodnim propisima (Montrealaska konvencija). 	
3. Usklađenost sa primarnim izvorom prava Evropske unije: Ugovor o funkcioniranju Evropske unije, prečišćeni tekst 2010/C83/01, Glava VII: Zajednička pravila o tržišnom natjecanju, oporezivanju i usklađivanju zakonodavstava, Poglavlje 3: Usklađivanje zakonodavstava Potpuno usklađen	
4. Usklađenost sa sekundarnim izvorom prava Evropske unije: Potpuno usklađeno	

¹ Konsolidovana Uredba vijeća br. 785/2004, od 21. aprila 2004. o zahtjevima u vezi sa osiguranjem za sve zračne prijevoznike i operatore zrakoplova izmijenjena uredbom br. 285/2010 Evropskog parlamenta i Vijeća 06. aprila 2010. godine.

a) Odredbe propisa EU	b) Odredbe nacrt/prijedloga propisa	c) Usklađenost odredbe nacrt/prijedloga propisa sa odredbama propisa EU	d) Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	e) Predviđeni rok za postizanje potpunosti usklađenosti
<p>Član 1</p> <p>Cilj</p> <p>1. Cilj ove Uredbe je utvrđivanje minimalnih zahtjeva u vezi osiguranja za vazdušne prevoznike i operatore vazduhoplova u pogledu putnika, prtljaga, tereta i trećih strana.</p>	<p>Član 81.</p> <p>(2). Cilj ovog Zakona je utvrđivanje minimalnih zahtjeva u vezi osiguranja za zračne operatore i operatore zrakoplova u pogledu putnika, prtljaga, tereta i trećih strana.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 1</p> <p>2. U pogledu prevoza pošte, zahtjevi za osiguranjem su oni koji su utvrđeni Uredbom (EEC) br. 2407/92 i nacionalnim zakonima država članica.</p>	<p>Član 81.</p> <p>(3). U pogledu prevoza pošte, zahtjevi za osiguranjem su oni koji su utvrđeni Pravilnikom o radnoj dozvoli zračnog operatora i zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prevoza („Službeni glasnik BiH” broj 66/10).</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 2</p> <p>Oblim primjene</p> <p>1. Ova Uredba se primjenjuje na sve</p>	<p>Član 82.</p> <p>(1). Ovaj Zakon se primjenjuje na sve zračne operatore i na sve operatore</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>vazdušne prevoznike i na sve operatore vazduhoplova koji lete u okviru, ka, iz, ili preko teritorije određene države članice na koju se Ugovor odnosi.</p>	<p>2. Ova Uredba se ne primjenjuje na:</p> <p>Član 2</p> <p>(a) Državne vazduhoplove na koje upućuje Član 3(b) Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, potpisan 07. decembra 1944. u Čikagu;</p> <p>(b) makete vazduhoplova sa MTOM masom manjom od 20kg;</p> <p>(c) letjelice koje polijeću iz trka (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve);</p> <p>(d) vezane balone;</p> <p>(e) papirne zmajeve;</p> <p>(f) padobrane (uključujući vučene padobrane);</p> <p>(g) vazduhoplove, uključujući jedrilice, sa MTOM masom manjom od 500 kg, i mikrolake letjelice, koje:</p> <ul style="list-style-type: none"> — se koriste u nekomercijalne svrhe, ili — se koriste za lokalnu nastavu letenja koja ne obuhvata prelaženje međunarodnih granica, <p>u mjeri u kojoj se tiče obaveza osiguranja po ovoj Uredbi koje se odnose na rizike od rata i terorizma.</p>	<p>3. Smatra se da primjena ove Uredbe na Gibraltarski aerodrom ne dovodi u pitanje odgovarajuće pravne pozicije Kraljevine Španije i Ujedinjenog Kraljevstva sa obzirom</p> <p>Član 2</p>
<p>zrakoplova koji lete u okviru, ka, iz, ili preko teritorije Bosne i Hercegovine.</p>	<p>Član 82.</p> <p>(2). Ovaj Zakon se ne primjenjuje na:</p> <p>(a) Državne zrakoplove na koje upućuje član 3(b) Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, potpisan 07. decembra 1944. u Čikagu;</p> <p>(b) makete zrakoplova sa MTOM masom manjom od 20 kg;</p> <p>(c) letjelice koje polijeću iz trka (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve);</p> <p>(d) vezane balone;</p> <p>(e) papirne zmajeve;</p> <p>(f) padobrane (uključujući vučene padobrane);</p> <p>(g) zrakoplove, uključujući jedrilice, sa MTOM masom manjom od 500 kg, i mikrolake letjelice, koje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se koriste u nekomercijalne svrhe, ili • se koriste za lokalnu nastavu letenja koja ne obuhvata prelaženje međunarodnih granica, <p>u mjeri u kojoj se tiče obaveza osiguranja po ovom Zakonu koje se odnose na rizike od rata i terorizma.</p>	<p>Određba se odnosi isključivo na teritorij Kraljevine Španije i</p>
	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Neprenosivo</p>

na spor oko suvereniteta nad teritorijom na kojoj je smješten aerodrom.			UK.	
<p>Član 2</p> <p>4. Primjena ove Uredbe na Gibraltarski aerodrom je suspendovana dok aranžmani iz Zajedničke deklaracije koju su 02. decembra 1987. sačinili Ministri spoljnih poslova Kraljevine Španije i Ujedinjenog Kraljevstva ne stupe na snagu. Vlade Španije i Ujedinjenog Kraljevstva će obavijestiti Savjet o datumu stupanja na snagu</p>		Neprenosivo	Određba se odnosi isključivo na teritorij Kraljevine Španije i UK.	
<p>Član 3</p> <p>Definicije</p> <p>U svrhe ove Uredbe:</p> <p>(a) 'vazdušni prevoznik' označava preduzeće za vazdušni transport koje posjeduje važeću radnu dozvolu;</p>	<p>Član 2.</p> <p>31) „zračni operator“ označava preduzeće za zračni prevoz sa važećom operativnom dozvolom.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>(b) 'vazdušni prevoznik iz Zajednice' označava vazdušnog prevoznika sa važećom radnom dozvolom koju je izdala određena država članica u skladu sa Uredbom (EEC) br. 2407/92;</p>	<p>Član 2.</p> <p>32) „zračni operator države potpisnice ECAA sporazuma“ je zračni operator kojem je nadležno tijelo države potpisnice ECAA Sporazuma izdalo važeću operativnu dozvolu u skladu sa odredbama Pravilnika o radnoj dozvoli zračnog operatera i zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prevoza (Sl. glasnik BiH 66/10.).</p>	Potpuno usklađeno		
(c) 'operator vazduhoplova' označava lice ili			Navedeni	

subjekat, koji nije vazdušni prevoznik, koji stalno i efektivno raspolaže korištenjem i operativnih vođenjem vazduhoplova; operatorom se smatra fizičko ili pravno lice na čije je ime vazduhoplov registrovan, osim ako to lice može dokazati da je drugo lice operator			termin se ne koristi u ovom Zakonu te iz tog razloga nije preuzet.	
<p>(d) 'let' označava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u pogledu putnika i ručnog prtljaga, period transporta putnika vazduhoplovom, uključujući njihovo ukrcavanje i iskrcavanje — u pogledu tereta i predatog prtljaga, period transporta prtljaga i tereta od trenutka kada se prtljag ili teret preda vazdušnom prevozniku do trenutka vraćanja naslovljenom primaocu, — u pogledu trećih strana, korištenje vazduhoplova od trenutka kada se startuju motori radi rulanja ili polijetanja do trenutka kada se vazduhoplov nalazi na tlu sa potpuno zaustavljenim motorima; dodatno, let označava kretanje vazduhoplova vozilima za vuču ili guranje, ili silama karakterističnim za pogon i uzgon vazduhoplova, naročito vazdušnim strujama; 	<p>Član 2.</p> <p>9). „let“ označava:</p> <p>u pogledu putnika i ručnog prtljaga, period transporta putnika vazduhoplovom, uključujući njihovo ukrcavanje i iskrcavanje u pogledu tereta i predatog prtljaga, period transporta prtljaga i tereta od trenutka kada se prtljag ili teret preda vazdušnom prevozniku do trenutka vraćanja naslovljenom primaocu,</p> <p>u pogledu trećih strana, korištenje vazduhoplova od trenutka kada se startuju motori radi rulanja ili polijetanja do trenutka kada se vazduhoplov nalazi na tlu sa potpuno zaustavljenim motorima; dodatno, let označava kretanje vazduhoplova vozilima za vuču ili guranje, ili silama karakterističnim za pogon i uzgon vazduhoplova, naročito vazdušnim strujama;</p>	Potpuno usklađeno		
(e) 'SDR' označava Specijalno pravo vučenja kako ga je definisao Međunarodni monetarni fond;	<p>Član 2.</p> <p>23). „SDR“ znači specijalno pravo vučenja (Special Drawing Right) kako ga je definirao Međunarodni monetarni fond;</p>	Potpuno usklađeno		

(f) 'MTOM' označava maksimalnu masu pri polijetanju koja odgovara određenom sertifikovanom iznosu specifičnom za sve tipove vazduhoplova, kako je navedeno u uvjerenju o plovidbenosti vazduhoplova	Član 2. 13). „MTOM“ označava maksimalnu masu pri polijetanju koja odgovara određenom sertifikovanom iznosu specifičnom za sve tipove vazduhoplova, kako je navedeno u uvjerenju o plovidbenosti vazduhoplova;	Potpuno usklađeno	
(g) 'putnik' označava svako lice koje se na letu nalazi uz saglasnost vazdušnog prevoznika ili operatora vazduhoplova, izuzev dežurnih članova letачke posade i kabinskog osoblja;	Član 2. 20). „putnik“ je osoba koja na temelju ugovora ima pravo na prijevoz zrakoplovom	Potpuno usklađeno	
(h) 'treća strana' označava svako pravno ili fizičko lice, izuzev putnika i dežurnih članova letачke posade i kabinskog osoblja			Navedeni termin se ne koristi u ovom Zakonu te iz tog razloga nije preuzet.
(i) 'komercijalna operacija' označava operaciju za naknadu i/ili u najam.	Član 2. 5). "komercijalna operacija" označava operaciju za naknadu i/ili u najam.	Potpuno usklađeno	
Član 4 Principi osiguravanja 1. Vazdušni prevoznici i operatori vazduhoplova iz Člana 2 dužni su da u skladu sa ovom Uredbom budu osigurani po pitanju karakteristične vazduhoplovne	Član 83. (Principi osiguravanja) (1). Zračni operatore i operatori zrakoplova iz člana 82. dužni su, da u skladu sa ovim Zakonom budu osigurani po pitanju karakteristične zrakoplovne odgovornosti u	Potpuno usklađeno	

odgovornosti u pogledu putnika, prtljaga, tereta i trećih strana. Osiguranim rizicima se moraju obuhvatiti djela rata, terorizma, otmice, sabotaže, nezakonitog zauzimanja vazduhoplova i građanskih nemira.	pogledu putnika, prtljaga, tereta i trećih strana. Osiguranim rizicima se moraju obuhvatiti djela rata, terorizma, otmice, sabotaže, nezakonitog zauzimanja zrakoplova i građanskih nemira			
<p>Član 4</p> <p>2. Vazdušni prevoznici i operatori vazduhoplova dužni su obezbijediti osiguravajuću zaštitu za svaki let, bez obzira da li im je korišteni vazduhoplov na raspolaganju kroz vlasništvo ili bilo koji oblik ugovora o najmu, ili kroz zajedničko korištenje kodova ili bilo koji drugi sporazum iste prirode.</p>	<p>Član 83.</p> <p>(2). Zračni operatori i operatori zrakoplova dužni su obezbijediti osiguravajuću zaštitu za svaki let, bez obzira da li im je korišteni zrakoplov na raspolaganju kroz vlasništvo ili bilo koji oblik ugovora o najmu, ili kroz zajedničke ili franšizne operacije, zajedničko korištenje kodova ili bilo koji drugi sporazum iste prirode</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 4</p> <p>3. Ovom Uredbom se ne dovode u pitanje pravila o odgovornosti koja proističu iz:</p> <ul style="list-style-type: none"> — međunarodnih konvencija u kojim učestvuju države članice i/ili Zajednica, — Pravo Zajednice, i — nacionalno pravo država članica. 		Neprenosivo	Ova odredba se odnosi isključivo na države članice EU.	
<p>Član 5</p> <p>Ispunjavanje uslova</p> <p>1. Vazdušni prevoznici i, kada je neophodno, operatori vazduhoplova, kako je navedeno u Članu 2, dužni su pokazati da poštuju</p>	<p>Član 84.</p> <p>(Ispunjavanje uslova)</p> <p>(1). Zračni operatori i, kada je neophodno, operatori zrakoplova, kako je navedeno u</p>	Potpuno usklađeno		

<p>zahtjeve u vezi osiguranja utvrđene ovom Uredbom na način da nadležnim organima predmetne države članice dostave primjerak uvjerenja o osiguranju ili drugi dokaz o važećem osiguranju.</p>	<p>članu 82., dužni su pokazati da poštuju zahtjeve u vezi osiguranja utvrđene ovim Zakonom na način da nadležnim organima Bosne i Hercegovine, BHDCA dostave primjerak uvjerenja o osiguranju ili drugi dokaz o važećem osiguranju.</p>			
<p>Član 5</p> <p>2. Za potrebe ovog člana „predmetna država članica“ označava državu članicu koja je odobrila radnu dozvolu vazdušnom prevozniku iz Zajednice ili državu članicu u kojoj je vazduhoplov predmetnog operatora vazduhoplova registrovan. Za bazdušne prevoznike izvan Zajednice i operatore vazduhoplova koji koriste vazduhoplove registrovane izvan Zajednice, „predmetna država članica“ označava državu članicu prema kojoj ili iz koje se obavljaju letovi.</p>	<p>(4) Za potrebe ovog člana „država potpisnica ECAA sporazuma“ označava državu potpisnicu ECAA sporazuma koja je odobrila radnu dozvolu zračnom prevozniku iz ECAA područja ili državu potpisnicu ECAA sporazuma u kojoj je zrakoplov predmetnog operatora zrakoplova registriran. Za zračne prevoznike izvan ECAA područja i operatore zrakoplova koji koriste zrakoplove registrirane izvan područja ECAA „država potpisnica ECAA sporazuma“ označava državu potpisnicu ECAA sporazuma, prema kojoj ili iz koje se obavljaju letovi.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 5</p> <p>3. Izuzetno od stava 1, država članica preko koje se vrše letovi može zahtijevati da vazdušni prevoznici i operatori vazduhoplova iz Člana 2 predlože dokaze o važećem osiguranju u skladu sa ovom Uredbom.</p>	<p>Član 84.</p> <p>(2). Izuzetno od stava 1., država potpisnica ECAA sporazuma preko koje se vrše letovi može zahtijevati da zračni operatori i operatori zrakoplova iz člana 82. ovog Zakona predlože dokaze o važećem osiguranju u skladu sa ovim</p>	Potpuno usklađeno		

	Zakonom.				
<p>Član 5</p> <p>4. U pogledu vazdušnih prevoznika izvan Zajednice i operatora vazduhoplova koji koriste vazduhoplove registrovane izvan Zajednice, dostavljanje dokaza o osiguranju u državi članici kako je navedeno u stavu 2 je dovoljno za sve države članice, ne dovodeći u pitanje primjenu Člana 8(6).</p>	<p>Član 84.</p> <p>(3). U pogledu zračnih operatora izvan područja ECAA sporazuma i operatora zrakoplova koji koriste zrakoplove registrovane izvan tog područja, dostavljanje dokaza o osiguranju je dovoljno za BHDCA, ne dovodeći u pitanje primjenu člana 88. stav (5) ovog Zakona.</p>	Potpuno usklađeno			
<p>Član 5</p> <p>5. U izuzetnim slučajevima pada osiguravajućeg tržišta, Komisija može utvrditi, u skladu sa procedurom iz Člana 9(2), odgovarajuće mjere za primjenu stava 1.</p>	<p>Član 84.</p>	Neprenosivo	Odnosi se na države članice EU		
<p>Član 6</p> <p>Osiguranje u pogledu odgovornosti za putnike, prtljag i teret</p> <p>1. Za odgovornost u pogledu putnika, minimalna osiguravajuća zaštita je 250 000 SDR po putniku. Međutim, u pogledu nekomercijalnih operacija vazduhoplova sa MTOM od 2700kg ili manje, države članice mogu postaviti niži nivo minimalne osiguravajuće zaštite, pod uslovom da je ta zaštita najmanje 100 000 SDR po putniku.</p>	<p>Član 85.</p> <p>(Osiguranje u pogledu odgovornosti za putnike, prtljag i teret)</p> <p>(1). Za odgovornost u pogledu putnika, minimalna osiguravajuća zaštita je 250 000 SDR po putniku. Međutim, u pogledu nekomercijalnih operacija zrakoplova sa MTOM od 2700kg ili manje, Bosna i Hercegovina, BHDCA može postaviti niži nivo minimalne osiguravajuće zaštite, pod uslovom da je ta zaštita najmanje 100 000 SDR po putniku.</p>	Potpuno usklađeno			

<p>Član 6</p> <p>2. Za odgovornost u vezi sa prtljagom, minimalno pokrće osiguranjem u komercijalnim operacijama je 1 131 SDR-a po putniku.</p>	<p>Član 85.</p> <p>(2). Za odgovornost u vezi sa prtljagom, minimalno pokrće osiguranjem u komercijalnim operacijama je 1 131 SDR-a po putniku.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 6</p> <p>3. Za odgovornost u vezi sa teretom, minimalno pokrće osiguranjem u komercijalnim operacijama je 19 SDR-a po kilogramu.</p>	<p>Član 85.</p> <p>(3). Za odgovornost u vezi sa teretom, minimalno pokrće osiguranjem u komercijalnim operacijama je 19 SDR-a po kilogramu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 6</p> <p>4. Stavovi 1, 2 i 3 se ne primjenjuju u pogledu letova iznad teritorije države članice koje izvođe vazdušni prevoznici izvan Zajednice i operatori vazduhoplova koji koriste vazduhoplove registrovane izvan Zajednice koji ne uključuju slijetanja u, ili polijetanje sa, te teritorije.</p>	<p>Član 85.</p> <p>(4). Stavovi (1), (2) i (3) se ne primjenjuju u pogledu letova iznad teritorije Bosne i Hercegovine koje izvođe zračni operatori izvan ECAA područja i operatori zrakoplova koji koriste zrakoplove registrovane izvan tog područja koji ne uključuju slijetanja u, ili polijetanje sa, te teritorije.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 6</p> <p>5. Vrijednosti navedene u ovome članku</p>	<p>Član 85.</p> <p>(5). Vrijednosti navedene u ovom članu se mogu mijenjati, prema potrebi, u slučajevima kada se za tim ukaže potreba</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>mogu se prilagoditi, prema potrebi, u slučajevima kada je to uvjetovano izmjenama i dopunama relevantnih međunarodnih ugovora. Te mjere, namijenjene izmjenama i dopunama nebitnih elemenata ove Uredbe, potrebno ih je usvojiti u skladu s regulatornim postupkom uz nadzor navedenim u članku 9. stavku 3.;</p>	<p>u izmjenama i dopunama odgovarajućih međunarodnih ugovora.</p>																																																															
<p>Član 7</p> <p>Osiguranje u pogledu odgovornosti za treće strane</p> <p>1. U pogledu odgovornosti za treće strane, minimalna osiguravajuća zaštita po incidentu, za svaki pojedinačni vazduhoplov, iznosi:</p> <table><tr><th>Kategorija</th><th>MTOM (kg)</th><th>Minimalnoosiguranje (miliona SDR)</th></tr><tr><td>1</td><td>< 500</td><td>0,75</td></tr><tr><td>2</td><td>< 1 000</td><td>1,5</td></tr><tr><td>3</td><td>< 2 700</td><td>3</td></tr><tr><td>4</td><td>< 6 000</td><td>7</td></tr><tr><td>5</td><td>< 12 000</td><td>18</td></tr><tr><td>6</td><td>< 25 000</td><td>80</td></tr><tr><td>7</td><td>< 50 000</td><td>150</td></tr><tr><td>8</td><td>< 200 000</td><td>300</td></tr><tr><td>9</td><td>< 500 000</td><td>500</td></tr></table>	Kategorija	MTOM (kg)	Minimalnoosiguranje (miliona SDR)	1	< 500	0,75	2	< 1 000	1,5	3	< 2 700	3	4	< 6 000	7	5	< 12 000	18	6	< 25 000	80	7	< 50 000	150	8	< 200 000	300	9	< 500 000	500	<p>Član 86.</p> <p>(Osiguranje u pogledu odgovornosti za treće strane)</p> <p>(1). U pogledu odgovornosti za treće strane, minimalna osiguravajuća zaštita po incidentu, za svaki pojedinačni zrakoplov, iznosi:</p> <table><tr><th>Kategorija</th><th>MTOM (kg)</th><th>Minimalnoosiguranje (miliona SDR)</th></tr><tr><td>1</td><td>< 500</td><td>0,75</td></tr><tr><td>2</td><td>< 1 000</td><td>1,5</td></tr><tr><td>3</td><td>< 2 700</td><td>3</td></tr><tr><td>4</td><td>< 6 000</td><td>7</td></tr><tr><td>5</td><td>< 12 000</td><td>18</td></tr><tr><td>6</td><td>< 25 000</td><td>80</td></tr><tr><td>7</td><td>< 50 000</td><td>150</td></tr><tr><td>8</td><td>< 200 000</td><td>300</td></tr><tr><td>9</td><td>< 500 000</td><td>500</td></tr><tr><td>10</td><td>≥ 500 000</td><td>700</td></tr></table>	Kategorija	MTOM (kg)	Minimalnoosiguranje (miliona SDR)	1	< 500	0,75	2	< 1 000	1,5	3	< 2 700	3	4	< 6 000	7	5	< 12 000	18	6	< 25 000	80	7	< 50 000	150	8	< 200 000	300	9	< 500 000	500	10	≥ 500 000	700
Kategorija	MTOM (kg)	Minimalnoosiguranje (miliona SDR)																																																														
1	< 500	0,75																																																														
2	< 1 000	1,5																																																														
3	< 2 700	3																																																														
4	< 6 000	7																																																														
5	< 12 000	18																																																														
6	< 25 000	80																																																														
7	< 50 000	150																																																														
8	< 200 000	300																																																														
9	< 500 000	500																																																														
Kategorija	MTOM (kg)	Minimalnoosiguranje (miliona SDR)																																																														
1	< 500	0,75																																																														
2	< 1 000	1,5																																																														
3	< 2 700	3																																																														
4	< 6 000	7																																																														
5	< 12 000	18																																																														
6	< 25 000	80																																																														
7	< 50 000	150																																																														
8	< 200 000	300																																																														
9	< 500 000	500																																																														
10	≥ 500 000	700																																																														
	<p>Potpuno usklađeno</p>																																																															

10	≥500.000	700			
<p>Ako u bilo kom trenutku osiguravajuća zaštita za štete prema trećim stranama usljed rizika od rata ili terorizma nije dostupna bilo kojem vazdušnom prevozniku ili operatoru vazduhoplova na osnovu pojedinačne nesreće, taj vazdušni prevoznik ili operator vazduhoplova može ispuniti svoju obavezu za osiguravanje takvih rizika na način da izvrši osiguravanje na ukupnoj osnovi. Komisija je dužna da pažljivo prati primjenu ove odredbe da bi se obezbijedilo da je navedeni ukupni iznos bar jednak odgovarajućem iznosu koji je utvrđen u tabeli.</p>			<p>Član 86.</p> <p>(2). Ako u bilo kom trenutku osiguravajuća zaštita za štete prema trećim stranama usljed rizika od rata ili terorizma nije dostupna bilo kojem zračnom operatoru ili operatoru zrakoplova na osnovu pojedinačne nesreće, taj zračni operator ili operator zrakoplova može ispuniti svoju obavezu za osiguravanje takvih rizika na način da izvrši osiguravanje na ukupnoj osnovi.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 7</p> <p>2. Vrijednosti navedene u ovome članku mogu se prilagoditi, prema potrebi, u slučajevima kada je to uvjetovano izmjenama i dopunama relevantnih međunarodnih ugovora. Te mjere, namijenjene izmjenama i dopunama nebitnih elemenata ove Uredbe, potrebno ih je usvojiti u skladu s regulatornim postupkom uz nadzor navedenim u članku 9. stavku 3.</p>			<p>Član 86.</p> <p>(3). Vrijednosti navedene u ovom članu se mogu mijenjati, prema potrebi, u slučajevima kada se za tim ukaže potreba u izmjenama i dopunama odgovarajućih međunarodnih ugovora.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 8</p> <p>1. Države članice su dužne obezbijediti da vazdušni prevoznici i operatori</p>			<p>Član 88.</p> <p>(Provođenje i sankcije)</p> <p>(1). BHDCA je dužna obezbijediti da zračni</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>vazduhoplova na koje upućuje Član 2 poštiju ovu Uredbu.</p> <p>2. Za potrebe stava 1 i ne dirajući u stav 7, u pogledu preleta od strane vazdušnih prevoznika izvan Zajednice ili vazduhoplova registrovanih izvan Zajednice koji ne uključuju slijetanje u ili polijetanje iz bilo koje države članice, kao i u pogledu zadržavanja takvih vazduhoplova u državama članicama u svrhe koje ne uključuju vazdušni saobraćaj, predmetna država članica može zatražiti dokaz o ispunjavanju zahtjeva o osiguranju utvrđenih u ovoj Uredbi.</p>	<p>operatori i operatori zrakoplova iz član 82. ovog Zakona poštuju ovaj Zakon, u pogledu preleta od strane zračnih operatora izvan područja ECAA ili zrakoplova registrovanih izvan područja ECAA koji ne uključuju slijetanje u ili polijetanje iz bilo koje države potpisnice ECAA Sporazuma, kao i u pogledu zadržavanja takvih zrakoplova u Bosni i Hercegovini u svrhe koje ne uključuju zračni promet, Bosna i Hercegovina može zatražiti dokaz o ispunjavanju zahtjeva o osiguranju utvrđenih u ovom Zakonu.</p>			
<p>Član 8</p> <p>3. Ako je neophodno, države članice mogu tražiti i dodatne dokaze od predmetnog vazdušnog prevoznika, operatora vazduhoplova ili osiguravatelja</p>	<p>Član 88.</p> <p>(2). Ako je neophodno, BHDCa može tražiti i dodatne dokaze od predmetnog zračnog operatora, operatora zrakoplova ili osiguravatelja.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 8</p> <p>4. Sankcije za nepoštivanje ove Uredbe moraju biti efektivne, proporcionalne i obeshrabrjuće</p>	<p>Član 40.</p> <p>(4). Sankcije koje utvrdi BHDCa za kršenje ovog Zakona moraju biti djelotvorne, srazmjerne i obeshrabrjuće.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 8</p> <p>5. U pogledu vazdušnih prevoznika iz Zajednice, ove sankcije mogu uključivati oduzimanje radne dozvole, prema i u skladu sa relevantnim odredbama prava Zajednice.</p>	<p>Član 88.</p> <p>(3). U pogledu zračnih operatora ECAA područja, sankcije za nepoštivanje ovog Zakona mogu uključivati oduzimanje radne dozvole, u skladu sa relevantnim</p>	Potpuno usklađeno		

	odredbama Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine.			
<p>Član 8</p> <p>6. U pogledu vazdušnih prevoznika izvan Zajednice i operatora vazduhoplova koji koriste vazduhoplove registrovane izvan Zajednice, sankcije mogu uključivati odbijanje prava na slijetanje na teritoriju države članice</p>	<p>Član 88.</p> <p>(4). U pogledu zračnih operatora izvan ECAA područja i operatora zrakoplova koji koriste zrakoplove registrovane izvan tog područja, sankcije mogu uključivati odbijanje prava na slijetanje na teritoriju Bosne i Hercegovine.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 8</p> <p>7. U slučaju da države članice nisu uvjerene da su zadovoljeni uslovi iz ove Uredbe, ne smiju dozvoliti vazduhoplovu da poleti prije nego što predmetni vazdušni prevoznik ili operator vazduhoplova dostavi dokaze o odgovarajućoj osiguravajućoj zaštiti u skladu sa ovom Uredbom.</p>	<p>Član 88.</p> <p>(5). U slučaju da BHDCA nije uvjerena da su zadovoljeni uslovi iz ovog Zakona, neće dozvoliti zrakoplovu da poleti prije nego što predmetni zračni operator ili operator zrakoplova dostavi dokaze o odgovarajućoj osiguravajućoj zaštiti u skladu sa ovim Zakonom.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>5. Usklađenost sa ostalim izvorima prava EU: <i>Multilateralni sporazum o zajedničkoj evropskoj zrakoplovnoj oblasti – European Common Aviation Area (ECAA), 2006. Ratificiran 2007 od strane Parlamentarne skupštine BiH</i></p>				

UPOREDNI PRIKAZ USKLAĐENOSTI

Datum izrade: 05.03.2013.godine

<p>1. Naziv propisa : UREDBA br. 1107/2006 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆE od 05. jula 2006. o pravima lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu. (Sl. gl. L 204, 26.7.2006)</p> <p>Regulation No 1107/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 concerning the rights of disabled persons and persons with reduced mobility when travelling by air (OJ L 204, 26.7.2006)</p> <p>CELEX oznaka: 32006R1107</p> <p>Predmet reguliranja: Prava lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti u zračnom prijevozu</p> <p>Cilj reguliranja: da se licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti pruže jednake mogućnosti da putuju u zračnom saobraćaju kao drugi građani</p> <p>2. Naziv nacrta/prijedloga propisa: Zakon o obligacionim odnosim u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine Law of obligation relations in civil aviation of Bosnia and Herzegovina</p> <p>Predmet reguliranja: Predmet ovog Zakona predstavljaju obligaciono – pravni odnosi, koji se odnose na međunarodni prevoz putnika, prtljaga i tereta, a koji se obavlja zrakoplovom za naknadu.</p> <p>Cilj reguliranja: Ciljevi koji se žele postići donošenjem Zakona jesu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unifikacija pravila vezanih za mastanak, promjene i prestanak obligaciono – pravnih odnosa u civilnom zrakoplovstvu i; • Usaglašenost obligaciono – pravnih pravila sa pravilima sadržanim u međunarodnim propisima (Montrealaska konvencija). <p>3. Usklađenost sa primarnim izvorom prava Evropske unije: Ugovor o funkcioniranju Evropske unije, prečišćeni tekst 2010/C83/01, Dio treći: Politike i unutarnje djelovanje unije, Glava VI: Promet, član 100 (2), Glava VII: Zajednička pravila o tržišnom natjecanju, oporezivanju i usklađivanju zakonodavstava, Poglavlje 3: Usklađivanje zakonodavstava Potpuno usklađen</p> <p>4. Usklađenost sa sekundarnim izvorom prava Evropske unije: Potpuno usklađeno</p>				
a) Odredbe propisa EU	b) Odredbe nacrta/prijedloga propisa	c) Usklađenost	d) Razlozi za djelimičnu	e) Predviđeni

		odredbe nacrtu/prijedl oga propisa sa odredbama propisa EU	usklađenost ili neusklađenost	rok za postizanje potpune usklađenosti
<p align="center">Član 1</p> <p align="center">Namjena i obim primjene</p> <p>1. Ovom Uredbom uspostavljaju se pravila za zaštitu i pružanje pomoći licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti koji putuju vazdušnim saobraćajem, sa ciljem da ih se zaštiti od diskriminacije i da im se obezbijedi pružanje pomoći.</p>	<p align="center">Član 53.</p> <p>(3). Ovim Zakonom uspostavljaju se pravila za zaštitu i pružanje pomoći licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti koji putuju zračnim prometom, sa ciljem da ih se zaštiti od diskriminacije i da im se obezbijedi pružanje pomoći.</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>		
<p align="center">Član 1</p> <p>2. Odredbe ove Uredbe primjenjuju se na lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti koja koriste ili namjeravaju da koriste komercijalne putničke usluge u vazdušnom saobraćaju pri odlasku sa, tranzitu kroz, ili dolasku na određeni aerodrom, kada se taj aerodrom nalazi na teritoriji određene države članice na koju se Ugovor primjenjuje.</p>	<p align="center">Član 53.</p> <p>(4). Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti koja koriste ili namjeravaju da koriste komercijalne putničke usluge u zračnom prometu pri odlasku sa, tranzitu kroz, ili dolasku na aerodrom, kada se taj aerodrom nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine, na koju se primjenjuje ECAA Sporazum.</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>		
<p align="center">Član 1</p> <p>3. Članovi 3, 4 i 10 se primjenjuju i na putnike koji putuju sa aerodroma smještenog u određenoj trećoj zemlji do aerodroma smještenog na teritoriji određene države članice na koju se</p>	<p align="center">Član 53.</p> <p>(5). Članovi 54., 55 i 61. ovog Zakona se primjenjuju i na putnike koji putuju sa aerodroma smještenog u određenoj trećoj zemlji do aerodroma koji se nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine na koju se ECAA</p>	<p align="center">Potpuno usklađeno</p>		

Ugovor primjenjuje, ako operativni vazdušni prevoznik pripada vazdušnim prevoznicima iz Zajednice.	Sporazum primjenjuje, ako operativni zračni operator pripada nekoj od država potpisnica ECAA Sporazuma.			
<p>Član 1</p> <p>4. Ovom Uredbom ne diraju se prava putnika ustanovljena Direktivom 90/314/EEC i Uredbom (EC) br. 261/2004.</p>	<p>Član 53.</p> <p>(6) Ovim Zakonom ne diraju se prava putnika određena čl. 79. do 90. Zakona o zaštiti potrošača BiH (Službeni glasnik BiH, br. 25/06), kao ni prava putnika određena u čl. 28. do 31. ovog Zakona.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 1</p> <p>5. U slučajevima u kojim su odredbe ove Uredbe u sukobu sa odredbama Direktive 96/67/EC, prevlađuju odredbe Uredbe.</p>	<p>Član 53.</p> <p>(7) U slučaju ako su odredbe ovog Zakona u sukobu sa odredbama Pravilnika o pružanju zemaljskih usluga na aerodromima u Bosni i Hercegovini (Sl. gl. BiH, broj 13/13) primjenjivaće se odredbe ovog Zakona.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 1</p> <p>6. Podrazumijeva se da se primjenom ove Uredbe na aerodrom Gibraltar na dovođe u pitanje odgovarajuće pravne pozicije Kraljevine Španije i Ujedinjenog kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u pogledu spora oko suvereniteta teritorije na kojoj se nalazi aerodrom.</p>		Ne prenosi se na područje Španije, Velike Britanije i Irske.		

<p>Član 1</p> <p>7. Primjena ove Uredbe na aerodrom Gibraltar se obustavlja do stupanja na snagu aranžmana iz Zajedničke deklaracije koju su ministri spoljnih poslova Kraljevine Španije i Ujedinjenog kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske donijeli 02. decembra 1987. godine. Vlade Španije i Ujedinjenog kraljevstva dužne su obavijestiti Savjet o predmetnom datumu stupanja na snagu.</p>		<p>Neprenosiv, o dnosi se na područje Španije, Velik e Britanije i Irske.</p>		
<p>Član 2</p> <p>Definicije</p> <p>U svrhe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>(a). "lice sa invaliditetom" ili "lice smanjene pokretljivosti" označava svako lice čija je pokretljivost pri korištenju transporta smanjena usljed fizičkog invaliditeta (senzornog ili lokomotornog, stalnog ili privremenog), intelektualnog invaliditeta ili nedostatka, ili bilo kojeg drugog uzroka invaliditeta, ili starosne dobi, a čija situacija zahtijeva odgovarajuću pažnju i prilagođavanje usluga koje se pružaju svim putnicima posebnim potrebama tih lica;</p>	<p>Član 2.</p> <p>16) „osoba sa invaliditetom” ili “osoba sa smanjenom pokretljivošću ” znači osoba čija je pokretljivost pri korištenju prevoza smanjena usljed bilo kakve fizičke invalidnosti (senzorske ili lokomotorne, trajne ili privremene), mentalnog nedostatka, starosne dobi, ili bilo kojeg drugog uzroka invaliditeta, i čija situacija zahtijeva posebnu pažnju i prilagođavanje potrebama date osobe u smislu usluga koje su na raspolaganju svim putnicima;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 2</p> <p>(b) 'vazdušni prevoznik' označava preduzeće za vazdušni transport koje posjeduje važeću radnu dozvolu;</p>			Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 785/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.	
<p>Član 2</p> <p>(c) 'operativni vazdušni prevoznik' označava vazdušnog prevoznika koji obavlja ili namjerava da obavi let po ugovoru sa putnikom ili u ime nekog drugog lica, pravnog ili fizičkog, koje ima ugovor sa tim putnikom</p>	<p>Član 2.</p> <p>14) "operativni zračni operator" znači zračni operator koji obavlja ili namjerava da izvede let po ugovoru sa putnikom ili u ime nekog drugog lica, pravnog ili fizičkog, koje ima ugovor sa tim putnikom;</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 2</p> <p>(d) 'vazdušni prevoznik iz Zajednice' označava vazdušnog prevoznika sa važećom radnom dozvolom koju mu je izdala određena Država članica u skladu sa Uredbom Savjeta (EEC) br. 2407/92 od 23. jula 1992 o licenciranju vazdušnih prevoznika (1);</p>			Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 785/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa	

		navedenom Uredbom.	
<p>Član 2</p> <p>e) 'turistički operater' označava, izuzimajući vazdušnog prevoznika, organizatora ili trgovca u smislu Člana 2(2) i (3) Direktive 90/314/EEC</p>	<p>Član 2.</p> <p>25) "turistički operater" označava, izuzimajući zračnog prevoznika organizatora putovanja u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača. (Službeni glasnik BiH, 25/06)</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 2</p> <p>f) 'upravni organ aerodroma' ili 'upravni organ' označava organ koji po nacionalnom zakonodavstvu za svoj prvenstveni cilj ima rukovođenje i upravljanje aerodromskom infrastrukturom, kao i koordinaciju i kontrolu aktivnosti različitih operatera koji su prisutni na aerodromu ili u aerodromskom sistemu;</p>	<p>Član 2.</p> <p>28) „upravni organ aerodroma“ ili „upravni organ“ označava organ koji po Zakonu o zrakoplovstvu BiH (Sl.gl.BiH br.39/09) za svoj prvenstveni cilj ima rukovođenje i upravljanje aerodromskom infrastrukturom, kao i koordinaciju i kontrolu aktivnosti različitih operatera koji su prisutni na aerodromu ili u aerodromskom sistemu;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 2</p> <p>g) 'korisnik aerodroma' označava bilo koje fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za vazdušni prevoz putnika sa ili do predmetnog aerodroma;</p>	<p>Član 2.</p> <p>7) „korisnik aerodroma“ označava bilo koje fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za vazdušni prevoz putnika sa ili do predmetnog aerodroma;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 2</p> <p>h) 'Komitet korisnika aerodroma' označava komitet predstavnika</p>	<p>Član 2.</p> <p>6) „Komitet korisnika aerodroma“označava komitet</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

korisnika aerodroma ili organizacija koje predstavljaju korisnike aerodroma;	predstavnik korisnika aerodroma ili organizacija koje predstavljaju korisnike aerodroma;			
<p>Član 2</p> <p>i) 'rezervacija' označava činjenicu da putnik ima kartu, ili neki drugi dokaz, po kojoj se vidi da je rezervacija prihvaćena i registrovana od vazdušnog prevoznika ili turističkog operatera;</p>			Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 261/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.	
<p>Član 2</p> <p>(l) 'aerodrom' označava bilo koju kopnenu površinu koja je posebno prilagođena za slijetanje, polijetanje i kretanje vazduhoplova, uključujući i pomoćne instalacije koje u ovim operacijama mogu biti neophodne za potrebe saobraćaja vazduhoplova i usluga uključujući instalacije potrebne za pomoć službama za komercijalni vazdušni saobraćaj;</p>	<p>Član 2.</p> <p>1) "aerodrom" je bilo koja površina posebno namijenjena slijetanju, polijetanju i kretanju zrakoplova, uključujući pomoćne objekte, postrojenja i opremu koje mogu uključivati te operacije radi potreba zračnog prometa i usluga zračnog prijevoza, uključujući uređaje potrebne radi pružanja potpore uslugama komercijalnoga zračnog prijevoza.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 2</p> <p>(k) 'vozni park aerodroma' označava vozni park, u okviru granica aerodroma</p>			Navedeni termin se ne koristi u ovom Zakonu te iz tog razloga	

ili pod direktnom kontrolom upravnog organa aerodroma, koji je u direktnoj službi putnika koji koriste predmetni aerodrom;		nije preuzet.		
<p>Član 2</p> <p>(l) 'komercijalna putnička usluga u vazdušnom saobraćaju' označava uslugu vazdušnog prevoza putnika kojom rukovodi vazdušni prevoznik kroz redovne ili vanredne letove koji se nude široj javnosti za vrijednosnu naknadu, bilo samostalno ili kao dio aranžmana;</p>		Navedeni termin se ne koristi u ovom Zakonu te iz tog razloga nije preuzet.		
<p>Član 3</p> <p>Sprečavanje odbijanja prevoza</p> <p>Vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili turistički operater ne smiju, po osnovu invaliditeta ili smanjene pokretljivosti, odbiti:</p> <p>(a) da prihvate rezervaciju za let sa aerodroma ili na aerodrom za koji važi ova Uredba;</p> <p>(b) da ukrcaju lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti na takvom aerodromu, pod uslovom da predmetno lice posjeduje važeću kartu i rezervaciju.</p>	<p>Član 54.</p> <p>(Sprečavanje odbijanja prevoza)</p> <p>Zračni operator ili njegov zastupnik ili turistički operator ne smiju, po osnovu invaliditeta ili smanjene pokretljivosti, odbiti:</p> <p>(a) da prihvate rezervaciju za let sa aerodroma ili na aerodrom za koji važi ovaj Zakon;</p> <p>(b) da ukrcaju lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti na takvom aerodromu, pod uslovom da predmetno lice posjeduje važeću kartu i rezervaciju.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 4</p> <p>Odstupanja, posebni uslovi i</p>	<p>Član 55.</p> <p>(Odstupanja, posebni uslovi i informisanje)</p>	Potpuno usklađeno		

<p>informisanje</p> <p>1. Bez obzira na odredbe Člana 3, vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili turistički operater mogu odbiti, po osnovu invaliditeta ili smanjene pokretljivosti, da prihvate rezervaciju od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, ili da takvo lice ukrcaju:</p> <p>(a) ako je to u svrhu zadovoljenja važećih zahtjeva u vezi bezbjednosti letenja ustanovljenih međunarodnim pravom, pravom Zajednice ili nacionalnim pravom, ili u svrhu zadovoljenja zahtjeva u vezi bezbjednosti letenja koje je ustanovio organ koji je predmetnom vazdušnom prevozniku izdao uvjerenje o osposobljenosti za obavljanje javnog aviotransporta (AOC).</p> <p>(b) ako veličina vazduhoplova ili njegovih vrata čini fizički nemogućim ukrcavanje ili prevoz predmetnog lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p> <p>U slučaju odbijanja da prihvati rezervaciju po osnovu koji je naveden pod tačkama (a) ili (b) iz prvog stava, vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili turistički operater su dužni da se potrude i predmetnom licu predlože prihvatljivu alternativu.</p> <p>Licu sa invaliditetom ili licu smanjene</p>	<p>(1). Bez obzira na odredbe člana 54., zračni operator ili njegov zastupnik ili turistički operator mogu odbiti, po osnovu invaliditeta ili smanjene pokretljivosti, da prihvate rezervaciju od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti, ili da takvo lice ukrcaju:</p> <p>a) ako je to u svrhu zadovoljenja važećih zahtjeva u vezi bezbjednosti letenja ustanovljenih međunarodnim pravom, ECAA Sporazumom, Zakonom o zrakoplovstvu BiH (Sl.gl. BiH br.39/09) ili u svrhu zadovoljenja zahtjeva u vezi bezbjednosti letenja koje je ustanovio organ koji je predmetnom zračnom operatoru izdao zračni operativni certifikat (AOC),</p> <p>b) ako veličina zrakoplova ili njegovih vrata čini fizički nemogućim ukrcavanje ili prevoz predmetnog lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p> <p>U slučaju odbijanja da prihvati rezervaciju po osnovu koji je naveden pod tačkama (a) ili (b) iz stava (1), zračni operator, njegov zastupnik ili turistički operator su dužni da se potrude i predmetnom licu predlože prihvatljivu alternativu.</p> <p>Licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti kojem je uskraćeno ukrcavanje na osnovu njegove</p>	
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--

<p>pokretljivosti kojem je uskraćeno ukrcajanje na osnovu njegove invalidnosti ili smanjene pokretljivosti te bilo kojem licu koje je u pratnji navedenom licu u skladu sa stavom 2 ovog člana mora biti ponuđeno pravo na nadoknadu troškova ili preusmjerenje kako je utvrđeno u Članu 8 Uredbe (EC) br. 261/2004. Pravo na mogućnost povratnog leta ili preusmjerenje zavisi od toga da li su zadovoljeni svi zahtjevi po pitanju bezbjednosti letenja.</p>	<p>invalidnosti ili smanjene pokretljivosti, te bilo kojem licu koje je u pratnji navedenom licu u skladu sa stavom (2) ovog člana mora biti ponuđeno pravo na nadoknadu troškova ili preusmjerenje kako je utvrđeno u članu 33. ovog Zakona. Pravo na mogućnost povratnog leta ili preusmjerenje zavisi od toga da li su zadovoljeni svi zahtjevi po pitanju bezbjednosti letenja.</p>		
<p>Član 4</p> <p>2. Pod istim uslovima navedenim u stavu 1, prvi podstav, tačka (a), vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili turistički operater mogu zahtijevati od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti da imaju pratnju drugog lica koje je osposobljeno za pružanje neophodne pomoći predmetnom licu.</p>	<p>Član 55.</p> <p>(2). Pod istim uslovima navedenim u stavu (1), tačka (a), zračni operator ili njegov zastupnik ili turistički operator mogu zahtijevati od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti da imaju pratnju drugog lica koje je osposobljeno za pružanje neophodne pomoći predmetnom licu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 4</p> <p>3. Vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik dužni su da učine javno dostupnim, u pristupačnim formatima i bar na istim jezicima kao i informacije koje su dostupne drugim putnicima, pravila u vezi bezbjednosti letenja koje primjenjuju na prevoz lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, kao i sva eventualna</p>	<p>Član 55.</p> <p>(3). Zračni operator ili njegov zastupnik dužni su da učine javno dostupnim, u pristupačnim formatima i bar na istim jezicima kao i informacije koje su dostupne drugim putnicima, pravila u vezi bezbjednosti letenja koje primjenjuju na prevoz lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, kao i sva eventualna ograničenja koja se odnose</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

ograničenja koja se odnose na njihov prevoz ili opremu za kretanje zbog veličine zrakoplova. Turistički operator je dužan takva pravila i ograničenja objaviti za letove koji su uključeni u turističke paket aranžmane koje isti organizuje, prodaje ili nudi na prodaju.	na njihov prevoz ili opremu za kretanje zbog veličine zrakoplova. Turistički operator je dužan takva pravila i ograničenja objaviti za letove koji su uključeni u turističke paket aranžmane koje isti organizuje, prodaje ili nudi na prodaju.			
<p>Član 4</p> <p>4. U slučaju da vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik koriste odstupanja iz stavova 1 ili 2, dužni su o razlozima takvog postupanja odmah obavijestiti lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti. Vazdušni prevoznik, njegov zastupnik ili turistički operator su dužni, na zahtjev, pismeno dostaviti ove razloge predmetnom licu sa smanjene pokretljivosti u roku od pet radnih dana od prijema zahtjeva</p>	<p>Član 55.</p> <p>(4). U slučaju da zračni operator ili njegov zastupnik koriste odstupanja iz stavova (1) ili (2), dužni su o razlozima takvog postupanja odmah obavijestiti lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti. Zračni operator, njegov zastupnik ili turistički operator su dužni, na zahtjev, pismeno dostaviti ove razloge predmetnom licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti u roku od pet radnih dana od prijema zahtjeva.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 5</p> <p>Određivanje dolaznih i odlaznih tačaka</p> <p>1. U saradnji sa korisnicima aerodroma, putem Komiteta korisnika aerodroma ako je uspostavljen, i relevantnim organizacijama koje zastupaju lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, upravni organ aerodroma je dužan, uzimajući u obzir</p>	<p>Član 56.</p> <p>(Određivanje dolaznih i odlaznih tačaka)</p> <p>(1). U saradnji sa korisnicima aerodroma, putem Komiteta korisnika aerodroma kao i relevantnim organizacijama koje zastupaju lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, upravni organ aerodroma je dužan, uzimajući u obzir lokalne okolnosti, odrediti dolazne i odlazne tačke u okviru granice aerodroma ili na mjestu koje je pod</p>	Potpuno usklađeno		

<p>lokalne okolnosti, odrediti dolazne i odlazne tačke u okviru granice aerodroma ili na mjestu koje je pod direktnom kontrolom upravnog organa, na i unutar i izvan terminalnih zgrada, na kojim lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti mogu lako najaviti svoj dolazak na aerodrom i zatražiti pomoć</p>	<p>direktnom kontrolom upravnog organa, i unutar i izvan terminalnih zgrada, na kojim lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti mogu lako najaviti svoj dolazak na aerodrom i zatražiti pomoć</p>			
<p>Član 5</p> <p>2. Dolazne i odlazne tačke iz stava 1 moraju biti jasno obilježene i pružati osnovne informacije o aerodromu, u pristupačnim formatima.</p>	<p>Član 56.</p> <p>(2). Dolazne i odlazne tačke iz stava (1) ovog člana moraju biti jasno obilježene i pružati osnovne informacije o aerodromu, u pristupačnim formatima.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 6</p> <p>Prenos informacija</p> <p>1. Vazdušni prevoznici, njihovi zastupnici i turistički operateri dužni su preduzeti sve neophodne mjere za prijem, na svim svojim prodajnim tačkama na teritoriji država članica za koje važi Ugovor, uključujući telefonsku i internet prodaju, obavještenja o potrebi za dobijanjem pomoći upućenih od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p>	<p>Član 57.</p> <p>(Prenos informacija)</p> <p>(1). Zračni prevoznici, njihovi zastupnici i turistički operateri dužni su preduzeti sve neophodne mjere za prijem, na svim svojim prodajnim tačkama na teritoriji država potpisnica ECAA Sporazuma, uključujući telefonsku i internet prodaju, obavještenja o potrebi za dobijanjem pomoći upućenih od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 6</p> <p>2. U slučaju da vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik prime obavještenje o</p>	<p>Član 57.</p> <p>(2) U slučaju da zračni operator ili njegov zastupnik prime obavještenje o</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>potrebi za dobijanjem pomoći najmanje 48 sati prije objavljenog odlaska leta, dužni su ovu informaciju prenijeti najmanje 36 sati prije objavljenog vremena odlaska leta:</p> <p>(a) upravnim organima odlaznog, dolaznog i tranzitnog aerodroma, i</p> <p>(b) operativnom vazdušnom prevozniku, ako rezervacija nije izvršena kod tog prevoznika, sem ako identitet operativnog prevoznika nije poznat u vrijeme prijema obavještenja, u kojem slučaju se informacija prenosi čim to bude izvodljivo.</p>	<p>potrebi za dobijanjem pomoći najmanje 48 sati prije objavljenog odlaska leta, dužni su ovu informaciju prenijeti najmanje 36 sati prije objavljenog vremena odlaska leta:</p> <p>a) upravnim organima odlaznog, dolaznog i tranzitnog aerodroma, i</p> <p>b) operativnom zračnom operatoru, ako rezervacija nije izvršena kod tog operatora, sem ako identitet operativnog zračnog operatora nije poznat u vrijeme prijema obavještenja, u kojem slučaju se informacija prenosi čim to bude izvodljivo.</p>			
<p>Član 6</p> <p>3. U svim slučajevima osim onog koji je naveden u stavu 2, vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili turistički operater dužni su informaciju prenijeti što je prije moguće.</p>	<p>Član 57.</p> <p>(3) U svim slučajevima osim onog koji je naveden u stavu (2), zračni operator ili njegov zastupnik ili turistički operator dužni su informaciju prenijeti što je prije moguće.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 6</p> <p>4. Čim bude moguće nakon odlaska leta, operativni vazdušni prevoznik je dužan obavijestiti upravni organ odredišnog aerodroma, ako se nalazi na teritoriji države članice za koju važi Ugovor, o broju lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti ukrcanih na taj let kojima je neophodna pomoć utvrđena u Aneksu I kao i o prirodi te pomoći.</p>	<p>Član 57.</p> <p>(4) Čim bude moguće nakon odlaska leta, operativni zračni operator je dužan obavijestiti upravni organ odredišnog aerodroma, ako se nalazi na teritoriji ECAA područja, o broju lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti ukrcanih na taj let kojima je neophodna pomoć utvrđena u članu 67. kao i o prirodi te pomoći.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 7</p> <p>Pravo na pomoć na aerodromima</p> <p>1. Po dolasku lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti na aerodrom radi putovanja vazdušnim saobraćajem, upravni organ aerodroma je dužan obezbijediti pružanje pomoći kako je utvrđeno Aneksom I na način da se licu omogući let za koji posjeduje rezervaciju, pod uslovom da je obavještenje o posebnim potrebama tog lica za dobijanje pomoći upućeno predmetnom vazdušnom prevozniku ili njegovom zastupniku ili turističkom operateru najmanje 48 sati prije objavljenog vremena odlaska leta. Ovim obavještenjem je obavezno obuhvatiti i povratni let, ako su odlazni let i povratni let ugovoreni sa istim vazdušnim prevoznikom.</p>	<p>Član 58.</p> <p>(Pravo na pomoć na aerodromima)</p> <p>(1). Po dolasku lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti na aerodrom radi putovanja zračnim prometom, upravni organ aerodroma je dužan obezbijediti pružanje pomoći kako je utvrđeno članom 67. na način da se licu omogući let za koji posjeduje rezervaciju, pod uslovom da je obavještenje o posebnim potrebama tog lica za dobijanje pomoći upućeno predmetnom zračnom operatoru ili njegovom zastupniku ili turističkom operatoru najmanje 48 sati prije objavljenog vremena odlaska leta. Ovim obavještenjem je obavezno obuhvatiti i povratni let, ako su odlazni let i povratni let ugovoreni sa istim zračnim operatorom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 7</p> <p>2. U slučaju potrebe za psom pomagačem, isti se obezbjeđuje pod uslovom da je o tome upućeno obavještenje vazdušnom prevozniku ili njegovom zastupniku ili turističkom operateru u skladu sa važećim nacionalnim pravilima koja obuhvataju prevoz pasa pomagača u avionu, ako takva pravila postoje.</p>	<p>Član 58.</p> <p>(2). U slučaju potrebe za psom pomagačem, isti se obezbjeđuje pod uslovom da je o tome upućeno obavještenje zračnom operatoru ili njegovom zastupniku ili turističkom operatoru u skladu sa važećim pravilima koja obuhvataju prevoz pasa pomagača u zrakoplovu, ako takva pravila postoje.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>Član 7</p> <p>3. Ako nije dostavljeno obavještenje u skladu sa stavom 1, upravni organ je dužan preduzeti sve što je u njegovoj moći da obezbijedi pomoć kako je utvrđeno Aneksom I na način da se predmetnom licu omogući let za koji posjeduje rezervaciju.</p>	<p>Član 58.</p> <p>(3). Ako nije dostavljeno obavještenje u skladu sa stavom (1), upravni organ je dužan preduzeti sve što je u njegovoj moći da obezbijedi pomoć kako je utvrđeno članom 67. na način da se predmetnom licu omogući let za koji posjeduje rezervaciju.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 7</p> <p>4. Odredbe ovog stava važe pod uslovom da:</p> <p>(a) se lice pojavi na prijavnim šalteru:</p> <p>(i) u vrijeme koje je unaprijed i napismeno (uključujući i elektronska sredstva) odredio vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili turistički operater, ili</p> <p>(ii) ako nije navedeno vrijeme, najkasnije jedan sat prije objavljenog vremena odlaska, ili</p> <p>(b) lice dođe na mjesto u okviru granice aerodroma koje je utvrđeno u skladu sa članom 5:</p> <p>(i) u vrijeme koje je unaprijed i napismeno (uključujući i elektronska sredstva) odredio vazdušni prevoznik ili njegov zastupnik ili turistički operater, ili</p> <p>(ii) ako vrijeme nije navedeno, najkasnije dva sata prije objavljenog vremena odlaska.</p>	<p>Član 58.</p> <p>(4). Odredbe ovog stava važe pod uslovom da:</p> <p>a) se lice pojavi na prijavnim šalteru:</p> <p>i. u vrijeme koje je unaprijed i napismeno (uključujući i elektronska sredstva) odredio zračni operater ili njegov zastupnik ili turistički operater, ili</p> <p>ii. ako nije navedeno vrijeme, najkasnije jedan sat prije objavljenog vremena odlaska, ili</p> <p>b) lice dođe na mjesto u okviru granice aerodroma koje je utvrđeno u skladu sa članom 56. ovog Zakona:</p> <p>i. u vrijeme koje je unaprijed i napismeno (uključujući i elektronska sredstva) odredio zračni operater ili njegov zastupnik ili turistički operater, ili</p> <p>ii. ako vrijeme nije navedeno, najkasnije dva sata prije objavljenog vremena odlaska.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 7</p> <p>5. Kada lice sa invaliditetom ili lice</p>	<p>Član 58.</p> <p>5). Kada lice sa invaliditetom ili lice</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>smanjene pokretljivosti ima tranzitni let preko aerodroma na koji se primjenjuje ova Uredba, ili je od strane vazdušnog prevoznika ili turističkog operatera prebačeno sa leta za koji posjeduje rezervaciju na drugi let, upravni organ je dužan obezbijediti pružanje pomoći kako je utvrđeno Aneksom I na način da se licu omogući da iskoristi let za koji koji posjeduje rezervaciju.</p>	<p>smanjene pokretljivosti ima tranzitni let preko aerodroma na koji se primjenjuje ovaj Zakon, ili je od strane zračnog operatora ili turističkog operatora prebačeno sa leta za koji posjeduje rezervaciju na drugi let, upravni organ je dužan obezbijediti pružanje pomoći kako je utvrđeno članom 67. na način da se licu omogući da iskoristi let za koji posjeduje rezervaciju.</p>			
<p>Član 7</p> <p>6. Po dolasku vazdušnim prevozom lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti na aerodrom za koji važi ova Uredba, upravni organ aerodroma je dužan obezbijediti pružanje pomoći kako je utvrđeno Aneksom I na način da se licu omogući da stigne do odlazne tačke sa aerodroma na koju upućuje član 5.</p>	<p>Član 58.</p> <p>(6). Po dolasku zračnim prevozom lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti na aerodrom za koji važi ovaj Zakon, upravni organ aerodroma je dužan obezbijediti pružanje pomoći kako je utvrđeno članom 67. na način da se licu omogući da stigne do odlazne tačke sa aerodroma na koju upućuje član 56. ovog Zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 7</p> <p>7. Pružena pomoć mora, u mjeri u kojoj je to izvodljivo, biti odgovarajuća u odnosu na posebne potrebe predmetnog putnika.</p>	<p>Član 58.</p> <p>(7) Pružena pomoć mora, u mjeri u kojoj je to izvodljivo, biti odgovarajuća u odnosu na posebne potrebe predmetnog putnika.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 8</p> <p>Odgovornost za pomoć na aerodromima</p> <p>1. Upravni organ aerodroma je odgovoran da obezbijedi pružanje pomoći kako je utvrđeno Aneksom I bez dodatne naplate licima sa</p>	<p>Član 59.</p> <p>(Odgovornost za pomoć na aerodromima)</p> <p>(1). Upravni organ aerodroma je odgovoran da obezbijedi pružanje pomoći kako je utvrđeno članom 67. bez dodatne naplate licima sa invaliditetom i</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti.	licima smanjene pokretljivosti			
<p>Član 8</p> <p>2. Upravni organ može samostalno obezbijediti navedenu pomoć. Alternativno, u ispunjavanju svoje odgovornosti, i pod uslovom da se uvijek ispoštuju kvalitatívni standardi navedeni u članu 9(1), upravni organ može ugovorno angažovati jednu ili više strana za pružanje navedene pomoći. U saradnji sa korisnicima aerodroma, putem Komiteta korisnika aerodroma gdje je ustanovljen, upravni organ može u takav ugovorni aranžman ući samoinicijativno ili na zahtjev, koji može doći i od vazdušnog prevoznika, vodeći računa o postojećim uslugama na predmetnom aerodromu. U slučaju da odbije takav zahtjev, upravni organ je dužan dati pismeno obrazloženje.</p>	<p>Član 59.</p> <p>(2). Upravni organ može samostalno obezbijediti navedenu pomoć. Alternativno, u ispunjavanju svoje odgovornosti, i pod uslovom da se uvijek ispoštuju kvalitatívni standardi navedeni u članu 60. stav (1) ovog Zakona, upravni organ može ugovorno angažovati jednu ili više strana za pružanje navedene pomoći. U saradnji sa korisnicima aerodroma, putem Komiteta korisnika aerodroma gdje je ustanovljen, upravni organ može u takav ugovorni aranžman ući samoinicijativno ili na zahtjev, koji može doći i od zračnog operatora, vodeći računa o postojećim uslugama na predmetnom aerodromu. U slučaju da odbije takav zahtjev, upravni organ je dužan dati pismeno obrazloženje.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 8</p> <p>3. Upravni organ aerodroma može, na nediskriminatornoj osnovi, nametnuti korisnicima aerodroma plaćanje posebne naknade u svrhu finansiranja ove pomoći.</p>	<p>Član 59.</p> <p>(3). Upravni organ aerodroma može, na nediskriminatornoj osnovi, nametnuti korisnicima aerodroma plaćanje posebne naknade u svrhu finansiranja ove pomoći.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 8</p> <p>4. Ova posebna naknada mora biti</p>	<p>Član 59.</p> <p>(4). Ova posebna naknada mora biti</p>	Potpuno usklađeno		

umjerena, usklađena sa troškovima, transparentna i utvrđena od upravnog organa aerodroma u saradnji sa korisnicima aerodroma, putem Komiteta korisnika aerodroma ako je ustanovljen ili bilo kojeg drugog odgovarajućeg subjekta. Korisnici aerodroma međusobno dijele plaćanje naknade u proporciji sa ukupnim brojem svih putnika koje svaki od njih preveze na i sa predmetnog aerodroma.	umjerena, usklađena sa troškovima, transparentna i utvrđena od upravnog organa aerodroma u saradnji sa korisnicima aerodroma, putem Komiteta korisnika aerodroma ako je ustanovljen ili bilo kojeg drugog odgovarajućeg subjekta. Korisnici aerodroma međusobno dijele plaćanje naknade u proporciji sa ukupnim brojem svih putnika koje svaki od njih preveze na i sa predmetnog aerodroma.		
<p>Član 8</p> <p>5. Upravni organ aerodroma dužan je razdvojiti račune za aktivnosti u vezi pomoći koja se pruža licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti od računa za druge aktivnosti, u skladu sa tekućom poslovnom praksom.</p>	<p>Član 59.</p> <p>(5). Upravni organ aerodroma dužan je razdvojiti račune za aktivnosti u vezi pomoći koja se pruža licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti od računa za druge aktivnosti, u skladu sa tekućom poslovnom praksom.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>Član 8</p> <p>6. Upravni organ aerodroma dužan je korisnicima aerodroma, putem Komiteta korisnika aerodroma ako je ustanovljen ili putem drugog odgovarajućeg subjekta, kao i izvršnom organu navedenim u članu 14, staviti na raspolaganje revidirani godišnji pregled naplaćenih naknada i načinjenih troškova u pogledu pomoći koja je pružena licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti.</p>	<p>Član 59.</p> <p>(6). Upravni organ aerodroma dužan je korisnicima aerodroma, putem Komiteta korisnika aerodroma ako je ustanovljen ili putem drugog odgovarajućeg subjekta, kao i izvršnom organu ili organima navedenim u članu 65., staviti na raspolaganje revidirani godišnji pregled naplaćenih naknada i načinjenih troškova u pogledu pomoći koja je pružena licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti</p>	Potpuno usklađeno	

<p>Član 9</p> <p>Kvalitativni standardi za pružanje pomoći</p> <p>1. sa izuzetkom aerodroma čiji je godišnji saobraćaj manji od 150 000 komercijalnih kretanja putnika, upravni organ je dužan da utvrdi kvalitativne standarde za pružanje pomoći kako je utvrđeno u Aneksu I i odredi zahtjeve u vezi resursa za ispunjavanje navedenih standarda, u saradnji sa korisnicima aerodroma, putem Komiteta korisnika aerodroma ako je ustanovljen, i organizacijama koje predstavljaju putnike sa invaliditetom i putnike smanjene pokretljivosti.</p>	<p>Član 60.</p> <p>(Kvalitativni standardi za pružanje pomoći)</p> <p>(1). Sa izuzetkom aerodroma čiji je godišnji promet manji od 150 000 komercijalnih kretanja putnika, upravni organ je dužan da utvrdi kvalitativne standarde za pružanje pomoći kako je utvrđeno u članu 67. i odredi zahtjeve u vezi resursa za ispunjavanje navedenih standarda, u saradnji sa korisnicima aerodroma, putem Komiteta korisnika aerodroma ako je ustanovljen, i organizacijama koje predstavljaju putnike sa invaliditetom i putnike smanjene pokretljivosti.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 9</p> <p>2. U utvrđivanju takvih standarda, obavezno treba voditi računa o međunarodno priznatim politikama i kodeksima ponašanja u pogledu olakšavanja prevoza licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti, naročito ECAC Kodeks dobrog ponašanja pri prihvatu i otpremi lica smanjene pokretljivosti.</p>	<p>Član 60.</p> <p>(2). U utvrđivanju takvih standarda, obavezno treba voditi računa o međunarodno priznatim politikama i kodeksima ponašanja u pogledu olakšavanja prevoza licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti, naročito ECAC Kodeks dobrog ponašanja pri prihvatu i otpremi lica smanjene pokretljivosti</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 9</p> <p>3. Upravni organ aerodroma dužan je objaviti svoje kvalitativne standarde.</p>	<p>Član 60.</p> <p>(3). Upravni organ aerodroma dužan je objaviti svoje kvalitativne standarde.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 9</p> <p>4. Vazdušni prevoznik i upravni organ aerodroma mogu postići dogovor da, za putnike koje vazdušni prevoznik prevozi do i sa aerodroma, upravni organ pruža pomoć većeg standarda od standarda utvrđenih u stavu 1 ili da pruža dodatne usluge u odnosu na one koje su utvrđene u Aneksu I.</p>	<p>Član 60.</p> <p>4). Zračni operator i upravni organ aerodroma mogu postići dogovor da, za putnike koje zračni operator prevozi do i sa aerodroma, upravni organ pruža pomoć većeg standarda od standarda utvrđenih u stavu (1) ili da pruža dodatne usluge u odnosu na one koje su utvrđene u članu 67.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 9</p> <p>5. U svrhu finansiranja bilo kojeg od pomenutih dogovora, upravni organ može vazdušnom korisniku nametnuti plaćanje određene naknade pored one koja je utvrđena članom 8(3), koja mora biti transparentna, usklađena sa troškovima i utvrđena nakon konsultacija sa predmetnim vazdušnim prevoznikom.</p>	<p>Član 60.</p> <p>(5). U svrhu finansiranja bilo kojeg od pomenutih dogovora, upravni organ može zračnom korisniku nametnuti plaćanje određene naknade pored one koja je utvrđena članom 59. stav (3) ovog Zakona, koja mora biti transparentna, usklađena sa troškovima i utvrđena nakon konsultacija sa predmetnim zračnim operatorom.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 10</p> <p>Pomoć vazdušnih prevoznika</p> <p>Vazdušni prevoznik je dužan pružiti pomoć iz Aneksa II bez dodatne naplate od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti koji odlaze sa, dolaze na ili su u tranzitu kroz aerodrom za koji važi ova Uredba pod uslovom da predmetno lice ispunjava uslove iz Člana 7(1), (2) i (4).</p>	<p>Član 61.</p> <p>(Pomoć zračnih operatora)</p> <p>Zračni operator je dužan pružiti pomoć iz člana 68. bez dodatne naplate od lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti koji odlaze sa, dolaze na ili su u tranzitu kroz aerodrom za koji važi ovaj Zakon pod uslovom da predmetno lice ispunjava uslove iz člana 58. stav(1), (2) i (4) ovog Zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 11 Obuka</p> <p>Vazdušni prevoznici i upravni organi aerodroma dužni su:</p> <p>(a) obezbijediti da svo njihovo osoblje, uključujući i osoblje koje upošljava bilo koji podgovarač, koje direktno pruža pomoć licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti posjeduje znanje o tome kako ispuniti potrebe lica sa različitim invaliditetima ili smanjenom pokretljivošću;</p> <p>(b) obezbijediti obuku o jednakosti invalidnih lica i svijesti o invalidnosti za svo osoblje koje radi na aerodromu i koje se direktno bavi putnicima;</p> <p>(c) obezbijediti da, nakon zapošljavanja, svi novi zaposlenici pohađaju obuku u vezi invalidnosti kao i da im se obezbijede kursevi osvježavanja znanja prema potrebi.</p>	<p>Član 62. (Obuka)</p> <p>Zračni prevoznici i upravni organi aerodroma dužni su:</p> <p>a) obezbijediti da svo njihovo osoblje, uključujući i osoblje koje upošljava bilo koji podgovarač, koje direktno pruža pomoć licima sa invaliditetom ili licima smanjene pokretljivosti posjeduje znanje o tome kako ispuniti potrebe lica sa različitim invaliditetima ili smanjenom pokretljivošću;</p> <p>b) obezbijediti obuku o jednakosti invalidnih lica i svijesti o invalidnosti za svo osoblje koje radi na aerodromu koje se direktno bavi putnicima;</p> <p>c) obezbijediti da, nakon zapošljavanja, svi novi zaposlenici pohađaju obuku u vezi invalidnosti kao i da im se obezbijede kursevi osvježavanja znanja prema potrebi.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 12</p> <p>Nadoknada za izgubljena ili oštećena invalidska kolica, drugu opremu za kretanje i pomoćna sredstva</p>	<p>Član 63.</p> <p>(Nadoknada za izgubljena ili oštećena invalidska kolica, drugu opremu za kretanje i pomoćna sredstva)</p> <p>U slučaju da se invalidska kolica ili druga oprema za kretanje ili pomoćna sredstva izgube ili oštete za vrijeme njihovog</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

U slučaju da se invalidska kolica ili druga oprema za kretanje ili pomoćna sredstva izgube ili oštete za vrijeme njihovog prihvata i otpreme na aerodromu ili prevoza u vazduhoplovu, putniku kojem pripada predmetna oprema daje se nadoknada u skladu sa pravilima međunarodnog prava, ECAA Sporazuma i ovog Zakona.				
<p>Član 13</p> <p>Sprečavanje odbacivanja obaveze</p> <p>Obaveze prema licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti u skladu sa ovom Uredbom ne smiju se ograničiti niti odbaciti.</p>	<p>Član 64.</p> <p>(Sprečavanje odbacivanja obaveze)</p> <p>Obaveze prema licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti u skladu sa ovim Zakonom ne smiju se ograničiti niti odbaciti.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>Član 14</p> <p>Izvršni organ i njegovi zadaci</p> <p>1. Svaka država članica dužna je odrediti organ ili organe nadležne za sprovođenje ove Uredbe u pogledu letova sa aerodroma ili ka aerodromima smještenim na njenoj teritoriji. Ovo tijelo prema potrebi preduzima neophodne mjere da se obezbijedi poštovanje prava lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, uključujući poštovanje standarda navedenih u Članu 9(1). Države članice su dužne obavijestiti Komisiju o tome koji su organi određeni.</p>	<p>Član 65.</p> <p>(Izvršni organ i njegovi zadaci)</p> <p>(1). Ovim Zakonom se utvrđuje da je Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (BHDCa) nadležno tijelo koje se bavi pitanjima nadzora nad provođenjem odredaba ovog zakona o pravima lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti</p> <p>(2). BHDCa prema potrebi preduzima neophodne mjere da se obezbijedi poštovanje prava lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti, uključujući poštovanje standarda navedenih u članu 60. stav (1) ovog Zakona.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>Član 14</p> <p>2. Države članice su dužne, prema potrebi, obezbijediti da izvršni organ ili organi utvrđeni u skladu sa stavom 1 takođe osiguraju zadovoljavajuću primjenu Člana 8, uključujući i odredbe o naplati naknada da bi se izbjegla neravnomernost konkurencija. U tu svrhu države članice mogu odrediti i poseban organ.</p>		<p>Član 65.</p> <p>(3). BHDCA je dužna, prema potrebi, u skladu sa stavom (1) osigurati zadovoljavajuću primjenu člana 59. ovog Zakona, uključujući i odredbe o naplati naknada da bi se izbjegla neravnomernost konkurencija</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>
<p>Član 15</p> <p>Žalbeni postupak</p> <p>1. Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti koje smatra da je ova Uredba prekršena može se obratiti upravnom organu aerodroma ili predmetnom vazdušnom prevozniku, zavisno od slučaja.</p>		<p>Član 66.</p> <p>(Žalbeni postupak)</p> <p>(1) .Lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti koje smatra da je ovaj Zakon prekršen može se obratiti upravnom organu aerodroma ili predmetnom zračnom operatoru, zavisno od slučaja.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>
<p>Član 15</p> <p>2. Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti ne može na ovaj način doći do zadovoljavajućeg rješenja, može uložiti žalbu o navodnoj povredi ove Uredbe bilo kojem organu ili organima utvrđenim Članom 14(1), ili nekom drugom nadležnom organu koji odredi država članica.</p>		<p>Član 66.</p> <p>(2). Ako lice sa invaliditetom ili lice smanjene pokretljivosti ne može na ovaj način doći do zadovoljavajućeg rješenja, može uložiti žalbu o navodnoj povredi ovog Zakona BHDCA.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>

<p>Član 15</p> <p>3. Organ u jednoj državi članici koji primi žalbu u vezi pitanja koje je u nadležnosti imenovanog organa iz druge države članice dužan je žalbu proslijediti organu te druge države članice.</p>	<p>Član 66.</p> <p>(3). Ukoliko BHDCA primi žalbu u vezi pitanja koje je u nadležnosti imenovanog organa iz druge države koja je potpisnica ECAA sporazuma dužna je žalbu proslijediti organu te druge države članice.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 15</p> <p>4. Države članice su dužne preduzeti mjere da lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti obavijeste o njihovim pravima po ovoj Uredbi kao i o mogućnosti ulaganja žalbe navedenom organu ili organima.</p>	<p>Član 66.</p> <p>(4). BHDCA je dužna preduzeti mjere da lica sa invaliditetom i lica smanjene pokretljivosti budu obaviještena o njihovim pravima po ovom Zakonu kao i o mogućnosti ulaganja žalbe BHDCA.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p><u>ANEKS I</u></p> <p>Pomoć u nadležnosti upravnih organa aerodroma</p> <p>Pomoć i rješenja neophodna da se licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti omogući da: -najave svoj dolazak na aerodrom i zahtjev za pomoć na za to označenim tačkama unutar i van terminalnih zgrada navedenih u Članu 5, -se kreću od označene tačke do prijavnog pulta, prijave i registruju priliag, -dođu od prijavnog pulta do vazduhoplova, uz završavanje</p>	<p>Član 67.</p> <p>(Pomoć u nadležnosti upravnih organa aerodroma)</p> <p>(1) Pomoć i rješenja neophodna da se licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti omogući da:</p> <p>(a) najave svoj dolazak na aerodrom i zahtjev za pomoć na za to označenim tačkama unutar i van terminalnih zgrada navedenih u članu 56. ovog Zakona,</p> <p>(b) se kreću od označene tačke do</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>emigracionih, carinskih i bezbjednosnih procedura,</p> <p>se ukrcaju u vazduhoplov, uz obezbijeden lift, invalidska kolica ili drugu neophodnu pomoć, po potrebi, dođu od vrata vazduhoplova do svojih sjedišta,</p> <p>smjeste i pokupe svoj prtljag u vazduhoplovu,</p> <p>dođu od svojih sjedišta do vrata vazduhoplova,</p> <p>se iskrcaju iz vazduhoplova, uz obezbijeden lift, invalidska kolica ili drugu neophodnu pomoć, po potrebi, dođu od vazduhoplova do prostora za preuzimanje prtljaga i pokupe svoj prtljag, uz završavanje emigracionih, carinskih i bezbjednosnih procedura, dođu od prostora za preuzimanje prtljaga do označene tačke,</p> <p>stignu na vezani let kada su u tranzitu, uz pomoć i na vazdušnoj i na zemaljskoj strani, kao i u okviru i između terminala, prema potrebi, dođu do toaleta, ako je potrebno.</p> <p>Kada licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti pomoć pruža lice koje je u njegovoj pratnji, tom licu se mora, na zahtjev, dozvoliti da neophodnu pomoć pruži na aerodromu, kao i pri ukrcavanju i iskrcavanju.</p> <p>Prihvat i otprema sve neophodne opreme za kretanje, uključujući i opremu kao što su električna invalidska kolica, za što je potrebno upozorenje 48 sati unaprijed, i koja podliježe eventualnim prostornim ograničenjima</p>	<p>prijavnog pulta,</p> <p>(c) prijave i registruju prtljag,</p> <p>(d) dođu od prijavnog pulta do vazduhoplova, uz završavanje emigracionih, carinskih i bezbjednosnih procedura,</p> <p>(e) se ukrcaju u vazduhoplov, uz obezbijeden lift, invalidska kolica ili drugu neophodnu pomoć, po potrebi,</p> <p>(f) dođu od vrata vazduhoplova do svojih sjedišta,</p> <p>(g) smjeste i pokupe svoj prtljag u zrakoplovu,</p> <p>(h) dođu od svojih sjedišta do vrata vazduhoplova,</p> <p>(i) se iskrcaju iz vazduhoplova, uz obezbijeden lift, invalidska kolica ili drugu neophodnu pomoć, po potrebi,</p> <p>(j) dođu od vazduhoplova do prostora za preuzimanje prtljaga i pokupe svoj prtljag, uz završavanje emigracionih, carinskih i bezbjednosnih</p>		
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--	--

<p>u vazduhoplovu, kao i primjeni odgovarajućih propisa koji se tiču opasnog tereta.</p> <p>Privremena zamjena oštećene ili izgubljene opreme, pri čemu nije obavezna zamjena jednakog jednakim. Prihvati i otprema priznatih pasa pomagača, prema potrebi.</p> <p>Dostavljanje informacija potrebnih za let, u pristupačnim formatima.</p>	<p>procedura,</p> <p>(k) dođu od prostora za preuzimanje prtljaga do označene tačke,</p> <p>(l) stignu na vezani let kada su u tranzitu, uz pomoć i na vazdušnoj i na zemaljskoj strani, kao i u okviru i između terminala, prema potrebi,</p> <p>(m) dođu do toaleta, ako je potrebno.</p> <p>(2) Kada licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti pomoć pruža lice koje je u njegovoj pratnji, tom licu se mora, na zahtjev, dozvoliti da neophodnu pomoć pruži na aerodromu, kao i pri ukrcavanju i iskrcavanju.</p> <p>(3) Prihvati i otprema sve neophodne opreme za kretanje, uključujući i opremu kao što su električna invalidska kolica, za što je potrebno upozorenje 48 sati unaprijed, i koja podliježe eventualnim prostornim ograničenjima u zrakoplovu, kao i primjeni odgovarajućih propisa koji se tiču opasnog tereta.</p> <p>(4) Privremena zamjena oštećene ili</p>		
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--	--

	<p>izgubljene opreme, pri čemu nije obavezna zamjena jednakog jednakim.</p> <p>(5) Prihvat i otprema priznatih pasa pomagača, prema potrebi.</p> <p>(6) Dostavljanje informacija potrebnih za let, u pristupačnim formatima.</p>			
<p><u>ANEKS II</u></p> <p>Pomoć vazdušnih prevoznika</p> <p>Prevoz priznatih pasa pomagača u kabini, u zavisnosti od nacionalnih propisa.</p> <p>Pored medicinske opreme, prevoz najviše dva komada opreme za kretanje po jednom licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, uključujući električna invalidska kolica, za što je potrebno upozorenje 48 sati unaprijed, i koja podliježe eventualnim prostornim ograničenjima u vazduhoplovu, kao i primjeni odgovarajućih propisa koji se tiču opasnog tereta.</p> <p>Dostavljanje bitnih informacija u vezi sa letom, u pristupačnim formatima.</p> <p>Učiniti sve u okviru svojih mogućnosti da se, na zahtjev, red sjedenja postavi</p>	<p>Član 68.</p> <p>(Pomoć zračnih prevoznika)</p> <p>(1) Zračni operatori će obezbijediti prevoz priznatih pasa pomagača u kabini posebnim propisima donesenim u skladu sa ovim Zakonom.</p> <p>(2) Pored medicinske opreme, zračni operator će obezbijediti prevoz najviše dva komada opreme za kretanje po jednom licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti, uključujući električna invalidska kolica, za što je potrebno upozorenje 48 sati unaprijed, i koja podliježe eventualnim prostornim ograničenjima u zrakoplovu, kao i primjeni odgovarajućih propisa koji se tiču opasnog tereta.</p> <p>(3) Zračni operatori će obezbijediti</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>tako da zadovolji potrebe lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti a u skladu sa bezbjednosnim zahtjevima i raspoloživošću.</p> <p>Pomoć u odlasku u toalet, ako je potrebno.</p> <p>Kada licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti pomoć pruža lice iz njegove pratnje, vazdušni prevoznik će učiniti sve u okviru svojih mogućnosti da tom licu obezbijedi sjedište odmah pored predmetnog lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p>	<p>dostavljanje bitnih informacija u vezi sa letom, u pristupačnim formatima.</p> <p>(4) Zračni operator će učiniti sve u okviru svojih mogućnosti da se, na zahtjev, red sjedenja postavi tako da zadovolji potrebe lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti a u skladu sa bezbjednosnim zahtjevima i raspoloživošću.</p> <p>(5) Zračni operator će obezbijediti pomoć u odlasku u toalet, ako je potrebno.</p> <p>(6) Kada licu sa invaliditetom ili licu smanjene pokretljivosti pomoć pruža lice iz njegove pratnje, zračni operator će učiniti sve u okviru svojih mogućnosti da tom licu obezbijedi sjedište odmah pored predmetnog lica sa invaliditetom ili lica smanjene pokretljivosti.</p>		
<p>5. Usklađenost sa ostalim izvorima prava EU: Multilateralni sporazum o zajedničkoj evropskoj zrakoplovnoj oblasti – European Common Aviation Area (ECAA), 2006. Ratificiran 2007 od strane Parlamentarne skupštine BiH</p>			

UPOREDNI PRIKAZ USKLAĐENOSTI ¹	
Datum izrade: 05.03. 2013. godine	
1. Naziv propisa : UREDBA VIJEĆA (EC) br. 2027/97 od 09. oktobra 1997. o odgovornosti zračnih prijevoznika u pogledu zračnog prijevoza putnika i njihove prtljage u slučaju nesreće (Sl. gl. L 285, 17. 10. 1997) Council Regulation (EC) No 2027/97 of 9 October 1997 on air carrier liability in the event of accidents (OJ L 285, 17. 10. 1997)	
CELEX oznaka: 31997R2027	
Predmet reguliranja: Ovom Uredbom utvrđuju se obaveze zračnih prijevoznika iz Zajednice prema putnicima u vezi sa odgovornošću u slučaju nesreće za štetu pretrpljenu u slučaju smrti ili ranjavanja putnika ili druge tjelesne povrede koju je pretrpio putnik, ako se nesreća koja je uzrokovala tako pretrpljeno štetu dogodila u avionu ili tokom bilo koje operacije ukrcajanja ili iskrcajanja.	
Cilj reguliranja: Osigurati naknadu putnicima u slučaju vazduhoplovne nesreće	
2. Naziv nacrta/prijedloga propisa: Zakon o obligacionim odnosim u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine Law of obligation relations in civil aviation of Bosnia and Herzegovina	
Predmet reguliranja: Predmet ovog Zakona predstavljaju obligaciono – pravni odnosi, koji se odnose na međunarodni prevoz putnika, prtljaga i tereta, a koji se obavlja zrakoplovom za naknadu.	
Cilj reguliranja: Ciljevi koji se žele postići donošenjem Zakona jesu: <ul style="list-style-type: none"> • Unifikacija pravila vezanih za masanaka, promjene i prestanak obligaciono – pravnih odnosa u civilnom zrakoplovstvu i; • Usaglašenost obligaciono – pravnih pravila sa pravilima sadržanim u međunarodnim propisima (Montrealska konvencija). 	
3. Usklađenost sa primarnim izvorom prava Evropske unije: Ugovor o funkcioniranju Evropske unije, pređišeni tekst 2010/C83/01, Glava VII: Zajednička pravila o tržišnom natjecanju, oporezivanju i usklađivanju zakonodavstava, Poglavlje 3: Usklađivanje zakonodavstava Potpuno usklađen	
4. Usklađenost sa sekundarnim izvorom prava Evropske unije: Potpuno usklađeno	

¹ Konsolidovana Uredba vijeća br. 2027/97. od 9. oktobra. 1997 o odgovornosti zračnih prijevoznika u slučaju nesreće izmjenjena uredbom br. 889/2002 Evropskog parlamenta i Vijeća 13. maja. 2002. godine.

a) Odredbe propisa EU	b) Odredbe nacрта/prijedloga propisa	c) Usklađenost odredbe nacрта/prijedloga propisa sa odredbama propisa EU	d) Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	e) Predviđeni rok za postizanje potpune usklađenosti
<p>Član 1</p> <p>Ovom se Uredbom primjenjuju odgovarajuće odredbe Montrealske konvencije u pogledu vazdušnog prevoza putnika i njihovog prtljaga te se utvrđuju određene dodatne odredbe. Područje primjene ovih odredbi se takođe proširuje na prevoz vazduhom unutar pojedinačne države članice.</p>	<p>Član 1</p> <p>(Predmet)</p> <p>(3). Ovim Zakonom se primjenjuju odgovarajuće odredbe: Konvencije o ujednačavanju određenih pravila u međunarodnom prometu zrakom, (u daljem tekstu: Montrealska konvencija), u pogledu vazdušnog prevoza putnika i njihovog prtljaga te se utvrđuju određene dodatne odredbe, kao i odredbe ECAA Sporazuma.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 2</p> <p>1. U ovoj Uredbi:</p> <p>(a) 'vazdušni prevoznik' označava preduzeće za vazdušni prevoz sa važećom operativnom dozvolom;</p>			Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 785/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.	

<p>(b) 'Vazdušni prevoznik Zajednice' označava vazdušnog prevoznika sa važećom operativnom dozvolom koju je izdala država članica u skladu sa odredbama Uredbe (EEZ) br. 2407/92;</p>			<p>Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 785/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.</p>	
<p>(c) 'Lice koje ima pravo na nadoknadu' označava putnika ili bilo koje lice koje, u skladu sa važećim propisima, ima pravo da traži nadoknadu štete kad se radi o tom putniku;</p>	<p>10). „Lice koje ima pravo na nadoknadu” označava putnika ili bilo koje lice koje, u skladu sa važećim propisima, ima pravo da traži nadoknadu štete kad se radi o tom putniku;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(d) 'prtljag', sem ako nije drugačije određeno, označava i registrovani i neregistrovani prtljag u smislu člana 17(4) Montrealske konvencije;</p>	<p>19). „prtljag”, sem ako nije drugačije određeno, označava i registrovani i neregistrovani prtljag u smislu člana 17. stav (4) Montrealske konvencije;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(e) "SDR" znači specijalno pravo vučenja (Special Drawing Right) kako ga je definisao Međunarodni monetarni fond;</p>			<p>Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 785/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa</p>	

				navedenom Uredbom.	
(f) 'Varšavska konvencija' označava Konvenciju za ujednačavanje određenih pravila vezanih za međunarodni vazdušni prevoz, potpisanu u Varšavi 12. oktobra 1929, ili Varšavsku konvenciju dopunjenu i izmijenjenu u Hagu 28. septembra 1955. i Konvenciju kojom se dopunjuje Varšavska konvencija sačinjenu u Gvadalalahari 18. septembra 1961;				Navedeni termin se ne koristi u ovom Zakonu te iz tog razloga nije preuzet.	
(g) 'Montrealska konvencija' označava 'Konvenciju za ujednačavanje određenih pravila vezanih za međunarodni vazdušni prevoz', potpisanu u Montrealu 28. maja 1999.			Potpuno usklađeno		
2. Koncepti sadržani u ovoj Uredbi koji nisu definisani u stavu 1 ekvivalentni su onim koji se koriste u Varšavskoj konvenciji.				Navedeni termin se ne koristi u ovom Zakonu te iz tog razloga nije preuzet.	
<p>Član 3</p> <p>1. Odgovornost vazdušnog prevoznika Zajednice, kad se radi o putnicima i njihovom prtljagu, se uređuje svim odredbama Montrealske konvencije koje se odnose na takvu odgovornost.</p>		Član 19.	Potpuno usklađeno		
2. Obaveza osiguranja utvrđena u		Član 19.	Potpuno usklađeno		

članu 7 Uredbe (EEZ) br. 2407/92, u onoj mjeri u kojoj se odnosi na odgovornost za putnike, podrazumijeva da se od vazdušnog prevoznika Zajednice zahtijeva da se osigura do odgovarajuće visine koja svim licima koja imaju pravo na nadoknadu štete osigurava isplatu cjelokupnog iznosa na koji imaju pravo u skladu s ovom Uredbom.”;	(2). Obaveza osiguranja podrazumijeva da se od zračnog operatera ECAA područja zahtijeva da se osigura do odgovarajuće visine koja svim licima koja imaju pravo na nadoknadu štete obezbjeđuje isplatu cjelokupnog iznosa na koji imaju pravo u skladu sa odredbama ovog Zakona i Pravilnika o radnoj dozvoli zračnog operatera i zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prevoza (Sl.gl.BiH 66/10), DODATAK I, član 4(h).			
Član 3a Dodatni iznos koji vazdušni prevoznik Zajednice može zahtijevati, u skladu s članom 22. stavom 2. Montrealske konvencije, ako putnik u posebnoj izjavi izrazi želju za dostavom svog prtljaga do odredišta, se zasniva na tarifi koja zavisi od dodatnih troškova prevoza i osiguranja datog prtljaga koji se plaćaju pored troškova prtljaga čiji se iznos procjenjuje najviše do ili ispod granice odgovornosti. Tarifa je dostupna putnicima na zahtjev.”;	Član 26. (7). Dodatni iznos koji zračni operater ECAA područja može zahtijevati, u skladu sa stavom (2) ovog člana, ako putnik u posebnoj izjavi izrazi želju za dostavom svoje prtljage do odredišta, se zasniva na tarifi koja zavisi od dodatnih troškova prevoza i osiguranja datog prtljaga koji se plaćaju povrh troškova prtljaga čiji se iznos procjenjuje najviše do ili ispod granice odgovornosti. Tarifa je dostupna putnicima na zahtjev.	Potpuno usklađeno		
Član 5.	Član 20. (2). Zračni operater ECAA područja bez odlaganja, a najkasnije petnaest dana od	Potpuno usklađeno		

1. Vazdušni prevoznik Zajednice bez odlaganja, a najkasnije petnaest dana od dana utvrđivanja identiteta fizičkog lica koje ima pravo na naknadu štete, isplaćuje avans srazmjern teškoćama koje je to lice pretrpjelo i koji mu omogućava da zadovolji trenutne materijalne potrebe.					
<p>Član 5</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje stav 1., avans u slučaju smrti ne smije biti manji od 16 000 SDR-a po putniku u protivvrijednosti eurima.</p>	Član 20.	(3) Ne dovodeći u pitanje stav (1), predujam u slučaju smrti ne smije biti manji od 16.000 SDR-a po putniku u protivvrijednosti u konvertibilnim markama.	Potpuno usklađeno		
<p>Član 5</p> <p>3. Avans ne predstavlja priznanje odgovornosti i može se kompenzovati kasnijim iznosima isplaćenim na osnovu odgovornosti vazdušnog prevoznika Zajednice, ali je nepovratan osim u slučajevima propisanim u članu 20. Montrealske konvencije ili u slučaju kada je avans bio isplaćen licu koje nije imalo pravo na nadoknadu štete."</p>	Član 20.	(4). Predujam ne predstavlja priznanje odgovornosti i može se kompenzirati kasnijim iznosima isplaćenim na osnovu odgovornosti zračnog operatora ECAA područja, ali je nepovratan osim u slučajevima propisanim u članu 24. ovog Zakona ili u slučaju kada je predujam bio isplaćen licu koje nije imalo pravo na nadoknadu štete.	Potpuno usklađeno		
<p>Član 6</p> <p>1. Svi vazdušni prevoznici prilikom</p>	Član 43.	(2). Svi zračni prevoznici prilikom prodaje zračnog prevoza unutar ECAA područja	Potpuno usklađeno		

prodaje vazdušog prevoza u Zajednici osiguravaju da rezime glavnih odredbi koje uređuju odgovornost prema putnicima i njihovom prtljagu, uključujući rokove za podnošenje tužbe za nadoknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljagi, budu dostupni putnicima na svim prodajnim mjestima, uključujući prodaju telefonom ili internetom. Kako bi udovoljili ovom zahtjevu za pružanje informacija, zračni prevoznici koriste obavještenje, kako je to navedeno u članu 44. ovog Zakona. Takav rezime ili obavještenje ne može služiti kao osnova za zahtjev za nadoknadu štete, niti se može koristiti za tumačenje odredaba ovog Zakona.	osiguravaju da rezime glavnih odredbi koje uređuju odgovornost prema putnicima i njihovom prtljagu, uključujući rokove za podnošenje tužbe za nadoknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljagi, budu dostupni putnicima na svim prodajnim mjestima, uključujući prodaju telefonom ili internetom. Kako bi udovoljili ovom zahtjevu za pružanje informacija, zračni prevoznici koriste obavještenje, kako je to navedeno u članu 44. ovog Zakona. Takav rezime ili obavještenje ne može služiti kao osnova za zahtjev za nadoknadu štete, niti se može koristiti za tumačenje odredaba ovog Zakona.		
2. Pored zahtjeva vezanih za pružanje informacija iz stava 1., svi vazdušni prevoznici, za vazdušni prevoz koji se obavlja ili prodaje u Zajednici, svakom putniku izdaju pisano obavještenje o: - granici odgovornosti prevoznika koja važi za dati let, u slučaju smrti ili povrede, ukoliko takva granica postoji; - granici odgovornosti prevoznika koja važi za dati let u slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga kao i upozorenje na to da putnik treba prilikom registracije prtljaga upozoriti avio-kompaniju na sav prtljag čija vrijednost premašuje taj iznos, ili prtljag u cjelini treba osigurati prije putovanja;	<p>Član 43.</p> <p>(3). Pored zahtjeva vezanih za pružanje informacija iz stava (1), svi zračni prevoznici, za zračni prevoz koji se obavlja ili prodaje, svakom putniku izdaju pisano obavještenje o:</p> <p>a) granici odgovornosti operatora koja važi za dati let, u slučaju smrti ili povrede, ukoliko takva granica postoji;</p> <p>b) granici odgovornosti operatora koja važi za dati let u slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga kao i upozorenje na to da putnik treba prilikom registracije</p>	Potpuno usklađeno	

<p>- granici odgovornosti prevoznika koja važi za dati let za štetu izazvanu kašnjenjem.</p>	<p>priljaga upozoriti avio-kompaniju na sav priljag čija vrijednost premašuje taj iznos, ili priljag u cjelini treba osigurati prije putovanja;</p> <p>c) granici odgovornosti operatora koja važi za dati let za štetu izazvanu kašnjenjem.</p>		
<p>3. Kada prevoz u cjelini obavljaju vazdušni prevoznici Zajednice, ograničenja koja su navedena u skladu sa zahtjevima za pružanje informacija iz stavova 1. i 2. su ograničenja utvrđena ovom Uredbom, osim u slučaju kada vazdušni prevoznik Zajednice dobrovoljno primjenjuje viša ograničenja. Na sav prevoz koji obavljaju vazdušni prevoznici izvan Zajednice primjenjuju se stavovi 1. i 2. samo u pogledu prevoza u Zajednicu, iz nje ili u njoj."</p>	<p>Član 43.</p> <p>(4). Kada prevoz u cjelini obavljaju zračni operator iz ECAA područja, ograničenja koja su navedena u skladu sa zahtjevima za pružanje informacija iz stavova (1) i (2) su ograničenja utvrđena ovim Zakonom, osim u slučaju kada zračni operator ECAA područja dobrovoljno primjenjuje viša ograničenja.</p> <p>(5). Na sav prevoz koji obavljaju vazdušni prevoznici izvan ECAA područja primjenjuju se stavovi (1) i (2) samo u pogledu prevoza u ECAA područje, iz njega ili u njemu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 7</p> <p>Najkasnije tri godine nakon što Uredba (EZ) br. 889/2002(7) počne da se primjenjuje, Komisija sastavlja izvještaj o primjeni ove Uredbe. Komisija će posebno ispitati potrebu za izmjenom iznosa navedenih u</p>		<p>Neprenosivo</p>	

odgovarajućim članovima Montrealske konvencije u svjetlu ekonomskog razvoja i obavještenja depozitara ICAO -a".					
<p>ANEKS</p> <p>Odgovornost vazdušnog prevoznika za putnike i njihov prtljag</p> <p>Ovo informativno obavještenje rezimira pravila o odgovornosti koja primjenjuju vazdušni prevoznici Zajednice kao što zahtijeva zakonodavstvo Zajednice i Montrealska konvencija.</p>	<p>Član 44.</p> <p>(Odgovornost zračnog operatora za putnike i njihov prtljag)</p> <p>Izvod o odgovornosti zračnog operatora prema putnicima i njihovom prtljagu sa kojima je zračni operator dužan da upozna putnike glasi:</p> <p>„Ovo informativno obavještenje rezimira pravila o odgovornosti zračnih operatora sa ECAA područja u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Montrealske konvencije.</p>	Potpuno usklađeno			
<p>Nadoknada u slučaju smrti ili povrede</p> <p>Ne postoje finansijska ograničenja za odgovornost u slučaju povrede ili smrti putnika. Vazdušni prevoznik ne može osporavati zahtjeve za nadoknadu štete u slučaju kada se radi o šteti do iznosa od 100000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti). U slučaju iznosa većeg od navedenog, vazdušni prevoznik može osporavati zahtjev dokazujući da nije nemarno postupao ili</p>	<p>Član 44.</p> <p>(1). Nadoknada u slučaju smrti ili povrede</p> <p>Ne postoje finansijska ograničenja za odgovornost u slučaju povrede ili smrti putnika. Zračni operator ne može osporavati zahtjeve za nadoknadu štete u slučaju kada se radi o šteti do iznosa od 113.100 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti). U slučaju iznosa većeg</p>	Potpuno usklađeno			

da nije kriv zbog nečeg drugog.	od navedenog, zračni operator može osporavati zahtjev dokazujući da nije nemarno postupao ili da nije kriv zbog nečeg drugog.			
<p>Avansna plaćanja</p> <p>U slučaju smrti ili povrede putnika, vazdušni prevoznik mora u roku od 15 dana od identifikacije lica koje ima pravo na nadoknadu štete isplatiti avans koji je potreban za pokrivanje trenutnih ekonomskih potreba. U slučaju smrti ovo avansno plaćanje ne smije biti manje od 16 000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).</p>	<p>Član 44.</p> <p>(2). Avansna plaćanja</p> <p>a) U slučaju smrti ili povrede putnika, zračni operator mora u roku od 15 dana od identifikacije lica koje ima pravo na nadoknadu štete isplatiti predugjam koji je potreban za pokrivanje trenutnih ekonomskih potreba. U slučaju smrti ovo avansno plaćanje ne smije biti manje od 16.000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Kašnjenje putnika</p> <p>U slučaju kašnjenja putnika, vazdušni prevoznik je odgovoran za štetu osim ako je preduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće preduzeti takve mjere. Odgovornost u slučaju kašnjenja putnika je ograničena na 4 150 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).</p>	<p>Član 44.</p> <p>(3). Kašnjenje putnika</p> <p>U slučaju kašnjenja putnika, zračni operator je odgovoran za štetu osim ako je preduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće preduzeti takve mjere. Odgovornost u slučaju kašnjenja putnika je ograničena na 4.694 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti)</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Kašnjenje prtljaga</p>	<p>Član 44.</p>	Potpuno usklađeno		

<p>U slučaju kašnjenja prtljaga, vazdušni prevoznik je odgovoran za štetu osim ako je preduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće preduzeti takve mjere.</p> <p>Odgovornost u slučaju kašnjenja prtljaga je ograničena na 1 000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).</p>	<p>(4). Kašnjenje prtljaga</p> <p>U slučaju kašnjenja prtljaga, zračni operator je odgovoran za štetu osim ako je preduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće preduzeti takve mjere. Odgovornost u slučaju kašnjenja prtljaga je ograničena na 1.131 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti)</p>			
<p>Uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga</p> <p>Vazdušni prevoznik je odgovoran za uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga do iznosa od 1 000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti). U slučaju registrovanog prtljaga, vazdušni prevoznik je odgovoran čak i ako nije kriv, sem ako je prtljag bio neispravan. U slučaju prtljaga koji nije registrovan, prevoznik je odgovoran samo ako je kriv.</p>	<p>Član 44.</p> <p>(5). Uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga</p> <p>Zračni operator je odgovoran za uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga do iznosa od 1.131 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti). U slučaju registrovanog prtljaga, zračni operator je odgovoran čak i ako nije kriv, osim ako je prtljag bio neispravan. U slučaju prtljaga koji nije registrovan, operator je odgovoran samo ako je kriv.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Viša ograničenja odgovornosti za prtljag</p> <p>Putnik ima pravo na više ograničenje odgovornosti ako najkasnije pri registraciji da posebnu izjavu i plati dodatnu naknadu.</p>	<p>Član 44.</p> <p>(6). Viša ograničenja odgovornosti za prtljag</p> <p>Putnik ima pravo na više ograničenje odgovornosti ako najkasnije pri registraciji da posebnu izjavu i plati</p>	Potpuno usklađeno		

<p>Žalbe vezane za prtljag</p> <p>Ako je prtljag oštećen, ako kasni ili je izgubljen ili uništen, putnik mora pisati i žaliti se vazdušnom prevozniku što je prije moguće. U slučaju oštećenja registrovanog prtljaga, putnik mora pisati i žaliti se u roku od 7 dana, a u slučaju kašnjenja u roku od 21 dana, u oba slučaja od datuma na koji je prtljag bio predat putniku.</p>	<p>Član 44.</p> <p>(7). Žalbe vezane za prtljag</p> <p>Ako je prtljag oštećen, ako kasni ili je izgubljen ili uništen, putnik mora pisati i žaliti se zračnom operatoru što je prije moguće. U slučaju oštećenja registrovanog prtljaga, putnik mora pisati i žaliti se u roku od 7 dana, a u slučaju kašnjenja u roku od 21 dana, u oba slučaja od datuma na koji je prtljag bio predat putniku.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>
<p>Odgovornost ugovornih i stvarnih prevoznika</p> <p>Ako vazdušni prevoznik koji zaista izvodi let nije i ugovorni vazdušni prevoznik, putnik ima pravo da uputi žalbu ili da podnese zahtjev za nadoknadu štete protiv bilo kojeg od njih. Ukoliko je na karti naznačeno ime ili kod vazdušnog prevoznika, taj je vazdušni prevoznik ugovorni prevoznik.</p>	<p>Član 44.</p> <p>(8). Odgovornost ugovornih i stvarnih operatora</p> <p>Ako zračni operator koji zaista izvodi let nije i ugovorni zračni operator, putnik ima pravo da uputi žalbu ili da podnese zahtjev za nadoknadu štete protiv bilo kojeg od njih. Ukoliko je na karti naznačeno ime ili kod zračnog operatora, taj je zračni operator ugovorni operator.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>
<p>Rok za podnošenje tužbe</p> <p>Tužba za nadoknadu štete mora se podnijeti u roku od dvije godine od datuma dolaska vazduhoplova ili od datuma kada je vazduhoplov trebao</p>	<p>Član 44.</p> <p>(9). Rok za podnošenje tužbe</p> <p>Tužba za nadoknadu štete mora se</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>

sletjeti.

podnijeti u roku od dvije godine od
datuma dolaska zrakoplova ili od datuma
kada je zrakoplov trebao sletjeti.

UPOREDNI PRIKAZ USKLAĐENOSTI¹

Datum izrade: 05.03.2013.godine

1. Naziv propisa :
UREDBA VIJEĆA (EC) br. 2027/97 od 09. oktobra 1997. o odgovornosti zračnih prijevoznika u pogledu zračnog prijevoza putnika i njihove prtljage u slučaju nesreće (Sl.gl. L 285, 17.10.1997)
Council Regulation (EC) No 2027/97 of 9 October 1997 on air carrier liability in the event of accidents (OJ L 285, 17.10.1997)

CELEX oznaka: 31997R2027

Predmet reguliranja: Ovom Uredbom utvrđuju se obaveze zračnih prijevoznika iz Zajednice prema putnicima u vezi sa odgovornošću u slučaju nesreće za štetu pretrpionu u slučaju smrti ili ranjavanja putnika ili druge tjelesne povrede koju je pretrpio putnik, ako se nesreća koja je uzrokovala tako pretrpionu štetu dogodila u avionu ili tokom bilo koje operacije ukrcajanja ili iskrcajanja.

Cilj reguliranja: Osigurati naknadu putnicima u slučaju vazduhoplovne nesreće

2. Naziv nacrta/prijedloga propisa: **Zakon o obligacionim odnosim u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine**
Law of obligation relations in civil aviation of Bosnia and Herzegovina

Predmet reguliranja: Predmet ovog Zakona predstavljaju obligaciono – pravni odnosi, koji se odnose na međunarodni prevoz putnika, prtljaga i tereta, a koji se obavlja zrakoplovom za naknadu.

Cilj reguliranja: Ciljevi koji se žele postići donošenjem Zakona jesu:

- Unifikacija pravila vezanih za maslanak, promjene i prestanak obligaciono – pravnih odnosa u civilnom zrakoplovstvu i;
- Usaglašenost obligaciono – pravnih pravila sa pravilima sadržanim u međunarodnim propisima (Montrealaska konvencija).

3. Usklađenost sa primarnim izvorom prava Evropske unije:

Ugovor o funkcioniranju Evropske unije, prečišćeni tekst 2010/C83/01, Glava VII: Zajednička pravila o tržišnom natjecanju, oporezivanju i usklađivanju zakonodavstava, Poglavlje 3: Usklađivanje zakonodavstava
Potpuno usklađen

4. Usklađenost sa sekundarnim izvorom prava Evropske unije:

Potpuno usklađeno

¹ Konsolidovana Uredba vijeća br. 2027/97. od 9.oktobra.1997 o odgovornosti zračnih prijevoznika u slučaju nesreće izmjenjena uredbom br. 889/2002 Evropskog parlamenta i Vijeća 13.maja. 2002.godine.

a) Odredbe propisa EU	b) Odredbe nacрта/prijedloga propisa	c) Usklađenost odredbe nacрта/prijedloga propisa sa odredbama propisa EU	d) Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	e) Predviđeni rok za postizanje potpune usklađenosti
<p>Član 1</p> <p>Ovom se Uredbom primjenjuju odgovarajuće odredbe Montrealske konvencije u pogledu vazdušnog prevoza putnika i njihovog prtljaga te se utvrđuju određene dodatne odredbe. Područje primjene ovih odredbi se takođe proširuje na prevoz vazduhom unutar pojedinačne države članice.</p>	<p>Član 1</p> <p>(Predmet)</p> <p>(3). Ovim Zakonom se primjenjuju odgovarajuće odredbe: Konvencije o ujednačavanju određenih pravila u međunarodnom prometu zrakom, (u daljem tekstu: Montrealska konvencija), u pogledu vazdušnog prevoza putnika i njihovog prtljaga te se utvrđuju određene dodatne odredbe, kao i odredbe ECAA Sporazuma.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>"Član 2</p> <p>1. U ovoj Uredbi:</p> <p>(a) 'vazdušni prevoznik' označava preduzeće za vazdušni prevoz sa važećom operativnom dozvolom;</p>			<p>Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 785/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.</p>	

<p>(b) 'Vazdušni prevoznik Zajednice' označava vazdušnog prevoznika sa važećom operativnom dozvolom koju je izdala država članica u skladu sa odredbama Uredbe (EEZ) br. 2407/92;</p>			<p>Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 785/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa navedenom Uredbom.</p>	
<p>(c) 'Lice koje ima pravo na nadoknadu' označava putnika ili bilo koje lice koje, u skladu sa važećim propisima, ima pravo da traži nadoknadu štete kad se radi o tom putniku;</p>	<p>10). „Lice koje ima pravo na nadoknadu” označava putnika ili bilo koje lice koje, u skladu sa važećim propisima, ima pravo da traži nadoknadu štete kad se radi o tom putniku;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(d) 'prtljag', sem ako nije drugačije određeno, označava i registrovani i neregistrovani prtljag u smislu člana 17(4) Montrealske konvencije;</p>	<p>19). „prtljag”, sem ako nije drugačije određeno, označava i registrovani i neregistrovani prtljag u smislu člana 17. stav (4) Montrealske konvencije;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>(e) "SDR" znači specijalno pravo vučenja (Special Drawing Right) kako ga je definisao Međunarodni monetarni fond;</p>			<p>Definicija termina je već preuzeta iz Uredbe 785/2004, te stepen usklađenosti je naveden u Uporednom prikazu usklađenosti Zakona sa</p>	

				navedenom Uredbom.	
(f) 'Varšavska konvencija' označava Konvenciju za ujednačavanje određenih pravila vezanih za međunarodni vazdušni prevoz, potpisanu u Varšavi 12. oktobra 1929, ili Varšavsku konvenciju dopunjenu i izmijenjenu u Hagu 28. septembra 1955. i Konvenciju kojom se dopunjuje Varšavska konvencija sačinjenu u Gvadalahari 18. septembra 1961;				Navedeni termin se ne koristi u ovom Zakonu te iz tog razloga nije preuzet.	
(g) 'Montrealska konvencija' označava 'Konvenciju za ujednačavanje određenih pravila vezanih za međunarodni vazdušni prevoz', potpisanu u Montrealu 28. maja 1999.			Potpuno usklađeno		
2. Koncepti sadržani u ovoj Uredbi koji nisu definisani u stavu 1 ekvivalentni su onim koji se koriste u Varšavskoj konvenciji.				Navedeni termin se ne koristi u ovom Zakonu te iz tog razloga nije preuzet.	
<p>Član 3</p> <p>1. Odgovornost vazdušnog prevoznika Zajednice, kad se radi o putnicima i njihovom prtljagu, se uređuje odredbama Montrealske konvencije koje se odnose na takvu odgovornost.</p>		Član 19.	Potpuno usklađeno		
2. Obaveza osiguranja utvrđena u		Član 19.	Potpuno usklađeno		

članu 7 Uredbe (EEZ) br. 2407/92, u onoj mjeri u kojoj se odnosi na odgovornost za putnike, podrazumijeva da se od vazdušnog prevoznika Zajednice zahtijeva da se osigura do odgovarajuće visine koja svim licima koja imaju pravo na nadoknadu štete osigurava isplatu cjelokupnog iznosa na koji imaju pravo u skladu s ovom Uredbom.”;	(2). Obaveza osiguranja podrazumijeva da se od zračnog operatera ECAA područja zahtijeva da se osigura do odgovarajuće visine koja svim licima koja imaju pravo na nadoknadu štete obezbjeđuje isplatu cjelokupnog iznosa na koji imaju pravo u skladu sa odredbama ovog Zakona i Pravilnika o radnoj dozvoli zračnog operatera i zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prevoza (Sl.gl.BiH 66/10), DODATAK I, član 4(h).		
Član 3a Dodatni iznos koji vazdušni prevoznik Zajednice može zahtijevati, u skladu s članom 22. stavom 2. Montrealske konvencije, ako putnik u posebnoj izjavi izrazi želju za dostavom svog prtljaga do odredišta, se zasniva na tarifi koja zavisi od dodatnih troškova prevoza i osiguranja datog prtljaga koji se plaćaju pored troškova prtljaga čiji se iznos procjenjuje najviše do ili ispod granice odgovornosti. Tarifa je dostupna putnicima na zahtjev.”;	Član 26. (7). Dodatni iznos koji zračni operater ECAA područja može zahtijevati, u skladu sa stavom (2) ovog člana, ako putnik u posebnoj izjavi izrazi želju za dostavom svoje prtljage do odredišta, se zasniva na tarifi koja zavisi od dodatnih troškova prevoza i osiguranja datog prtljaga koji se plaćaju povrh troškova prtljaga čiji se iznos procjenjuje najviše do ili ispod granice odgovornosti. Tarifa je dostupna putnicima na zahtjev.	Potpuno usklađeno	
Član 5.	Član 20. (2). Zračni operater ECAA područja bez odlaganja, a najkasnije petnaest dana od	Potpuno usklađeno	

1. Vazdušni prevoznik Zajednice bez odlaganja, a najkasnije petnaest dana od dana utvrđivanja identiteta fizičkog lica koje ima pravo na naknadu štete, isplaćuje avans srazmjeran teškoćama koje je to lice pretrpjelo i koji mu omogućava da zadovolji trenutne materijalne potrebe.	dana utvrđivanja identiteta fizičkog lica koje ima pravo na naknadu štete, isplaćuje predjujam srazmjeran teškoćama koje je to lice pretrpjelo i koji mu omogućava da zadovolji trenutne materijalne potrebe.			
<p>Član 5</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje stav 1., avans u slučaju smrti ne smije biti manji od 16 000 SDR-a po putniku u protuvrijednosti eurima.</p>	<p>Član 20.</p> <p>(3).Ne dovodeći u pitanje stav (1), predjujam u slučaju smrti ne smije biti manji od 16.000 SDR-a po putniku u protuvrijednosti u konvertibilnim markama.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 5</p> <p>3. Avans ne predstavlja priznanje odgovornosti i može se kompenzovati kasnijim iznosima isplaćenim na osnovu odgovornosti vazdušnog prevoznika Zajednice, ali je nepovratan osim u slučajevima propisanim u članu 20. Montrealske konvencije ili u slučaju kada je avans bio isplaćen licu koje nije imalo pravo na nadoknadu štete."</p>	<p>Član 20.</p> <p>(4). Predjujam ne predstavlja priznanje odgovornosti i može se kompenzirati kasnijim iznosima isplaćenim na osnovu odgovornosti zračnog operatora ECAA područja, ali je nepovratan osim u slučajevima propisanim u članu 24. ovog Zakona ili u slučaju kada je predjujam bio isplaćen licu koje nije imalo pravo na nadoknadu štete.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Član 6</p> <p>1. Svi vazdušni prevoznici prilikom</p>	<p>Član 43.</p> <p>(2). Svi zračni prevoznici prilikom prodaje zračnog prevoza unutar ECAA područja</p>	Potpuno usklađeno		

<p>prodaje vazdušnog prevoza u Zajednici osiguravaju da rezime glavnih odredbi koje uređuju odgovornost prema putnicima i njihovom prtljagu, uključujući rokove za podnošenje tužbe za nadoknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljagi, budu dostupni putnicima na svim prodajnim mjestima, uključujući prodaju telefonom ili internetom. Kako bi udovoljili ovom zahtjevu za pružanje informacija, vazdušni prevoznici Zajednice koriste obavještenje iz Aneksa. Takav rezime ili obavještenje ne može služiti kao osnova za zahtjev za nadoknadu štete, niti se može koristiti za tumačenje odredaba ove Uredbe ili Montrealske konvencije.</p>	<p>osiguravaju da rezime glavnih odredbi koje uređuju odgovornost prema putnicima i njihovom prtljagu, uključujući rokove za podnošenje tužbe za nadoknadu štete i mogućnost davanja posebne izjave o prtljagi, budu dostupni putnicima na svim prodajnim mjestima, uključujući prodaju telefonom ili internetom. Kako bi udovoljili ovom zahtjevu za pružanje informacija, zračni prevoznici koriste obavještenje, kako je to navedeno u članu 44. ovog Zakona. Takav rezime ili obavještenje ne može služiti kao osnova za zahtjev za nadoknadu štete, niti se može koristiti za tumačenje odredaba ovog Zakona.</p>		
<p>2. Pored zahtjeva vezanih za pružanje informacija iz stava 1., svi vazdušni prevoznici, za vazdušni prevoz koji se obavlja ili prodaje u Zajednici, svakom putniku izdaju pisano obavještenje o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - granici odgovornosti prevoznika koja važi za dati let, u slučaju smrti ili povrede, ukoliko takva granica postoji; - granici odgovornosti prevoznika koja važi za dati let u slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga kao i upozorenje na to da putnik treba prilikom registracije prtljaga upozoriti avio-kompaniju na sav prtljag čija vrijednost premašuje taj iznos, ili prtljag u cjelini treba osigurati prije putovanja; 	<p>Član 43.</p> <p>(3). Pored zahtjeva vezanih za pružanje informacija iz stava (1), svi zračni prevoznici, za zračni prevoz koji se obavlja ili prodaje, svakom putniku izdaju pisano obavještenje o:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) granici odgovornosti operatora koja važi za dati let, u slučaju smrti ili povrede, ukoliko takva granica postoji; b) granici odgovornosti operatora koja važi za dati let u slučaju uništenja, gubitka ili oštećenja prtljaga kao i upozorenje na to da putnik treba prilikom registracije 	<p>Potpuno usklađeno</p>	

<p>- granici odgovornosti prevoznika koja važi za dati let za štetu izazvanu kašnjenjem.</p>	<p>prtljaga upozoriti avio-kompaniju na sav prtljag čija vrijednost premašuje taj iznos, ili prtljag u cjelini treba osigurati prije putovanja;</p> <p>c) granici odgovornosti operatora koja važi za dati let za štetu izazvanu kašnjenjem.</p>		
<p>3. Kada prevoz u cjelini obavljaju vazdušni prevoznici Zajednice, ograničenja koja su navedena u skladu sa zahtjevima za pružanje informacija iz stavova 1. i 2. su ograničenja utvrđena ovom Uredbom, osim u slučaju kada vazdušni prevoznik Zajednice dobrovoljno primjenjuje viša ograničenja. Na sav prevoz koji obavljaju vazdušni prevoznici izvan Zajednice primjenjuju se stavovi 1. i 2. samo u pogledu prevoza u Zajednicu, iz nje ili u njoj."</p>	<p>Član 43.</p> <p>(4). Kada prevoz u cjelini obavljaju zračni operator iz ECAA područja, ograničenja koja su navedena u skladu sa zahtjevima za pružanje informacija iz stavova (1) i (2) su ograničenja utvrđena ovim Zakonom, osim u slučaju kada zračni operator ECAA područja dobrovoljno primjenjuje viša ograničenja.</p> <p>(5). Na sav prevoz koji obavljaju vazdušni prevoznici izvan ECAA područja primjenjuju se stavovi (1) i (2) samo u pogledu prevoza u ECAA područje, iz njega ili u njemu.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Član 7</p> <p>Najkasnije tri godine nakon što Uredba (EZ) br. 889/2002(7) počne da se primjenjuje, Komisija sastavlja izvještaj o primjeni ove Uredbe. Komisija će posebno ispitati potrebu za izmjenom iznosa navedenih u</p>		<p>Neprenosivo</p>	

<p>odgovarajućim članovima Montrealske konvencije u svjetlu ekonomskog razvoja i obavljanja depozitara ICAO -a".</p>	<p>ANEKS</p> <p>Odgovornost vazdušnog prevoznika za putnike i njihov prtljag</p> <p>Ovo informativno obavještenje rezimira pravila o odgovornosti koja primjenjuju vazdušni prevoznici Zajednice kao što zahtijeva zakonodavstvo Zajednice i Montrealska konvencija.</p>	<p>Član 44.</p> <p>(Odgovornost zračnog operatora za putnike i njihov prtljag)</p> <p>Izvod o odgovornosti zračnog operatora prema putnicima i njihovom prtljagu sa kojima je zračni operator dužan da upozna putnike glasi:</p> <p>„Ovo informativno obavještenje rezimira pravila o odgovornosti zračnih operatora sa ECAA područja u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima u civilnom zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Montrealske konvencije.</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	
<p>Nadoknada u slučaju smrti ili povrede</p> <p>Ne postoje finansijska ograničenja za odgovornost u slučaju povrede ili smrti putnika. Vazdušni prevoznik ne može osporavati zahtjeve za nadoknadu štete u slučaju kada se radi o šteti do iznosa od 100000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti). U slučaju iznosa većeg od navedenog, vazdušni prevoznik može osporavati zahtjev dokazujući da nije nemarno postupao ili</p>	<p>Član 44.</p> <p>(1). Nadoknada u slučaju smrti ili povrede</p> <p>Ne postoje finansijska ograničenja za odgovornost u slučaju povrede ili smrti putnika. Zračni operator ne može osporavati zahtjeve za nadoknadu štete u slučaju kada se radi o šteti do iznosa od 113.100 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti). U slučaju iznosa većeg od navedenog, vazdušni prevoznik može osporavati zahtjev dokazujući da nije nemarno postupao ili</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

da nije kriv zbog nečeg drugog.	od navedenog, zračni operator može osporavati zahtjev dokazujući da nije nemarno postupao ili da nije kriv zbog nečeg drugog.			
<p>Avanska plaćanja</p> <p>U slučaju smrti ili povrede putnika, vazduši prevoznik mora u roku od 15 dana od identifikacije lica koje ima pravo na nadoknadu štete isplatiti avans koji je potreban za pokrivanje trenutnih ekonomskih potreba. U slučaju smrti ovo avansno plaćanje ne smije biti manje od 16 000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).</p>	<p>Član 44.</p> <p>(2). Avanska plaćanja</p> <p>a) U slučaju smrti ili povrede putnika, zračni operator mora u roku od 15 dana od identifikacije lica koje ima pravo na nadoknadu štete isplatiti predujam koji je potreban za pokrivanje trenutnih ekonomskih potreba. U slučaju smrti ovo avansno plaćanje ne smije biti manje od 16.000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Kašnjenje putnika</p> <p>U slučaju kašnjenja putnika, vazduši prevoznik je odgovoran za štetu osim ako je preduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće preduzeti takve mjere. Odgovornost u slučaju kašnjenja putnika je ograničena na 4 150 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).</p>	<p>Član 44.</p> <p>(3). Kašnjenje putnika</p> <p>U slučaju kašnjenja putnika, zračni operator je odgovoran za štetu osim ako je preduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće preduzeti takve mjere. Odgovornost u slučaju kašnjenja putnika je ograničena na 4.694 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti)</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Kašnjenje prtljaga</p>	<p>Član 44.</p>	Potpuno usklađeno		

<p><i>U slučaju kašnjenja prtljaga, vazduši prevoznik je odgovoran za štetu osim ako je preduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće preduzeti takve mjere.</i></p> <p><i>Odgovornost u slučaju kašnjenja prtljaga je ograničena na 1 000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti).</i></p>	<p>(4). Kašnjenje prtljaga</p> <p>U slučaju kašnjenja prtljaga, zračni operator je odgovoran za štetu osim ako je preduzeo sve razumne mjere kako bi izbjegao štetu ili ako nije bilo moguće preduzeti takve mjere. Odgovornost u slučaju kašnjenja prtljaga je ograničena na 1.131 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti)</p>			
<p>Uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga</p> <p>Vazdušni prevoznik je odgovoran za uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga do iznosa od 1 000 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti). U slučaju registrovanog prtljaga, vazdušni prevoznik je odgovoran čak i ako nije kriv, sem ako je prtljag bio neispravan. U slučaju prtljaga koji nije registrovan, prevoznik je odgovoran samo ako je kriv.</p>	<p>Član 44.</p> <p>(5). Uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga</p> <p>Zračni operator je odgovoran za uništenje, gubitak ili oštećenje prtljaga do iznosa od 1.131 SDR-a (približni iznos u lokalnoj valuti). U slučaju registrovanog prtljaga, zračni operator je odgovoran čak i ako nije kriv, osim ako je prtljag bio neispravan. U slučaju prtljaga koji nije registrovan, operator je odgovoran samo ako je kriv.</p>	Potpuno usklađeno		
<p>Viša ograničenja odgovornosti za prtljag</p> <p>Putnik ima pravo na više ograničenje odgovornosti ako najkasnije pri registraciji da posebnu izjavu i plati dodatnu naknadu.</p>	<p>Član 44.</p> <p>(6). Viša ograničenja odgovornosti za prtljag</p> <p>Putnik ima pravo na više ograničenje odgovornosti ako najkasnije pri registraciji da posebnu izjavu i plati</p>	Potpuno usklađeno		

	dodatnu naknadu.		
<p>Žalbe vezane za prtljag</p> <p>Ako je prtljag oštećen, ako kasni ili je izgubljen ili uništen, putnik mora pisati i žaliti se vazdušnom prevozniku što je prije moguće. U slučaju oštećenja registrovanog prtljaga, putnik mora pisati i žaliti se u roku od 7 dana, a u slučaju kašnjenja u roku od 21 dana, u oba slučaja od datuma na koji je prtljag bio predat putniku.</p>	<p>Član 44.</p> <p>(7). Žalbe vezane za prtljag</p> <p>Ako je prtljag oštećen, ako kasni ili je izgubljen ili uništen, putnik mora pisati i žaliti se zračnom operatoru što je prije moguće. U slučaju oštećenja registrovanog prtljaga, putnik mora pisati i žaliti se u roku od 7 dana, a u slučaju kašnjenja u roku od 21 dana, u oba slučaja od datuma na koji je prtljag bio predat putniku.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>Odgovornost ugovornih i stvarnih prevoznika</p> <p>Ako vazdušni prevoznik koji zaista izvodi let nije i ugovorni vazdušni prevoznik, putnik ima pravo da uputi žalbu ili da podnese zahtjev za nadoknadu štete protiv bilo kog od njih. Ukoliko je na karti naznačeno ime ili kod vazdušnog prevoznika, taj je vazdušni prevoznik ugovorni prevoznik.</p>	<p>Član 44.</p> <p>(8). Odgovornost ugovornih i stvarnih operatora</p> <p>Ako zračni operator koji zaista izvodi let nije i ugovorni zračni operator, putnik ima pravo da uputi žalbu ili da podnese zahtjev za nadoknadu štete protiv bilo kojeg od njih. Ukoliko je na karti naznačeno ime ili kod zračnog operatora, taj je zračni operator ugovorni operator.</p>	Potpuno usklađeno	
<p>Rok za podnošenje tužbe</p> <p>Tužba za nadoknadu štete mora se podnijeti u roku od dvije godine od datuma dolaska vazduhoplova ili od datuma kada je vazduhoplov trebao</p>	<p>Član 44.</p> <p>(9). Rok za podnošenje tužbe</p> <p>Tužba za nadoknadu štete mora se</p>	Potpuno usklađeno	

sletjeti.

podnijeti u roku od dvije godine od
datuma dolaska zrakoplova ili od datuma
kada je zrakoplov trebao sletjeti.